

CSEPEL INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

2014-2020

Készült a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Közép-Magyarországi Operatív Program –

Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban –

Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

című projekt keretében.

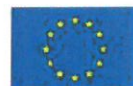
2015. augusztus

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Városkutatás Kft.
Cím: 1093 Budapest, Lónyay u. 34.
Tel: +36-1-217 9041
Fax: +36-1-216 3001
E-mail: mri@mri.hu
Honlap: www.mri.hu

Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft.
Cím: 1061 Budapest, Andrássy út 10.
Tel: +36-1-317-5318
Fax: +36-1-317-3296
E-mail: bfvt@bfvt.hu
Honlap: www.bfvt.hu

Ekés András

Városkutatás Kft. – ügyvezető, vezető tervező
Felelős tervező

Germán Tibor

Városkutatás Kft. – építészmérnök

Kende Ágnes

Városkutatás Kft. – szociológus

Petrovác Rózsa Rita

Városkutatás Kft. – közgazdász

Sipos Zsófia

Városkutatás Kft. – építőmérnök

Szabó Noémi

Városkutatás Kft. – településmérnök

Szemző Hanna

Városkutatás Kft. – társadalompolitikai szakértő

Varga András

Városkutatás Kft. – antiszegregációs szakértő

Albrecht Ute

BFVT Kft. – ügyvezető, vezető településtervező

TT/1É 01-0517

Felelős tervező

András István

BFVT Kft. – műemlékvédelmi szakértő

TT/1É 01-0525

Pető Zoltán

BFVT Kft. – településtervezési közlekedési szakági tervező

Tkő 01-2321

Pogány Aurél

BFVT Kft. – településtervezési zöldfelületi

TK 01-5060

és tájrendezési szakági tervező

Teremy Viktória

BFVT Kft. – településmérnök

Zétényi Dávid

BFVT Kft. – településtervezési zöldfelületi

és tájrendezési szakági tervező

Horváth Adrienn

BFVT Kft. – közműtervező

Orosz István

BFVT Kft. – településtervezési energiaközmű

TE/TH 05-1585

és elektronikus hírközlés szakági tervező

Balás Gábor

Hétfa Kutatóintézet és Elemző Központ – gazdaságfejlesztési szakértő

Jordán Péter

Pestterv Kft. – településtervezési vízközmű szakági tervező

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS.....	5
1.1 Az ITS készítés háttere	5
1.2 ITS szerepe, feladata.....	6
1.3 Fejlesztéspolitikai háttér.....	6
1.4 Módszertan, tartalmi felépítés	7
1.5 Partnerség.....	8
2. ELŐZMÉNYEK	11
2.1 Megalapozó vizsgálat eredményei.....	11
2.2 Településfejlesztési koncepció – jövőkép és átfogó célok	14
2.3 Az IVS 2008 értékelése	16
3. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	20
3.1 A lakosság által preferált fejlesztési irányok ismertetése	20
3.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	22
3.3 A középtávú célok közötti összefüggések bemutatása	29
3.4 Városrészi célok	31
4. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	39
4.1 Akcióterületek.....	39
4.2 Hálózatos projektek	52
4.3 A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve és ütemezése.....	56
5. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	65
5.1 Helyzetértékelésben beazonosított területek rövid, összefoglaló jellemzése	65
5.2 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések.....	68
5.3 Lehatárolt szegregátumokkal és veszélyeztetett területekkel kapcsolatos stratégiák meghatározása.....	70
5.4 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések.....	76
6. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	82
6.1. A stratégia külső összefüggései	82
6.2. A stratégia belső összefüggései	90
7. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI.....	93
8. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE.....	96
8.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	96
8.2 Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti keretei	98
8.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	101
8.4 Monitoring rendszer kialakítása	103
8.5 Indikátorok	105
9. MELLÉKLET	113
9.1 Megalapozó vizsgálat eredményei.....	113
9.2 Csepel városrészeinek összefoglaló értékelése	114

1. Bevezetés

1.1 Az ITS készítés háttere

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzatának Képviselő-testülete 24/2014. (II.07.) számú határozatával döntést hozott arról, hogy a 314/2012.(XI.8.) kormányrendeletnek megfelelően kidolgoztatja a kerület középtávú Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (ITS) a 2008-ban elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégiájának (IVS) felülvizsgálatával. Az ITS készítése Európai Unió forrásból¹, a Belügyminisztérium szakmai támogatásával és operatív irányítása mellett készült, kidolgozásában a BM közbeszerzési eljárásában nyertes Pest-Budapest Konzorcium szakértői vettek részt. Az ITS készítésére vonatkozó a BM és az önkormányzat között kötött együttműködési megállapodást a Képviselő-testület 5/2015. (1.14.) sz. határozatával hagyta jóvá. Az ITS készítésével egy időben Településfejlesztési Konceptió (TFK) is készül Csepel Önkormányzata megbízásából, amely a kerület hosszú távú városfejlesztési céljait fogalmazza meg. E dokumentum tekinthető a kerület jövőképét, célrendszerét megalapozó koncepciónak, amely meghatározza az ITS középtávra vetíthető tartalmi elemeit.

A 2008-as IVS, illetve annak 2014-ben az akcióterületek szintjén aktualizált változatának felülvizsgálatát, a kerület középtávú városfejlesztési irányainak dokumentumba foglalását az alábbi, a fejlesztések külső és belső környezetét meghatározó változások indokolják:

- A 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézményekről, mint megváltozott jogszabályi háttér.
- A globális gazdasági és pénzügyi válság 2008 óta kedvezőtlenül hatott a foglalkoztatásra, a fővárosi és ezen belül a kerületet is érintő migrációs folyamatokra, a lakosság életkörülményeinek alakulására, a magánszektor fejlesztési aktivitására, ennek megfelelően a megváltozott gazdasági környezetben a források minél hatékonyabb módon történő felhasználásának biztosítására, a fejlesztések tudatos, stratégiai átgondolására van szükség.
- 2014-2020 között az EU új költségvetési ciklusa, valamint az annak megfelelően kialakított, az uniós forráselosztás alapelveinek érvényesülését szolgáló operatív programok biztosítják a fejlesztések forrásoldali kereteit. Az új operatív programok kidolgozásának határideje 2015.²

¹ A DDOP-ÉMOP-ÉAOP-KDOP-KMOP-NYDOP-6.2.1/K-13-2014-0002 azonosítószámú, „Fenntartható településfejlesztése a kis- és középvárosokban (fővárosi kerületekben) – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” c. projektek keretében.

² Az Európai Bizottság az operatív programok egy részét jelen dokumentum kidolgozásával egyidejűleg elfogadta ugyan, de az operatív programok alapján készülő pályázati felhívások az ITS kidolgozása alatt nem készültek el. A pályázati feltételek ismeretének hiánya nagyban befolyásolja a stratégiai tervezés folyamatát, bizonytalansági tényezőt jelent a tervezett projektek körének meghatározásában. 2015.05.27-ei állapot szerint elfogadott OP-k:

- A fejlesztéspolitikai környezet változásai, új országos és fővárosi fejlesztéspolitikai dokumentumok, új fővárosi településszerkezeti terv, illetve rendezési szabályzat elkészítésére és elfogadására került sor.
- A közigazgatási rendszer átalakulásának köszönhetően megváltozott az önkormányzati és állami feladatellátás rendszere.
- Átalakult az önkormányzatok feladatellátásának finanszírozása is, adóssághozzájárulásra került sor.

1.2 ITS szerepe, feladata

Az ITS középtávon (2014-2020 között) jelöli ki az elérendő fejlesztési célokat, valamint az azok integrált megvalósítását szolgáló beavatkozások körét és a megvalósítás eszközeit. Az ITS célja, hogy a stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő az elkövetkező 6-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét. A tervezési munka, a stratégia akkor tekintendő eredményesnek, ha hozzájárul ahhoz, hogy a terület összességében a lehető legnagyobb mértékben használja ki fejlődési potenciálját a 2014 –2020 közötti időszakban. Az ITS kialakítása során fontos szempont, hogy az EU Strukturális és Beruházási (ESB) alapjainak forrásait optimálisan tudja Csepel kihasználni a 2014 – 2020 közötti időszakban, különböző városfejlesztési tevékenységekre.

Az ITS akkor tudja betölteni szerepét, ha a fenti forrásszerzés mellett képes a város működésének különböző szereplői közti kommunikáció eszközévé válni, s így céljai és projektjei széles körű támogatást élveznek a város társadalmi és gazdasági szereplőinek körében. Hozzájárul ahhoz, hogy a területben folyó egyes fejlesztési tevékenységek – függetlenül azok finanszírozóitól, illetve tulajdonosaitól - egymással térben és időben összehangoltan valósuljanak meg, erősítve ezzel az egyes fejlesztési célú beavatkozások hatását.

Ennek érdekében aktív és nyitott kommunikációra van szükség a terület érintett köz-, magán és civil szereplői között, mind a tervezés, mint a megvalósítás időszakában. Ennek hiányában az ITS nem tud a fejlesztések érdemi integrátora lenni, amely nem lehet célja a Csepel fejlődését szem előtt tartó köz- és magánszereplőknek, a városi döntéshozatalnak.

1.3 Fejlesztéspolitikai háttér

Az ITS elkészítésének alapja az Európai Unió és a Kormány által megfogalmazott irányelvek és elvárások figyelembe vétele. A 2014-2020-as EU-s költségvetési ciklus hazai programozási dokumentumai tekintetében az ágazati és területi stratégiák közül különösen fontos szereppel bírnak a Partnerségi Megállapodás, illetve a megvalósítandó fejlesztések Megállapodásban foglalt 11 tematikus célhoz történő mindenkor illeszkedése, továbbá az elfogadott operatív

Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP), Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP), Integrált Közlekedés-Fejlesztési Operatív Program (IKOP), Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP), Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (RSZTOP), Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP), Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program VEKOP)

programok, hiszen a fejlesztések finanszírozását elsősorban ezeken a programokon keresztül tudja a következő években biztosítani a kerület is. Az operatív programokhoz való illeszkedés a projektek szintjén értelmezhető, mely a megvalósítást biztosító beavatkozásokat tárgyaló fejezetben kerül kibontásra. A fejlesztési dokumentumok egy másik csoportja nem a finanszírozás, hanem az illeszkedés szempontjából fontos, hiszen magasabb területi szinten határoz meg a kerületre is érvényes fejlesztési elveket, irányokat. E fejlesztési dokumentumok prioritásaihoz, céljaihoz való illeszkedés a külső és belső összefüggéseket tárgyaló fejezetben kerül bemutatásra.

1.4 Módszertan, tartalmi felépítés

Az ITS tartalmi felépítését a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet határozza meg, az alábbi dokumentumok elkészítésével:

1. Megalapozó tanulmány a Kormányrendelet 1. sz. melléklete szerinti tartalmi követelmény alapján.
2. Településfejlesztési koncepció a Kormányrendelet 2. sz. mellékletének I. pontja szerinti tartalmi követelmény alapján, melyet az Önkormányzat külön megbízás keretében készített el.
3. Integrált Településfejlesztési Stratégia a Kormányrendelet 2. sz. mellékletének II. pontja szerinti tartalmi követelmény alapján.

Azáltal, hogy a 314/2012.(XI.8.) Kormányrendelet magában foglalja a településfejlesztési koncepciót (TFK), mint hosszútávra szóló fejlesztési dokumentumot, feloldásra került a korábbi IVS-ek készítése során felmerült ellentmondás, miszerint az IVS egyszerre tartalmazta kötelező jelleggel a település hosszú távú jövőképét és az ehhez kapcsolódó hosszú távú célok rendszerét, de a beavatkozások szintjén csak középtávú stratégiai, operatív dokumentumként került meghatározásra. A Kormányrendelet alapján a TFK és ITS célrendszere élesen elkülönül, előbbi tartalmazza a település hosszú távú jövőképét és átfogó céljait, míg az ITS-ben már csak a középtávú célok és azok összefüggései kerülnek kidolgozásra. Ennek megfelelően a dokumentumok egymásra épülését tekintve a Megalapozó tanulmány szolgáltatja a hosszú távú tervezés alapját, az ITS-nek pedig a Településfejlesztési Koncepcióhoz (TFK), az abban foglalt fejlesztési irányokhoz és célrendszerhez kell igazodni.

A megalapozó munkarész elkészítése során széleskörű adat- és információgyűjtés keretében került sor a legfontosabb folyamatok feltérképezésére, illetve azok értékelésére, többek között az alábbi adatforrások segítségével:

- Központi Statisztikai Hivatal adatszolgáltatása a 2011.évi népszámlálási adatok kerületi és kerület részenkénti adatainak leválogatásával, illetve a KSH Tájékoztatási adatbázisában elérhető adatok alapján,
- A BM megbízásából az ITS készítésének támogatására a Lechner Tudásközpont Területi, Építészeti és Informatikai Nonprofit Kft. által létrehozott TEIR adatbázis
- önkormányzati adatszolgáltatás.

Az ITS elkészítésének módszertani alapját a Belügyminisztérium által kiadott, „Útmutató a kis-középvárosok és a fővárosi kerületek integrált településfejlesztési stratégiáinak elkészítéséhez 2014-2020” című dokumentum nyújtotta.

1.5 Partnerség

A 2013-as településrendezést érintő jogszabályokkal összhangban a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet és az ez alapján Budapest XXI. kerület Csepel Önkormányzat Képviselő-testülete által megalkotott 28/2013. (X. 3.) önkormányzati rendelet előírja, hogy a helyi lakosságot, a helyi ingatlanok tulajdonosait, az intézményi (államigazgatási és önkormányzati), piaci, egyházi, érdekképviselői és civil és egyéb szereplőket be kell vonni a TFK és az ITS tervezésének és elfogadásának folyamatába, megjegyzéseiket és véleményüket be kell építeni a stratégiai dokumentumokba. A tervezési folyamat és a koncepciók és tervek nyilvánosságát biztosítani kell.

A partnerségi egyeztetés alapvető feladata, hogy a tervezési folyamat egészében, majd a stratégia megvalósításának folyamatában, annak monitoringjában is biztosítsa a nyilvánosságot, a helyi társadalom és gazdaság szereplőinek partnerként történő bevonását. A partnerség elve a stratégiai dokumentumok létrehozásának folyamatát végigkíséri. Az elemzési és helyzetértékelési fázistól kezdve a település stratégiai irányainak meghatározásán át, a megvalósítási szakaszban és a stratégia rendszeres felülvizsgálatáig mindig érvényesülnie kell a partnerség és a nyilvánosság elvének.

Másik hasonlóan fontos elv a dokumentálás elve, miszerint a partnerségi folyamat eredményeit rögzíteni kell, még akkor is, ha a helyi szereplők egyes véleményei és javaslatai nem kerülnek beépítésre egyik stratégiai dokumentumban sem. (Ezt az elvet a jogszabályok is rögzítik.) A partnerségi folyamat minden szakaszában keletkező vélemények és javaslatok dokumentálása folyamatosan zajlik. Ezáltal is biztosítható, hogy a tervezők pontos képet kaphassanak az érintett helyi szereplők álláspontjáról.

A 28/2013. (X. 3.) önkormányzati rendelet alapján a helyi szereplőkkel folytatott egyeztetésnek a két fő tájékoztatási eszköze az önkormányzat honlapja (www.csepel.hu) és újságja, a Csepeli Hírmondó. Ezt egészíti ki a partnerségi folyamat lebonyolításáért felelős kerületi Főépítési Iroda Facebook oldala (www.facebook.com/csepelifoepitesziroda). A stratégiai dokumentumok mediációja során az online kommunikációban ez a Facebook oldal tölti be a fő szerepet. A tájékoztatást közvetlen postai és elektronikus leveles megkeresés egészíti ki.

A településfejlesztési dokumentumok egyeztetési és elfogadási eljárásának részeként partnerségi terv készült, mely meghatározza a partnerek körét, bevonásuk módját, a bevonás eszközeit és kialakítja azt a szervezeti mechanizmust, melynek keretében a partnerségi együttműködés, a kétoldalú kommunikáció folyik az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) tervezési folyamatában. Eszerint a partnerek köre:

- A kerület/város önkormányzatának különböző ügyszakjai
- Felsőbb szintű önkormányzatok: Pest megye Önkormányzata, Budapest Főváros Önkormányzata
- Szomszédos települések/kerületek és várostársaság önkormányzatai
- Államigazgatási szervek (a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet 9. melléklet szerint)
- Érdekképviselők (pl. gazdasági)

- Gazdasági szektor képviselői (város/kerület nagyvállalkozói, KKV-k, állami és önkormányzati közszolgáltató vállalatok)
- Társadalmi szervezetek (civil és egyházi, kulturális, szociális, környezetvédelmi stb. területekről)
- Intézmények (önkormányzati, állami, egyéb pl. alapítványok, egyházi intézmények az egyes ágazatokban, pl. ide tartoznak a felsőoktatási intézmények is)
- Lakosság (lakossági szerveződések területi és tematikus alapon)
- Egyéb szereplők

Az említett helyi szereplők TFK és ITS tervezésbe történő bevonásának érdekében a partnerségi tervvel összhangban a következő tevékenységek valósultak meg vagy fognak megvalósulni.

2015. március 10. – Településfejlesztési partnerségi fórum, szakmai műhelytalálkozó az intézményi, gazdasági és civil szereplők számára (széles nyilvánosságot biztosító eszközök, események)

2015. április 24. – Csepeli lakossági rendezvény (nyitott műhelytalálkozó) (széles nyilvánosságot biztosító eszközök, események)

2015. május 15-től – államigazgatási egyeztetési eljárás (a jogszabályok szerint)

2015. június – Intézményi partnerségi fórum, szakmai műhelytalálkozó az intézményi szereplők számára (funkcionális várostársági egyeztetés)

2015. június – ITS írásos véleményezése (funkcionális várostársági egyeztetés)

2015 júniusa után – nyitott műhelytalálkozó a szélesebb társadalmi rétegeknek (széles nyilvánosságot biztosító eszközök, események)

A fentiekből kivehető, hogy a jogszabályok és a partnerségi tervben meghatározott érintett szereplők a tervezési folyamat több szakaszában is be lettek vonva szervezett keretek (műhelytalálkozók, fórumok, rendezvények, stb.) formájában. Ezek az események a vélemények és javaslatok a dokumentálás elvének megfelelően rögzítve lettek.

A helyi szereplők érdeklődésének fenntartása céljából a Csepeli Hírmondóban megjelentetett cikkek (lásd alább) mellett a fő szerepet a Főépítési Iroda Facebook oldala tölti be. Ennek a csatornának a segítségével állandó és folyamatosan frissülő kapcsolatot lehet létesíteni a helyi szereplőkkel – ami főleg a lakosságot jelenti. A Facebook lehetőséget biztosít a a tervezés folyamatával kapcsolatos információk könnyű és azonnali megosztására, míg a vélemények és javaslatok befogadását, továbbá az Önkormányzattal és a tervezőkkel való kapcsolatfelvételt a külön e célra létrehozott e-mail cím teszi lehetővé (csepelits@csepel.hu). A feltöltött tartalmak mind azt a célt szolgálják, hogy párbeszédet, vitát vagy kapcsolatot teremtsenek az érintett helyi szereplők között. Az így létrejött diskurzus termékeny kiegészítését képezheti a TFK és ITS tervezési folyamatának. A lakossággal való párbeszéd impulzusokat kell, adjon a stratégia számára is: milyen fejlesztési irányokat milyen hangsúlyokkal támogatnak a helyiek. A diskurzus így értelmezhető és a településfejlesztésben szakértelemmel egyáltalán nem rendelkezők számára is.

Sajtómegjelenések:

Csepeli Hírmondó VI. évf. 8. szám, felhívás a Lakossági rendezvényre

Csepeli Hírmondó VI. évf. 7. szám, „Tervezzük együtt a kerület jövőjét” cikk

Csepeli Hírmondó VI. évf. 6. szám, a Főépítési Iroda kreatív pályázatainak felhívása

Csepeli Hírmondó VI. évf. 5. szám, „Várják a véleményeket” felhívás

A nyomtatott és elektronikus kommunikációs eszközök biztosították és biztosítják, hogy az érintett szereplők partnerségi bevonása megtörténjen. A folyamatok során a Főépítési Iroda és a mediátor is törekedett arra, hogy a partnerség elve alapján a kommunikáció alapvetően kétoldalú legyen, valódi párbeszéd alakulhasson ki a helyi szereplőkkel.

Megállapítható, hogy a partnerségi folyamat során több eszközre és módszerre hagyatkozott az önkormányzat és a mediátor. Ezeknek a módszereknek és technikáknak a diverzifikált alkalmazása biztosította, hogy a partnerség elve és a jogszabályok érvényesüljenek, szerteágazó vélemények születhessenek, és valódi impulzusként járulhassanak hozzá a tervezők munkájához.

2. Előzmények

2.1 Megalapozó vizsgálat eredményei

A stratégia megalapozásaként részletes helyzetelemzés és -értékelés készült. Az ágazati fejezetek és városrészi elemzések részletesen tartalmazzák a kerület megismeréséhez szükséges vizsgálatokat, kitérnek a helyi folyamatok elemzésére és értékelésére, a fejlesztési szükségletek azonosítására. A megalapozás feltárja a belső folyamatok mellett a külső környezetben zajló azon trendeket, melyek a fejlesztésre és a kerület gazdasági, társadalmi, környezeti állapotának egyes elemeire hatással lehetnek. A Csepelre készített vizsgálatok összegző értékelése a melléklet 9.1 és 9.2 fejezeteiben található. Az alábbiakban a megalapozó munkarész legfontosabb megállapításait összefoglaló SWOT elemzése kerül ismertetésre.

ÖSSZEFOGLALÓ SWOT

ERŐSSÉGEK

- Nagyterjedésű, beépítetlen területekkel rendelkezik, elsősorban a kerület északi részein.
- A barnamezős területek és az épületállománya jelentős fejlesztési potenciált rejt.
- Meglévő építészeti és természeti értékek
- Csendes, élhető kertvárosias lakóterületek
- Kedvező infrastrukturális adottságok ipari telephelyek számára
- A Szabadkikötő nemzetközi szinten is kiemelkedő szerepköre
- Fejlődő kerékpáros hálózat
- HÉV vonal jelenléte
- Termálvízkins

GYENGESÉGEK

- A fővárosi átlagot és a környező településeket meghaladó mértékű munkanélküliség
- Fővárosi viszonylatban kevés védett érték
- Alacsony intenzitású kerületközpont, alközpontok hiánya
- Alulfunkcionált Duna-parti térség
- Leépült ipari, gazdasági területek
- A megfelelő életminőséget nem biztosító lakóterületek
- A közlekedési kapcsolatok korlátozott száma a többi kerület felé
- Lakosság parkolási igényeinek megoldatlansága a lakótelepeken

LEHETŐSÉGEK

- Alulhasznosított területek megújulása, funkciókkal való feltöltése
- A TSZT 2015 többféle területi tartalékot, fejlesztési potenciált ad a kerület (kerületi tervszköz) kezébe.
- Csepel Városfejlesztési és Gazdaságfejlesztési Társaság 2014-es megalakításával

VESZÉLYEK

- A reurbanizáció elkerüli a kerületet, az odavándorlások Csepel helyett továbbra is inkább a szomszédos kerületekbe és az agglomeráció települései felé irányulnak
- Az értékes épületállomány műszaki állapotának romlása értékvesztéshez vezet, csökkenhet a kerület népességmegtartó ereje.

lehetőség nyílna a gazdaságfejlesztési tevékenységek hatékonyabb megvalósítására

- Tervezett budapesti közúthálózat fejlesztések kapcsolatnövelő hatása (hidak építése)
- Alternatív energiaforrások térnyerése.
- Csepel ipari tradícióiban rejlő lehetőségek kihasználása környezetbarát technológiákkal

- Alulhasznosított területek fejlesztések hiányában tovább degradálódnak.
- EU-s, országos, fővárosi támogatottság hiányában tovább romló területek és pusztuló építészeti értékek.
- Érdeklődések a barnamezős területek jövőjét és funkciói tekintve
- A tudásalapú gazdasági szektorok megerősödése hiányában a terület versenyképességének csökkenése
- Személygépjármű ellátottság és használat további növekedése
- Megfelelő támogatási rendszer nélkül az energiahatékonysági és klímavédelmi törekvések által generált projektek nem indulnak el.

A helyzetértékelés során feltárt, legfontosabb fejlesztési kihívások, melyekre a stratégia célrendszere épül:

- *Kettős funkcionális szerepkörhöz való megfelelő alkalmazkodás, a fővárossal, a szomszédos kerületekkel és az agglomerációs településekkel való együttműködés igénye*
- *Kerületközpont fejlesztése, alközpontok kialakítása*
- *Duna-parti térség életre keltése*
- *Veszélyeztetett, szlömösödött, degradálódott területek arányának csökkentése*
- *Az egyes, gazdasági területek közötti lakóterületek minőségi funkcióváltása*
- *Alulhasznosított területek kezelése, fejlesztési stratégiája*
- *Munkaerőpiaci képzés és átképzés, a hiányszakmák pótlása*
- *A humán szolgáltatások minőségi és mennyiségi fejlesztése*
- *Barnamezős területek lehetőségeinek kihasználása, fejlesztések megvalósítása a magán szektor bevonásával*
- *A turisztikai vonzerő növelése a rekreációs és természeti adottságok kihasználása révén*
- *Csepel, mint agglomerációs kaputérség, mobilitási tengelyein a közösségi módok fejlesztési lehetőségeinek megteremtése*
- *A helyi úthálózat fejlesztése és a lakossági parkolás rendezése*
- *Csepel területén a helyi közlekedési igényeknek megfelelő kerékpáros és gyalogos közlekedés feltételeinek megteremtése, javítása*
- *A térségi infrastruktúra fejlesztések támogatása*
- *Energhatékonsági korszerősítések és megújuló energiaforrások alkalmazása önkormányzati intézmények energiateljesítményének fedezésére.*
- *Lakossági energiateljesítményi és megújuló beruházások ösztönzése, támogatása és tanácsadás.*
- *A környezeti konfliktusok mérséklése a területihasználat optimalizálásával.*

- Az Ráckevei (Soroksári)-Duna (RSD) vízminőségének javítása az érintett kerületek és települések összefogásával.
- A barnamezős területek hasznosítását, rendezését és az esetleges szennyezettségek felszámolását ösztönző intézkedések.
- Az árvízveszélyes területek védelmének biztosítása az árvízi védművek és műtárgyak korszerűsítése, megerősítése révén.
- A környezettudatos szemlélet erősítése és a klímavédelem, a klímaadaptáció gyakorlati szempontjainak hatékonyabb érvényesítése, az EU-s tematikus célok figyelembevételével.

2.2 Településfejlesztési koncepció – jövőkép és átfogó célok

A Településfejlesztési Koncepció, címében, a területet a „LEHETŐSÉGEK SZIGETE”-ként azonosítja. Ennek megfelelően a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan megfogalmazott jövőkép számos reális megvalósítási eséllyel bíró fejlesztés megvalósulásával számol.

„Csepel, meglévő ipari tradícióira és a munkaerő piaci potenciáljára alapozott, dinamikusan bővülő gazdaságával versenyképes munkafeltételeket, folyamatosan megújuló, élhető, a rekreációnak is teret biztosító városi környezetet, vonzó életkörülményeket biztosít a terület lakói számára.”

Az idézett jövőkép az alábbi fontos kulcselemekre épít:

- **a csepeli identitásra építő helyi sport, rekreációs és kulturális élet** fejlődése, az ezt kiszolgáló **funkciók rendszerszintű fejlesztése**, összhangban az olimpia megrendezéséhez kapcsolódó országos törekvésekkel,
- a lakosság életminőségét alapvetően befolyásoló **környezeti elemek fejlesztése**,
- **folyamatos munkahelyteremtés** és munkaerő utánpótlás feltételrendszerének biztosítása a terület meglévő ipari tradícióira alapozva,
- a **népességmegtartó képesség** javítása, hosszabb távon a terület lakosságának bővülése.

A terület térségi szerepköre szempontjából az alábbi jövőkép került meghatározásra:

Csepel, mint Budapest része és a Csepel-sziget meghatározó települése megerősíti pozícióját mindkét funkció tekintetében, javítva ezzel a térségben betöltött szerepét.

Az idézett jövőkép az alábbi fontos kulcselemekre épít:

- a terület közigazgatási határokon messze túlmutató **gazdasági szerepkörének** pozicionálása a térségben,
- a terület térségi szerepkörének fenntartása és erősítése a **szolgáltatások** terén,
- **logisztikai feladatok**: a megerősödött gazdasági pozícióra és egyedi földrajzi helyzetre épülő regionális multimodális központ szerepkör ellátása,
- a Szigetcsúcs vonatkozásában a megvalósuló **sportcélú fejlesztések** révén egy új gazdasági erővonal alakulhat ki,
- a **közlekedési kapcsolatok** javulásának hozzájárulása a térségi szerepkör erősödéséhez.

A jövőkép elérését az alábbi három, a XIX. – XX. századi hagyományokon alapuló átfogó cél szolgálja:

1. **Csepel térségi gazdasági központ pozíciójának erősítése, a befektetők számára vonzó helyi üzleti környezet továbbfejlesztésével, valamint a helyi gazdaság ágazati sokszínűségének biztosításával.**
2. **Csepel népességmegtartó képességének és a lakosság életminőségének javítása, a városi környezet és az elérhető települési szolgáltatások fejlesztésével.**
3. **Csepel térségi szerepkörének erősítése, a funkcionális sokszínűség biztosításával.**

Az átfogó célok közül alapvetően gazdasági vonatkozású a „Csepel térségi gazdasági központ pozíciójának erősítése, a befektetők számára vonzó helyi üzleti környezet továbbfejlesztésével, valamint a helyi gazdaság ágazati sokszínűségének biztosításával” célkitűzés. A második, „Csepel népességmegtartó képességének és a lakosság életminőségének javítása, a városi környezet és az elérhető települési szolgáltatások fejlesztésével” komplex cél a kerület infrastrukturális környezetének javítása mellett lényeges társadalmi elemeket is hordoz magában. A harmadik átfogó célként rögzített „Csepel térségi szerepkörének erősítése, a funkcionális sokszínűség biztosításával” célkitűzés a Budapesthez és a kerület tágabb térségéhez fűződő szerepkörben rejlő lehetőségek kapcsán fogalmaz meg elérhető és reális célokat. Az átfogó célokhoz az alábbi négy tematikus jellegű rész cél illeszkedik.

- Fejlett, magas hozzáadott értéket képviselő helyi gazdaság kialakítása, jelentős számú új munkahely létrehozásával
- A kerületi közlekedési infrastruktúra fejlesztése és az átmenő forgalom által okozott környezeti terhelés csökkentése
- A kerület funkció ellátottságának további javítása³
- A társadalmi integráció és a helyi közösségi identitás erősítése a hátrányos helyzetből adódó különbségek mérséklése

³ A funkció ellátottság javításán a városi funkciók jelenlétének erősítése, így a kisebb léptékű minőségi kereskedelem és vendéglátás, a közszolgáltatások körének, továbbá a közösségi (pl. minőségi szempontból tovább közösségi terek) fejlesztett funkciók bővítése értendő.

2.3 Az IVS 2008 értékelése

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzatának Képviselő-testülete 2008-ban fogadta el a kerület Integrált Városfejlesztési Stratégiáját, amely a „Csepel – Az értékek szigete” címet viseli. A dokumentum első felülvizsgálata 2010 februárjában történt, célja egy újabb akcióterület lehatárolása volt. 2014-ben újabb aktualizálásra került sor, melynek szükségességét az időközben megvalósult fejlesztések, és két újabb akcióterület kijelölése indokolta. A Stratégia célrendszerét a 1. ábra. mutatja. A dokumentum a középtávú stratégiai célokat három fő cél alá szervezte: (1) jövőorientált és dinamikus gazdasági szerkezet kialakítása, (2) fenntartható társadalmi szerkezet megteremtése és (3) a városi életminőség javításával, a lakosság helyi kötődésének erősítésével, a városszerkezeti problémák enyhítésével valódi budapesti alközpont létrehozása.

A gazdaság fejlesztésének érdekében az IVS a hagyományos ipari tevékenységek felől az innovatívabb, magasabb hozzáadott értékkel bíró gazdasági tevékenységek felé való elmozdulást szorgalmazza, emellett hangsúlyozza a kereskedelem és a szolgáltatások nagyobb térnyerésének fontosságát.

A fenntartható társadalmi szerkezet elérését a dokumentum egyrészt a lakosság jövedelemtermelő képességének javításával és erősebb gazdasági bázissal rendelkező rétegek bevonásával, másrészt a kerületi szegregáció megelőzésével és az esélyegyenlőség biztosításával javasolja.

Az IVS harmadik közbenső céljának, a városi életminőség javításának elérése érdekében, a stratégia a szélesebb körű szolgáltatási hálózat kiépítését, egy megújult kerületközpont kialakítását és a lakótelepek állapotának fejlesztését irányozza elő.

Jelen Integrált Településfejlesztési Stratégia célrendszerének struktúrája (lásd 3.2 fejezet) az IVS célrendszeréhez igazodva került kialakításra, mely során az IVS közbenső céljai felelnek meg az ITS középtávú stratégiai céljainak és az IVS stratégiai céljai felelnek meg az ITS rész céljainak. A formai különbségekkel szemben az ITS fejlesztési irányai tartalmilag az IVS-ben megfogalmazott célokra épülnek, a megváltozott körülményekhez és elvárásokhoz igazodva azok alapján alakultak ki.

Az ITS középtávú célrendszerének megalkotása során továbbra is a dinamikus gazdasági szerkezet kialakítása, illetve az azon belüli részcélok, mint a szolgáltatások arányának növelése és a gazdaság innovatívabb, tudás alapú irányba való elmozdulásának hangsúlyozása élveznek prioritást. Az IVS-hez képest jelen ITS-ben nagyobb hangsúlyt kapott a mikro-, kis-, és középvállalkozások támogatása.

Az IVS harmadik közbenső célja az ITS-ben kettébontva, két stratégiai célként szerepel. Ezek a térségi szerepkör erősítését és a városrészi karakternek megfelelő minőségi környezetfejlesztést foglalják magukban. E célokban belül, a részcélok szintjén továbbra is megjelenik a kerületi központ kialakításának fontossága és a lakótelepek fejlesztésének igénye. Az IVS-hez képest nagyobb hangsúlyt kap a fenntartható közlekedési rendszer kialakítása, a Duna menti területek fejlesztése, valamint a városi zöldfelületi és közterületi rendszer fejlesztése.

Csepel társadalmának fejlesztése mindkét dokumentum célrendszerében megjelenik. A társadalmi integráció további hangsúlyozása mellett, az ITS az egészséges életmód feltételeinek biztosítását és a humán infrastruktúra fejlesztését is megvalósítandó célként nevezi meg.

Horizontális feltétel: pénzügyi fenntarthatóság, különös tekintettel az ön-kormányzat költségvetésére	Átfogó cél: A kerület társadalmi-gazdasági szerkezetének fejlesztése, a kerület egyedi adottságainak kihasználása révén, melynek eredményeképpen a kerület dinamikusan fejlődő, önálló identitással rendelkező térségi központtá válik.		
	„CSEPEL, AZ ÉRTÉKEK SZIGETE”		
	Közbenső célok		
	1. Jövőorientált és dinamikus gazdasági szerkezet kialakulása	2. Fenntartható társadalmi szerkezet megteremtése	3. A városi életminőség javításával, a lakosság helyi kötődésének erősítésével, a városszerkezeti problémák enyhítésével valódi budapesti alközpont kialakítása
	A kerület középtávú (7-8 éves időtávú) stratégiai céljai		
	1.1 Magasabb hozzáadott értékkel bíró, innovatív tevékenységet végző gazdasági szervezetek térnyerése (K+F igényes iparágak)	2.1 A helyi lakosság jövedelemtermelő képességének javulása	3.1 A városi szolgáltatások minél teljesebb körének kiépülése (gazdaság, kultúra, szabadidős tevékenységek/sport, kereskedelem, stb.) és ezáltal a helyi kötődés erősödése
	1.2 A tradicionális ipar korszerűsödése, hatékonyságának növekedése	2.2 Erősebb gazdasági bázissal rendelkező társadalmi rétegek letelepülése a kerületben	3.2 Kereskedelmében, szolgáltatásaiban megújult kerületközpont, intermodális megoldásokkal
	1.3 A kereskedelem és szolgáltatás részarányának növelése	2.3 Területi szegregáció (hátrányos helyzetű társadalmi rétegek területi koncentrációjának) megelőzése	3.3 Egységes városi szerkezet kialakulása, különös tekintettel a jelenleg be nem épített területeken történő fejlesztésekre (Szigetcsúcs, Háros)
		2.4 Társadalmi esélyegyenlőség megteremtése	3.4 A kerület külső megközelíthetőségének javulása (hidak, elsősorban Albertfalvai híd)
			3.5 A lakótelepi életkörülmények javulása, különös tekintettel a társadalmilag leromlással fenyegetett lakótelepekre
Horizontális feltétel: a kerület imázsát javító kommunikációs stratégia			

Horizontális feltétel: környezeti fenntarthatóság (közlekedési terhelés, zöldfelületek aránya, aktív természeti környezet)

1. ábra: A 2008-as IVS célrendszere

2.3.1 Az IVS városrészi és akcióterületi céljainak teljesülésével kapcsolatos megállapítások

A 2008-2015 közötti időszakban Csepel-Belváros jelentős lépéseket tett a korszerű, önálló karakterrel bíró városközponttá alakulás irányába. Megvalósult a Szent Imre tér és a környező közintézmények megújulása, kiépült a városközpontot tehermentesíteni hivatott gerincút I. üteme, sor került számos lakótelepi épület és környezetük megújítására, a szükséges közműfejlesztésekre. A városi karakter erősítését és a városközpont funkcióbővítését célzó, magánberuházásokat is igénylő nagy léptékű fejlesztések (Szent Imre tér, buszpályaudvar környezete) még váratnak magukra, a piaci környezet változása következtében a korábbi fejlesztési elképzelések felülvizsgálatra szorulnak.

Csillagtelepen elsősorban kisebb léptékű közterületi fejlesztések történtek, több zöldfelület, rekreációs terület megújult, előrelépés történt a lakótelepek parkolási helyzetének rendezésében. A lakótelepi épületállomány sürgető megújítása még várat magára és az elérhető szolgáltatások színvonala sem változott érdemben. Míg bizonyos lakóterületek presztízse fokozatosan emelkedik, más területek továbbra is jelentős szociális problémákkal küzdenek.

Erdőalja életébe változást hozhat a HÉV végállomás és környezetének 2015-ben zajló és várható megújítása. Az IVS-ben előrevetített elképzelések nem hoztak eredményt a Kossuth Lajos utca menti lakótelep fejlesztésében és környezetében a kereskedelem-szolgáltatás színvonalának javításában, valamint a Csepel SC akcióterületi sportfejlesztéseiben.

Erdősor lakói a Kiserdő fejlesztésével minőségi rekreációs területtel gazdagodtak. A lakótelepi épületek felújítása azonban lassan halad, a rendelkezésre álló tartalékterületeken lakáscélú fejlesztésekre nem került sor.

A Gyártelep városi szövetbe való integrációja, megújulása kis lépésekkel halad előre. Valamelyest javult a terület elérhetősége, átjárhatósága, köszönhetően a gerincút átadásának, a belső úthálózat feltárásának és menetrend szerinti buszjárat indításának. Lassú szerkezeti átalakulás van folyamatban, melyben a megújuló ipari tevékenységek mellett egyre nagyobb szerephez jutnak az egyelőre főképp a gyárterület belső igényeit kielégítő szolgáltatások, és fokozatosan növekszik a terület turisztikai potenciálja is. A különböző előremutató kezdeményezések mellett a Gyártelep, és Csepel-gyárváros akcióterület stratégiai szemléletű, átfogó fejlesztése még nem indult meg.

Háros átalakuló területein, a Háros-külterület akcióterületen út és közműépítések valósultak meg, azonban a terület beépítésre nem szánt besorolása nem változott, nagy léptékű lakóterületi, intézményi, vagy szabadidős fejlesztésre nem került sor. A jelentős fejlesztési potenciálú Duna Holding területen nem indult el funkcióváltó átalakulás.

Kertváros továbbra is a kerület egyik legmagasabb presztízssű lakókörnyezete. Besűrűsödése az elmúlt időszakban nem volt számottevő, az intenzitás növelésénél fontosabb szemponttá vált a helyi karakter megőrzése.

Az elmúlt időszak fejlesztéseinek köszönhetően nagymértékben enyhültek Királyerdő közműhiányosságai, számos utca kapott szilárd burkolatot is. A Ráckevei (Soroksári)-Duna menti közterületi fejlesztések révén a városrész vonzóbb lakó- és pihenőkörnyezetté válhatott.

A fejlesztési és értékvédelmi szempontok egyensúlyának megteremtése továbbra is kihívást jelent a területen.

Királymajor számára a lakótelephez csatlakozó vízparti rekreációs terület, a Daru-domb fejlesztései bírnak a legnagyobb jelentőséggel. A lakótelepi épületállomány megújítása, a közösségi infrastruktúra, a szolgáltatások és a parkolási helyzet javítása terén azonban nem történt jelentős előrelépés.

Ófaluiban a gerincút építése nyomán jelentős szanálások történtek, ezek léptéke azonban jelentősen elmarad a korábbi elképzelésektől. Ófalu-nyugat akcióterületen leszakadó zárványként megmaradt az ipari területek és a gerincút közé ékelődő Frangepán utca környéki lakóterület. A Kossuth Lajos utca és a HÉV vonala közötti részen a lakóterületi státusz megerősítése céljából jelentős közműfejlesztésekre került sor.

Rózsadombon – az előkészítő munkákat leszámítva – az árterület szabadidős tevékenységek céljára történő hasznosítása terén jelentősebb előrelépés nem történt. A II. Rákóczi Ferenc út menti iparterületek kereskedelmi célú funkcióváltása visszafogott ütemben megy végbe, a területen 2009-ben nagy alapterületű barkácsruház létesült.

Szabótelepen mind az Ady Endre úttól északra lévő területen, mind az Ady lakótelepen, a Csepel Kapuja és az Ady lakótelep akcióterületeken sikeres szociális városrehabilitációs programok valósultak meg. A társadalmi integrációs programok mellett homlokzati megjelenésükben és energiateljesítményükben megújultak a lakótelepi épületek valamint közterületek is.

A Szigetcsúcs keleti részének nagy léptékű, komplex városrész létrehozását célzó fejlesztése nem indult el, és nem valósultak meg azt ezt megelőlegező infrastrukturális fejlesztések sem. A nyugati részen, a 2010-ben átadott Központi Szennyvíztisztító Telep pozitív megítélésén javít a létesítmény földbe rejtett, zöldtetős megjelenése, látogatóközpontja, valamint az alkalmazott korszerű technológia is. A Szabadkikötő területén és ahhoz kapcsolódóan jelentős infrastrukturális – út-, vasút- és kikötői – fejlesztések vannak folyamatban.

A Ráckevei (Soroksári)-Duna mentén több mint 20 település térségi összefogásával, európai uniós támogatással jelentős, a vízminőség javítását célzó fejlesztések zajlanak. A kerület ezen felül a vízparti sávban megvalósította a közterületek nagy részének megújítását, minőségi rekreációs területekkel gazdagítva Csepelt. A Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág menti szabadidőközpont akcióterületi fejlesztések keretében komplex szabadidőközpont létrehozása és a hozzá tartozó kiszolgáló infrastruktúra kiépítése 2015-ig nem történt meg. Az Ófalu, Szabótelep és a Belváros egyes részeit is magában foglaló Csepel Kapuja akcióterület fejlesztései 2014-ben sikeresen lezárultak. Megvalósult az érintett lakótelepi épületek felújítása, a közterületek rehabilitációja, közösségi tér, többcélú sportlétesítmény létrehozása, térfigyelő rendszer kiépítése, közösségi akciók, programok lebonyolítása. Az eredeti elképzelésekben szereplő fővárosi jelentőségű kulturális funkció és új kereskedelmi-szolgáltató funkciók betelepítésére, kompakt parkolási megoldások kialakítására nem került sor.

3. Középtávú célok és azok összefüggései

3.1 A lakosság által preferált fejlesztési irányok ismertetése

A Csepel fejlődését biztosító stratégiai célok, illetve projektek a helyzetteltáró és -értékelő munkarész eredményei, illetve a lakosság véleménye és az általuk fontosnak tartott fejlődési irányok megismerése alapján kerültek meghatározásra. Ez utóbbit az integrált településfejlesztési stratégiával párhuzamosan készülő Budapest XXI. kerület Csepel szociológiai vizsgálata⁴ című tanulmány tárja fel részletesen.

A tanulmány célja Csepel különböző lakóterületi egységeinek alapos megismerése volt, és ezáltal a lakosság térbeli-társadalmi rétegződésének és gazdasági, társadalmi helyzetének feltérképezése. A munka megalapozását szolgáló kutatásnak többek között egy reprezentatív kérdőíves vizsgálat is része volt 500 csepeli lakos véleményének figyelembevételével. A felmérés során feltett kérdések többek között a lakosság által legfontosabbnak tartott problémákat, hiányosságokat, illetve az általuk preferált fejlődési irányokat is meg kellett határozniuk.

A kerületi problémák illetve hiányosságok értékelésekor a megkérdezettek a helyi munkahelyek hiányát tartották a legfontosabbnak. A válaszadók több mint két harmada jelezte, hogy amennyiben lenne lehetőség ő vagy családtagja, ismerőse szívesen dolgozna a kerületben. Ezen felül a megkérdezettek több mint egyharmada érezte problémának egy igazi kerületi városközpont, illetve sétatér hiányát. A fontosabb problémák között jelent még meg a parkolási lehetőségek szűkössége, a közterületek rossz állapota, a járóbeteg-ellátás színvonala, a környezetszennyezés, valamint a kerületből való nehéz kijutás okozta gondok. A megkérdezettek többsége a kerületi sportolási lehetőségekkel, a zöldfelületek arányával és a helyi iskolák minőségével többé-kevésbé elégedett volt.

A lakosság által preferált fejlesztések vizsgálata során a válaszadók egy 18 lehetőséget felsorakoztató listából válogatva rendezték sorba az általuk legfontosabbnak tartottakat. A legnépszerűbb fejlesztési irányokat a következő táblázat mutatja be.

⁴ Hegedüs József, Horváth Vera, Kovács Vera: Budapest XXI. kerület Csepel szociológiai vizsgálata, 2015

Legfontosabb fejlesztési irányok a válaszok százalékos megoszlása szerint (a legfontosabbként jelöltek sorrendjében)	Legfontosabb	2. hely	3. hely	4. hely	5. hely	Összes említés (%)
A panelépületek felújításának támogatása	41,0	4,7	2,2	0,6	4,5	53,0
A Gubacsi híd kiszélesítése	10,5	13,0	14,2	4,3	3,2	45,2
A Szent Imre tér és környezete átalakítása, új városközpont létrehozása üzletekkel, éttermekkel, kávézókkal, sétányok	8,1	10,8	5,8	1,0	3,9	29,7
Gazdasági aktivitás felélénkítése a Csepel Művek területén	5,4	6,2	7,6	14,6	10,6	44,3
Iskolák fejlesztése	5,4	4,2	2,9	7,6	22,1	42,1
A gyár melletti gerincút megépítése	4,4	8,5	5,5	4,9	1,8	25,1
Parkok, közterületek, játszóterek minőségi fejlesztése	3,5	2,8	4,6	8,7	13,6	33,3
Önkormányzati bérlakások építése	2,8	4,1	6,7	8,2	4,7	26,6
Új kerékpárutak építése	1,9	8,3	10,0	8,7	4,2	33,2

1. táblázat: A legfontosabb fejlesztési irányok – a válaszadók 5 fejlesztési lehetőséget választhattak és rendeztek fontossági sorrendbe. Forrás: Budapest XXI. kerület Csepel szociológiai vizsgálata, 2015

A megjelölt kilenc legfontosabb fejlesztési cél között a panelépületek felújítása kapott a legnagyobb támogatást, melyet a megkérdezettek 41%-a jelölt meg első számú fejlesztési irányként. A Szent Imre tér környezetének felújítása, ott egy új városközpont létrehozása éttermekkel, sétányokkal valamint a Gubacsi híd kiszélesítése szintén nagy népszerűségnek örvendett. Emellett, a korábban legsúlyosabb problémaként megjelölt kerületi munkahely hiány problémájára egyfajta válaszként, a megkérdezettek majdnem fele említette az első öt legfontosabb cél egyikeként a gazdasági aktivitás élénkítésének fontosságát a Csepel Művek területén. Az iskolák fejlesztését szintén több mint a megkérdezettek 40%-a jelölte meg az öt legfontosabb fejlesztési irány egyikeként, közülük 5,4 % első helyen.

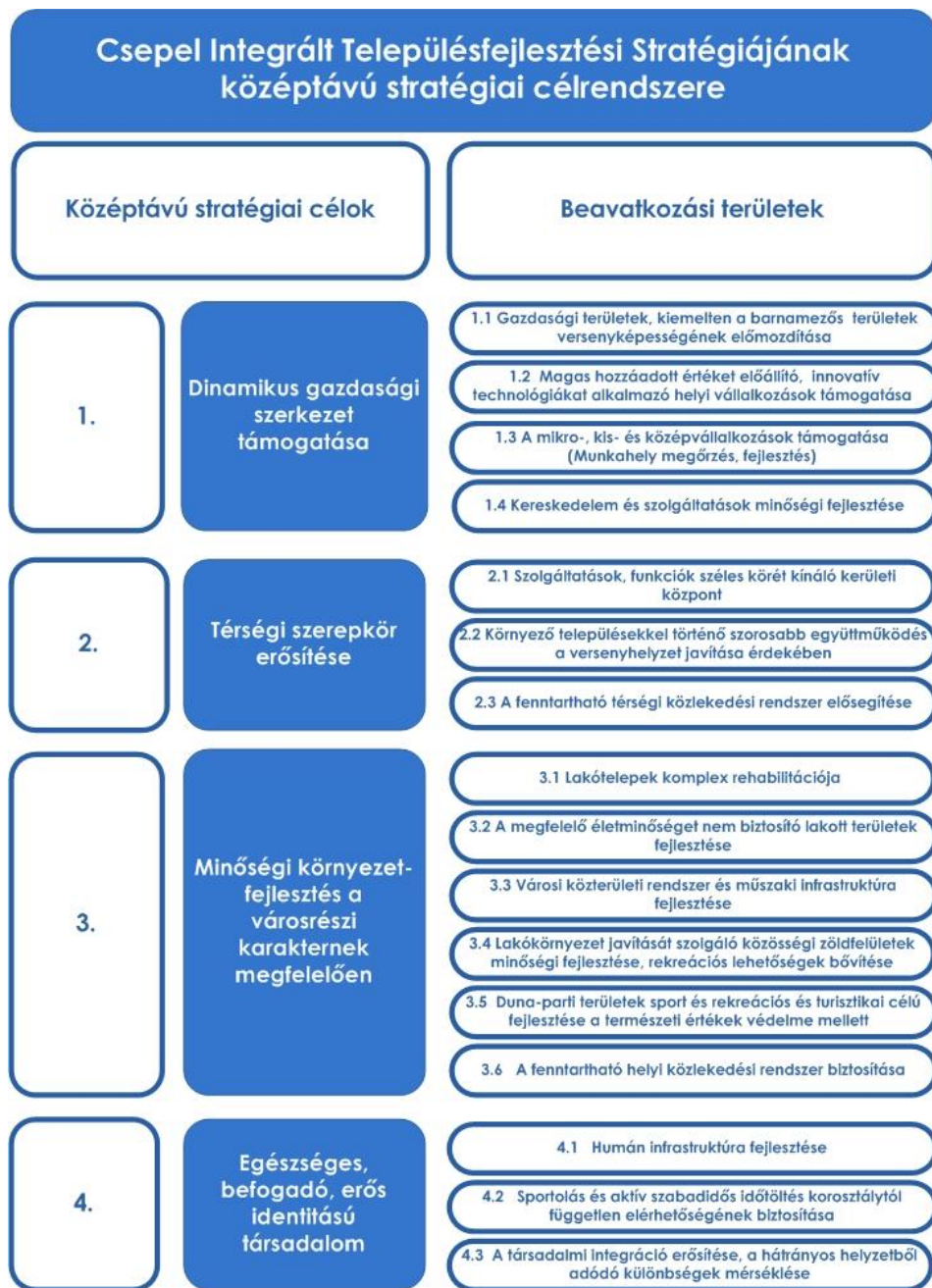
A lakosság által fontosnak érzett további fejlesztések között szerepelt a parkok, közterületek, játszóterek minőségi fejlesztése, új kerékpár utak építése, önkormányzati bérlakások építése, valamint a gerincút kiépítése a gyár mellett.

A felajánlott opciók közül a legkisebb érdeklődést az Észak-Csepeli nemzetközi jelentőségű sportlétesítmények fejlesztése kapta, amit csupán a válaszadók 12,4%-a jelölt meg.

3.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

A terület középtávú stratégiai céljainak meghatározására a településfejlesztési koncepció által felvázolt jövőkép, az annak elérését szolgáló átfogó célok, illetve az azok további alábontásával definiált részcélok figyelembe vételével, az azokhoz való illeszkedés biztosításával került sor. Az ITS keretében megfogalmazandó középtávon hangsúlyos fejlesztési irányok maradéktalanul szolgálják és összhangban állnak a TFK által felvázolt jövőképpel.

2. ábra: Csepel Integrált Településfejlesztési Stratégiájának, 285/2015. (V.28.) sz. Képviselő-testületi határozattal elfogadott középtávú célrendszere

Az ITS célrendszere a gazdaság-társadalom és környezetfejlesztés hármásában határozza meg azokat a beavatkozási területeket, melyeken keresztül a kerület kívánt fejlődési pályája az elkövetkező 5-8 éves időtávban reálisan megvalósítható lehet. A felvázolt célrendszer egyes alappilléreinek részletes ismertetésére az alábbiakban kerül sor. A célok kijelölése, illetve az azokat szolgáló beavatkozási területek azonosítása nem csak az önkormányzati szerepvállalás keretében értelmezhető. A kerületfejlesztésben érintett egyéb szereplők fejlesztési szándékainak figyelembevételével, a célok megvalósításában való aktív közreműködésükkel is számol, hiszen jelen stratégia a kerület egésze számára készül, a célok megvalósulása össztársadalmi értékkel kell, hogy bírjon. A középtávú célok településfejlesztési koncepció részcéljaival való összefüggését a 6.1.2 Kerületi tervekkel való összefüggés c. fejezet vizsgálja.

3.2.1 Stratégiai cél (1): Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása

Csepel a hazai gazdaság és ipar tradicionálisan kialakult szereplője. A kerület jövőképében kiemelkedő helyet foglal el a csepeli munkahelyek megőrzése és fejlesztése, a helyi gazdaság és a barnamezős területek megújítása révén. A meglévő, XIX. és XX. századi, főként ipari hagyományokra és kapacitásokra épülő fejlesztések célja, hogy a gazdasági szektor több lábon állásának erősítése, a szolgáltató szektor fejlesztése, illetve a magas hozzáadott értéket előállító, innovatív technológiákat alkalmazó helyi vállalkozások betelepülésének támogatása, a kerületben termelő KKV-k pedig a versenyképességükhöz szükséges háttértámogatások részesei legyenek. A dinamikus gazdasági szerkezet megteremtéséhez a köz- és magánszereplők hatékony és szinergikus együttműködésére van szükség, amely hosszú idő után megteremti a magán- és a közszereplők közötti kapcsolatrendszerét. Ebben a kapcsolati környezetben a vállalkozások kiszámítható környezetet igényelnek, amelyben tervezhetőek a beruházások, ismertek a támogatási formák. Mindehhez a közösségi szereplők részéről a vállalkozások számára minden olyan információ biztosítása szükséges, amely hozzásegíti a pályázati lehetőségekhez, illetve megteremti azokat a háttérfeltételeket, amelyek segítik a magánszereplők versenyhelyzetének javítását (pl. elérhetőség javítása, közterületi minőség fejlesztése, kerületközponti funkciók bővítése). Fontos, hogy olyan városmarketing jöjjön létre Csepelen, amely révén a köz- és magánszereplők számára elérhetővé válnak az információk, megismerhetővé válnak a pályázatokkal és együttműködési lehetőségekkel kapcsolatos feladatok.

A fentiekén túlmenően Csepel gazdasági szerkezetének erősítése érdekében elérendő cél a sport és rekreációs szolgáltatások fejlesztéséhez kapcsolódó gazdasági tevékenységek támogatása, a kerület identitásában meghatározó szereppel bíró sport és rekreációs potenciál hatékonyabb kihasználása, a természeti adottságok szabadidős célú hasznosítása, minőségi fejlesztése.

A helyi gazdasági struktúra megújítása, az új ágazatok megjelenésének támogatása elsődlegesen a helyi lakosság foglalkoztatási helyzetének javulását kell, hogy célozza, a jelenleg inaktív, de aktivizálható munkaerő fejlesztése, adott esetben átképzése révén.

A gazdasági versenyképesség növelése érdekében fontos továbbá a fejlett üzleti infrastruktúra rendelkezésre állása, mely a befektetői környezet fejlesztéséhez

elengedhetetlen. A gazdaságfejlesztéshez, többek között a logisztikai szerepkör erősítéséhez szükséges a közlekedési infrastruktúrafejlesztések megvalósítása a térségi és helyi jelentőségű közúthálózati és kötőtpályás közösségi közlekedési elemek fejlesztése révén.

A stratégiai cél alá tartozó legfontosabb kihívások

Beavatkozás	Rövid összegzés
1.1 Gazdasági területek, kiemelten a barnamezős területek versenyképességének előmozdítása	Közúti, vasúti, vízi áruszállítás infrastrukturális feltételeinek fejlesztése (gerincút, tehermentesítő út, külön szintű kapcsolatok) Csepel Művek területének fejlesztése pontszerű beavatkozásokkal közterületek kialakításával, rekonstrukciójával, közvilágítás fejlesztésével, a terület funkciógazdagításával Csepel Művek területén működő vállalkozások és az önkormányzat közötti kommunikáció, fejlesztési folyamatok menedzsmentjének támogatása Stratégiai jelentőségű ingatlanfejlesztések megvalósítása a magánerejű revitalizáció elősegítése érdekében
1.2 Magas hozzáadott értéket előállító, innovatív technológiákat alkalmazó helyi vállalkozások támogatása	Vállalkozások inkubációs környezetének biztosítása Technológiai park létesítése Gyártelepen
1.3 A mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása (Munkahely megőrzés, fejlesztés)	Vállalkozások inkubációs környezetének biztosítása Csepel Művek területén működő vállalkozások és az önkormányzat közötti kommunikáció támogatása
1.4 Kereskedelem és szolgáltatások minőségi fejlesztése	Csepeli strand felújítása és fejlesztése Városközponti funkciókhoz kapcsolódó kiskereskedelmi kínálat minőségi fejlesztése és a kerületi- és versenysport lehetőségeinek megteremtése

3.2.2 Stratégiai cél (2): Térségi szerepkör erősítése

Csepel egyszerre értelmezhető Budapest XXI. kerületként és a Csepel-sziget legnagyobb településeként. A kettős szerep egyrészt adminisztratív adottság (fővárosi kerületi szerep), másrészt a földrajzi pozícióból és a szigeti elhelyezkedésből adódó természetes következmény. Csepel számára ez a kettősség előnyöket és hátrányokat is magában foglal. Városi-agglomerációs kapcsolati központként észak felől a fővároshoz, dél felől a Csepel-

szigeti településekhez szorosan kötődik funkcionálisan, térszerkezetileg azonban mindkét irányból elszigetelt a szomszédos kerületektől és településektől. A két Duna-ág közötti korlátozott, valamint a kelet-nyugati minimális átjárhatóság miatt, Budafokkal érdemi kapcsolata nincs, Pesterzsébettel pedig egypólusú, így kiemelten fontos ezen irányú közlekedési infrastrukturális kapcsolatok jövőbeni erősítése, fejlesztése (pl. gyaloghíd).

Csepel, mint a főváros része, és mint Budapest vonzáskörzetének déli kapuja jelentős teherviselője az elmúlt 20-25 év agglomerációs folyamatainak. A térség erős szuburbanizációs trendjei miatt jelentős lakónépesség-bővülés sok tekintetben Csepelt, mint fővárosi kerületet használja. A kerület térségi jelentőségét, a szomszédos kerületekkel, illetve a szigetszerű elhelyezkedéséből adódóan elsősorban Szigetszentmiklóssal és a Ráckevei járással kialakított területi és funkcionális kapcsolatait gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató funkciói biztosítják, a nagyszámú csepeli munkahelynek köszönhetően.

Az elhelyezkedésből adódóan fontos, hogy a térségi kapcsolatrendszer erősödjön, Csepel ennek az előnyeit élvezze és ne a hátrányaitól szenvedjen. A kettős szerepkör mindkét irányára nagy hangsúlyt kell fektetni, így tud Csepel egyszerre a főváros egyik erős kerülete és a déli agglomeráció északi kapuja lenni. Ennek érdekében Csepel belvárosának központi szerepét erősíteni, a differenciált kerületei alközpontokat pedig fejleszteni szükséges. Ha Csepel, mint fővárosi kerület a városközponti funkciók bővítését, minőségi fejlesztését biztosítani tudja, akkor pozícióját erősítheti mind a helyi lakosság, mind a Csepelre ingázók vagy Csepelen keresztül átutazók számára.

A környező településekkel és kerületekkel szorosabb együttműködés szükséges, mivel számos olyan természeti érték (pl. RSD), infrastrukturális hiányosság (közúthálózat és kötőtpályás közlekedés gyengeségei) vagy megoldandó feladat van, amelyekben a közös fellépés szinergiát szül, az érdekérvényesítés pedig hatékonyabb tud lenni. Fel kell ismerni a közös érdekeket, ennek hiányában egymás mellett élő kerületek és egymást szinergikusan nem segítő település-kerület viszony marad fent, amely sem Csepelnek, sem a környező településeknek nem lehet közép- és hosszú távú érdeke. Legfontosabb a térségi kapcsolatrendszerek fenntartható fejlesztése, a közúti és kötőtpályás kapcsolatok oly módon történő újragondolása, amely biztosítja, hogy a közösségi módok minden kapcsolatrendszer esetén megfelelő előnyben részesítést kapjanak a közúttal szemben. Ezzel érhető el, hogy a közút, mint a déli agglomerációs közlekedés közel egyetlen alternatívája mellett vonzó városi- és elővárosi közlekedési rendszer jöjjön létre, ezzel tehermentesítve Csepelt is a nem kívánatos gépjármű túlterhelés alól, ütemezett fejlesztések révén. Csepel vonzóbbá tétele, kettős funkcionális szerepkörének erősítése messze túlmutat a kerületi önkormányzat mozgásterén és illetékességén, de együttműködve az érintett önkormányzatokkal, azonos célokat képviselve a társkerületekkel és a Fővárosi Önkormányzattal, a közös érdekek mindenképpen a szinergiaépítés irányában kell, hogy hassanak.

A stratégiai cél alá tartozó legfontosabb kihívások

Beavatkozás

Rövid összegzés

2.1 Szolgáltatások, funkciók széles körét kínáló kerületi központ

Csepel belvárosának minőségi fejlesztése

Beavatkozás**Rövid összegzés**

2.2 Környező településekkel és kerületekkel történő szorosabb együttműködés a versenyhelyzet javítása érdekében

RSD menti kerületek közötti közlekedési kapcsolatok infrastrukturális és szolgáltatás oldali (sport, kereskedelmi, intézményi célú) fejlesztése

2.3 A fenntartható térségi közlekedési rendszer elősegítése

Térségi infrastruktúra fejlesztések elősegítése
Térségi jelentőségű úthálózat fejlesztése (gerincút, tehermentesítő út, különbszintű kapcsolatok)

3.2.3 Stratégiai cél (3): Minőségi környezetfejlesztés a városrészi karakternek megfelelően

Csepel fővárosi szinten is jelentős, védett természeti értékekkel rendelkezik, a nagy Duna és a kis Duna partja ökológiai és turisztikai szempontból is értékes terület. Ugyanakkor ezen kedvező adottságok nagymértékben kihasználatlanok. A kerületben jelentős fejlesztési potenciállal rendelkezik a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág és környezete, valamint Csepel északi része, elsősorban a Szigetcsúcs keleti, nagyterjedésű beépítetlen területei. A kerület jó zöldterületi ellátottsággal bír, ugyanakkor alacsony zöldfelületi intenzitás jellemző a Városcsúcsban és a gazdasági területeken.

A kerület beépített területei különbözőek jellegük, beépítési jellemzőik és használatuk szerint. A lakófunkciójú kerületrészeket elsősorban a nagyterjedésű kertvárosias, családi házas területek teszik ki, melyeket foltszerűen váltanak fel a lakótelepek magas panelépületei. A lakótelepek környezetének és minőségének fejlesztése központi feladatként kezelendő. A Gyártelep a kerület nagy ipari múltjának öröksége, mely Csepel fizikai képének máig meghatározó eleme. A területen jelenleg is folyik ipari, gazdasági tevékenység, azonban sok épület használaton kívüli. A gazdasági területek zöldfelületi arányának növelése mellett az értékes épületek védelmét, használatát és felújítását kell szorgalmazni. A nagy Duna-part megközelíthetőségét legalább a lakóterületek környezetében biztosítani kell.

A minőségi környezet kialakítása érdekében a megkezdett közterület fejlesztések folytatása szükséges a városrészi arculatnak megfelelő burkolatok, köztérterek, utcabútorok meghatározásával, a felületek igényeknek megfelelő felosztásával. A közterületek humanizálása, a forgalomcsillapítás, a gyalogosokat előnyben részesítő felületek növelése és a zöldfelületek fejlesztése az élıhetőséget, a helyi kereskedelmet és a szolgáltatók üzleti lehetőségeit, továbbá a környezet védelmét egyaránt szolgálják. Gondoskodni kell a parkolási problémák kezeléséről. A zöldhálózati fejlesztések során szem előtt kell tartani a meglévő értékes faállomány megóvását is.

A stratégiai cél alá tartozó legfontosabb kihívások

Részcélok**Beavatkozások**

3.1. Lakótelepek komplex rehabilitációja

Lakótelepi zöldfelületek, sport- és játszótérek megújítása

Részcélok	Beavatkozások
	Lakótelep épületenergetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások részarányának növelése A parkolás által okozott problémák csökkentése Lakótelepek egységes megjelenésének és karakterőrzésének támogatása
3.2. A megfelelő életminőséget nem biztosító lakott területek fejlesztése	Hárosi területek átalakulásának elősegítése Gazdasági területek közé ékelődő lakóterületek funkcióváltásának elősegítése (Ófalu – Nyugat)
3.3. Városi közterületi rendszer és műszaki infrastruktúra fejlesztése	Szilárd burkolatú úthálózat fejlesztése és csapadékvíz elvezető rendszer teljes körű kiépítése
3.4. Lakókörnyezet javítását szolgáló közösségi zöldfelületek minőségi fejlesztése, rekreációs lehetőségek bővítése	Kiserdő rekreációs fejlesztése Meglévő közparkok, közterek és játszóterek folyamatos megújítása
3.5. Duna-parti területek sport és rekreációs és turisztikai célú fejlesztése a természeti értékek védelme mellett	Ráckevei (Soroksári)- Duna-ág menti sáv fejlesztése Nagy Duna-part elérésének javítása Csepel-Rózsadombnál, illetve Gyártelep esetében a Központi út Duna-partra történő kivezetése Árvízvédelmi védművek magasításának, megerősítésének elősegítése
3.6. A fenntartható helyi közlekedési rendszer biztosítása	Kerékpáros közlekedés fejlesztése Gyalogos közlekedés fejlesztése Helyi úthálózat fejlesztése (gerincút, tehermentesítő út, külön szintű kapcsolatok)

3.2.4 Stratégiai cél (4): Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom

Csepel szociális ellátása a kötelező finanszírozáson felül széleskörűbbnek és jobban szervezettnek tekinthető. Ez jó alapot szolgáltat ahhoz, hogy a helyi társadalom identitástudatának fejlesztésével, a humán infrastruktúra intézményi feltételeinek javításával, a sport és rekreációs lehetőségek széles körű biztosításával és a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok integrációjával a jövőben még erősebb gyökerekkel rendelkező, kiegyensúlyozottabb társadalmi szerkezetű lakosság jellemezze a kerületet. Csepel élhetőségének javításához a lakosság munkaerőpiaci képzése, átképzése, a helyben foglalkoztatás növelésének támogatása szükséges.

Az önkormányzat feladatellátása keretében, illetve az azon túlmutatóan (2013 óta a KLIK fenntartásába került iskolák esetében is) működő szolgáltatások infrastrukturális feltételeinek fejlesztését tűzi ki célul az elkövetkező években, különös tekintettel az intézmények

épületenergetikai megújítására a megújuló energiaforrások legszélesebb körű alkalmazásával. A korszerűsítések, az épületállomány minőségének javítása mellett, a fenntartási költségek csökkentésén keresztül visszahatnak az önkormányzat gazdálkodására is. A szolgáltatásfejlesztés másik aspektusa a bölcsődei és óvodai ellátás fejlesztése, többek között készségfejlesztő eszközök biztosítása révén.

A szociális városrehabilitációs programok és fejlesztési szándékok már középtávon is hozzájárulnak a társadalmi megújulás elősegítéséhez, fontos azonban annak hangsúlyozása, hogy a szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek esetében a területek fizikai megújítása mellett az ott élő lakosság integrációjának maximális érvényesítése szükséges. A hárosi területek problémáinak kezelése komplex megközelítést igényel, melynek kapcsán már több tanulmányt, ütemezett javaslatot⁵ is készített az önkormányzat.

A stratégiai cél alá tartozó legfontosabb kihívások

Részcélok	Beavatkozások
4.1 Humán infrastruktúra fejlesztése	A humán szolgáltatások és kapcsolódó intézményhálózat minőségi és mennyiségi fejlesztése
4.2 Sportolás és aktív szabadidős időtöltés korosztálytól független elérhetőségének biztosítása	Lakossági sportolási lehetőségek fejlesztése Egyesületi sport/utánpótlás nevelés támogatása Nemzetközi sportrendezvényekre felkészülés támogatása, rendezés feltételeinek megteremtése
4.3 A társadalmi integráció erősítése, a hátrányos helyzetből adódó különbségek mérséklése	Leszakadó társadalmi csoportok felzárkóztatása Közösségfejlesztési programok megvalósítása Munkaerőpiaci képzési, átképzési programok Háros átalakulásának elősegítése

⁵ Csepel-Háros - Gazdaság- és ingatlanfejlesztési tanulmány, készítette: Ecorys Magyarország Kft., 2009, illetve Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata Képviselő-testülete 2009. évi 089. sz. előterjesztési anyaga, Testületi ülés dátuma: 2009. 04. 16., továbbá 2015.évi 123. sz. előterjesztési anyaga, Testületi ülés dátuma: 2015.04.30.

3.3 A középtávú célok közötti összefüggések bemutatása

Az alábbi táblázat a középtávú célok egymáshoz viszonyított összefüggéseit mutatja be.

	2. Térségi szerepkör erősítése	3. Minőségi környezet- fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően	4. Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
1. Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása	- vonzó munkahelyi környezet megteremtése - barnamezős területek versenyképességének javítása, térségi pozícionálása - innovatív, tudásalapú gazdaság erősítése - városi funkciók (szolgáltatások, kereskedelem) erősítése - elérhetőség külső és belső feltételeinek javítása	- Gyárváros fizikai környezetének megújítása - városközpont arculatának fejlesztése - vállalkozások megtelepedését elősegítő vonzó városi környezet létrehozása	- a kerület élhetőségének javítása - a helyi munkahelyek számának növelése csepeli kötődésű mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása, kötődés kialakítása, erősítése - a lakosság képzése/átképzése által a kerületi munkaerő fejlesztése - munkahelyi környezet felértékelődése a magas színvonalú humán közszolgáltatások működtetése révén
2. Térségi szerepkör erősítése		- fenntartható térségi közlekedési fejlesztések - az RSD természeti adottságainak jobb kihasználása - vonzó városközpont kialakítása - igényes fizikai környezet létrehozása a munkahelyi- és élettereken egyaránt	- térségi jelentőségű rekreációs- és sportfejlesztések - a környező települések, kerületek lakosai számára is vonzó humán közszolgáltatások működtetése - munkahelyteremtés a gyárterületeken a hagyományosan térségi vonzáskörzetére alapozva

3. Minőségi környezet- fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően	2. Térségi szerepkör erősítése	3. Minőségi környezet- fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően	4. Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
			működtetése
			- a fizikai környezet fejlesztése a terület élhetőségének javítása céljából - lakótelepek komplex megújítása - a szociálisan leszakadó területek javítása társadalmi integrációval - vonzó városközpont kialakítása, mely javítja a lakosság kerülethez való kötődését és az összetartozás érzését - a közösségi zöldfelületek minőségi fejlesztése és a rekreációs lehetőségek bővítése által a lakosság életminőségének javítása

3.4 Városrészi célok

A kerületi önkormányzat a korábbi IVS-t alapul véve 13 városrészeire osztotta a kerületet. Az alábbiakban, ebben a területi felbontásban kerülnék bemutatásra a legfontosabb fejlesztési irányok.

1. Csepel-Belváros		
	Középtávú célok: • Lakótelepek komplex rehabilitációja • Kereskedelmi-szolgáltató funkciók erősítése • Közterületek minőségi megújítása • Potenciális fejlesztési területek funkcióváltásának előkészítése • Fenntartható közlekedési rendszer biztosítása, az átmenő forgalom okozta környezetterhelés csökkentése (tehermentesítő út, kötőtpályás közlekedés fejlesztése)	
	Értékek, adottságok: • Központi elhelyezkedése, jó elérhetőség és közösségi közlekedési kapcsolatok • Közszolgáltatási és kereskedelmi funkciók jelenléte • Megújuló közterületek, lakótelepi és középületek, a gerincút átadásával tehermentesített települési környezet	Problémák, konfliktusok: • Szolgáltatások a városközponti szerephez mérten fejlesztést igényelnek • Parkolási nehézségek • Településképi, arculati problémák • Nagy tranzitforgalom, mely a „kerülőutak” révén a lakóterületeket is érinti (zaj- és légszennyezés) • Alacsony zöldfelületi intenzitás

2. Csepel-Csillagtelep

Középtávú célok:

- Lakótelepek komplex rehabilitációja
- Fenntartható közlekedési rendszer biztosítása, az átmenő forgalom okozta környezetterhelés csökkentése (Kötőtpályás közlekedés fejlesztése, gerincút folytatása)

Értékek, adottságok:

- Jó intézményi ellátottság
- Kiterjedt zöldfelületek
- Egyes területek (elsősorban az Iskola tér környéke és a Rakéta úti lakótelep) magasabb ingatlanpiaci státusza

Problémák, konfliktusok:

- Alacsony státuszú lakosság elsősorban az Akácfa utcai és a Kossuth Lajos utcai lakótelepen
- Felújítandó lakásállomány
- Kerületközponttól távoli elhelyezkedés
- Alközpont és minőségi közösségi terek, közterületek hiánya

3. Csepel-Erdőalja

Középtávú célok:

- Lakótelepek komplex rehabilitációja
- Fenntartható közlekedési rendszer biztosítása, az átmenő forgalom okozta környezetterhelés csökkentése (kötőtpályás közlekedés fejlesztése, gerincút folytatása)
- A sportinfrastruktúra fejlesztése

Értékek, adottságok:

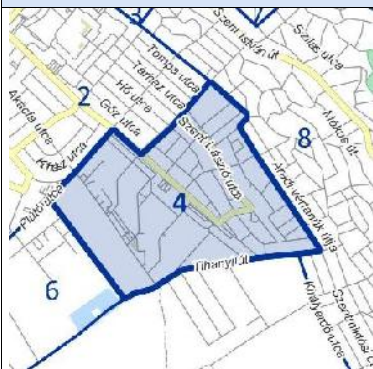
- Béke téri lakótelep kellemes lakókörnyezet
- Csepel SC sporttelep, mint rekreációs, szabadidő és sportolási célú terület
- Jó elérhetőség, központ közelsége

Problémák, konfliktusok:

- Felújítandó lakásállomány
- Csepel SC sporttelep leromlott állapota, kihasználatlansága
- HÉV végállomás környezetének rendezése

4. Csepel-Erdősor

Középtávú célok:

- Lakótelepek komplex rehabilitációja
- Sportolási, rekreációs lehetőségek bővítése

Értékek, adottságok:

- Elérhető közszolgáltatások
- Tágas zöldfelületek, Kiserdő

Problémák, konfliktusok:

- Alacsony kiskereskedelmi ellátottság
- Felújítandó épületállomány és szabadterek
- Kerületközponttól távoli elhelyezkedés
- Parkolási nehézségek

5. Csepel-Gyártelep

Középtávú célok:

- A barnamezős területek „helyzetbe hozása”, a termelő és szolgáltató tevékenységek működési feltételeinek javítása
- A Gyártelep elérhetőségének, belső közlekedésének javítása, ill. gerincút folytatása, környezetfejlesztése
- A lakókörnyezet minőségi fejlesztése, a leszakadó társadalmi csoportok felzárkóztatása

Értékek, adottságok:

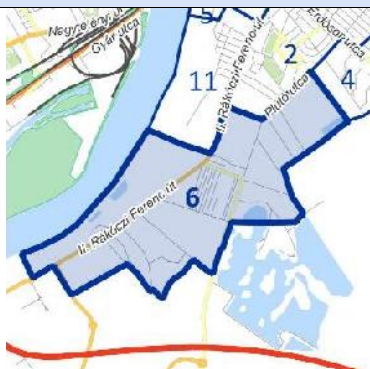
- Ipari hagyomány, működő termelő tevékenység
- Jó elérhetőség
- Építészeti értékek, épített örökség
- Kezdeményező, a terület fejlesztésében érdekelt vállalkozások

Problémák, konfliktusok:

- Elaprózott tulajdonosi szerkezet, érdekkonfliktusok
- Az épületállomány nagy része, a szabadterek és az infrastruktúra felújításra szorul
- Potenciálisan szennyezett környezet
- Alacsony hozzáadott értékű gazdasági tevékenységek túlsúlya

6. Csepel-Háros

Középtávú célok:

- A lakókörnyezet rendezése, infrastrukturális hiányosságainak csökkentése
- A hátrányos helyzetből adódó társadalmi különbségek mérséklése
- A térségi közlekedési rendszer fejlesztése
- Vízbázis védelem

Értékek, adottságok:

- Duna-part, természetközeli területek
- Rekreatív célú tavak
- Fejlesztési tartalékterületek
- Jó közlekedési adottságok

Problémák, konfliktusok:

- Rendezetlen, illegálisan kialakuló lakókörnyezet
- Kedvezőtlen tömb- és telekstruktúra, zavaros tulajdonviszonyok
- Társadalmi szegregáció veszélye
- Infrastrukturális hiányosságok és szolgáltatások hiánya

7. Csepel-Kertváros

Középtávú célok:

- A lakókörnyezet minőségi fejlesztése a kertvárosi karakternek megfelelően
- A Ráckevei (Soroksári)-Duna menti sportolási és rekreációs lehetőségek bővítése

Értékek, adottságok:

- Kerületközpont közelsége, jó elérhetőség
- Kertvárosi környezet, megfelelő teleknagyság
- Magas lakóértékű lakótelepi részek
- Duna-part közelsége
- Rákóczi kert közelsége

Problémák, konfliktusok:

- Fejlesztési tartalékterületek hiánya
- Kevés jelentősebb területű kiskereskedelmi egység

8. Csepel-Királyerdő

Középtávú célok:

- A lakókörnyezet minőségi fejlesztése a kertvárosi karakternek megfelelően, az infrastrukturális hiányosságok mérséklése
- A Ráckevei (Soroksári)-Duna menti sportolási és rekreációs lehetőségek bővítése, szolgáltatások fejlesztése

Értékek, adottságok:

- Ráckevei (Soroksári) - Duna-part közelsége
- Tamariska-domb közelsége
- Változatos domborzat

Problémák, konfliktusok:

- Fejlesztési tartalékterületek hiánya, a kialakult karakterű városrészben a beépítések intenzifikálása, szabályozási terv hiánya
- Közösségi közlekedési hiányosságok
- Gyenge talajszerkezet
- Alközpont, szolgáltatások hiánya

9. Csepel-Királymajor

Középtávú célok:

- Lakótelepek komplex rehabilitációja
- A Ráckevei (Soroksári)-Duna menti sportolási és rekreációs lehetőségek bővítése

Értékek, adottságok:

- Ráckevei (Soroksári) - Duna-part
- Elérhető közszolgáltatások

Problémák, konfliktusok:

- Parkolási nehézségek
- Felújítandó épületállomány és közösségi terek
- Gyenge kiskereskedelmi ellátottság

10. Csepel-Ófalu

Középtávú célok:

- A Frangepán utca környéki lakóterületi zárvány felszámolása, a terület funkcióváltásának elősegítése
- A hátrányos helyzetből adódó társadalmi különbségek mérséklése
- A lakókörnyezet minőségi fejlesztése a kisvárosi karakternek megfelelően
- A térségi közlekedési rendszer fejlesztése (tehermentesítő út, különszintű kapcsolatok fejlesztése)

Értékek, adottságok:

- Jó elérhetőség
- Városszerkezeti jelentőség: a fővárosi infrastruktúra-fejlesztések potenciális színtere (budafoki Duna-híd)
- Ipari és kereskedelmi funkciók

Problémák, konfliktusok:

- Leromlott épületállomány
- Társadalmi szegregáció
- Infrastrukturális hiányosságok

11. Csepel-Rózsadomb

Középtávú célok:

- Komplex árvízvédelem előkészítése
- Barnamezős területek „helyzetbe hozása”
- A Duna menti rekreációs lehetőségek bővítése
- A lakókörnyezet minőségi fejlesztése a kertvárosi karakternek megfelelően
- A térségi közlekedési rendszer fejlesztése (tehermentesítő út)

Értékek, adottságok:

- Duna-part közelsége
- Községi közlekedéssel jól elérhető
- Kertvárosi környezet

Problémák, konfliktusok:

- Részben árterületi, vízvédelmi zónában fekszik
- Nagynyomású gázvezeték szeli át
- Szennyezett talaj
- Alulhasznosított területek

12. Csepel-Szabótelep

Középtávú célok:

- Térségi infrastruktúra és közlekedési rendszer fejlesztése (különszintű kapcsolatok fejlesztése)
- A Ráckevei (Soroksári)-Duna menti sportolási és rekreációs lehetőségek bővítése, turisztikai szolgáltatások fejlesztése
- A hátrányos helyzetből adódó társadalmi különbségek mérséklése
- Felszabaduló barnamezős területek funcióváltásának elősegítése

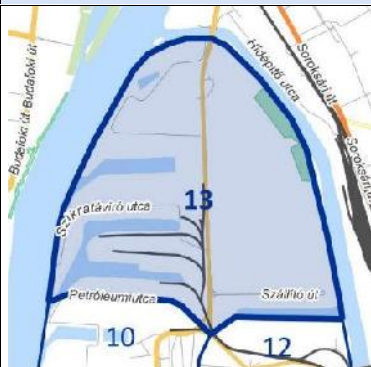
Értékek, adottságok:

- Jó elérhetőség
- Árpád utcától délre kellemes kertvárosi lakókörnyezet
- Ady Endre út mentén kereskedelmi zóna

Problémák, konfliktusok:

- Papírgyár okozta környezetterhelés
- Ady Endre úttól északra konfliktusos területhasználat (gazdasági-lakó)
- Szegregáció veszélye

13. Csepel-Szigetcsúcs

Középtávú célok:

- Szabadkikötő versenyképességének előmozdítása
- Térségi infrastruktúra és közlekedési rendszer fejlesztése (különszintű kapcsolatok fejlesztése)
- A Ráckevei (Soroksári)-Duna menti sportolási és rekreációs lehetőségek bővítése

Értékek, adottságok:

- Nemzetközi jelentőségű Szabadkikötő
- Fővárosi jelentőségű természetközeli fejlesztési területek

Problémák, konfliktusok:

- A fejlesztési lehetőségek jelenleg kihasználatlanok a piaci kereslet hiányában
- Közlekedési konfliktusok (Weiss Manfréd út szintbeni vasúti keresztezése)

3.4.1 Középtávú célok és városrészi célok kapcsolatának áttekintése

	1. Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása	2. Térségi szerepkör erősítése	3. Minőségi környezetfejlesz- tés a városrészi karakternek megfelelően	4. Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
1. Csepel-Belváros	XX	XX	XXX	XX
2. Csepel-Csillagtelep	0	0	XXX	XX
3. Csepel-Erdőalja	0	XX	XX	XX
4. Csepel-Erdősor	0	0	XXX	XX
5. Csepel-Gyártelep	XXX	XXX	XX	XXX
6. Csepel-Háros	0	XXX	XX	XXX
7. Csepel-Kertváros	0	XX	XX	XX
8. Csepel-Királyerdő	XX	XX	XX	XX
9. Csepel-Királymajor	0	XXX	XXX	XX
10. Csepel-Ófalu	XXX	XXX	XX	XXX
11. Csepel-Rózsadomb	XX	XXX	XX	XX
12. Csepel-Szabótelep	XX	XXX	XX	XX
13. Csepel-Szigetcsúcs	XXX	XXX	0	0

XXX - fokozottan érvényesíthető cél (városrészi szinten is kiemelt cél és/vagy középtávú cél megvalósításában a városrészben tervezett projektek meghatározóak)

XX - általánosan érvényesíthető cél (városrészi szinten fontos, de nem kiemelt cél)

0 - kevésbé vagy nem érvényesíthető cél

4. A megvalósítást szolgáló beavatkozások

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozásokat (projekteket, illetve programokat), amelyek a célok eléréséhez szükségesek. A projektek nemcsak beruházási típusúak lehetnek, hanem például foglalkoztatási, képzési, szemléletformáló jellegűek is.

Az ITS az alábbi projekt típusokat különbözteti meg:

- akcióterületi projektek
- hálózatos projektek
- egyéb projektek

Az ITS készítésének jelenlegi fázisában az operatív programok pályázati felhívásai, a pályázati feltételek, illetve a finanszírozási környezet nem ismert. Ennek megfelelően a fejlesztési projektek kidolgozottsági foka az ITS készítésének időpontjában alacsony szintű, továbbá a 2020-ig – a projektek megvalósítása miatt 2023-ig – tartó időszakra jelen pillanatban a potenciális projektek beazonosítása nem teljes körű, továbbá az egyes projektek előkészítettsége sem azonos. A sok bizonytalansági tényező következtében az egyes fejlesztési projektek potenciális finanszírozhatósága, az ITS teljesülésének nyomonkövetéséhez meghatározandó indikátorok köre sem teljeskörűen meghatározható. Az ITS elsődleges célja a fejlesztési irányok és szándékok előzetes meghatározása és nevesítése, az egymással területileg is összehangolandó akcióterületi projektek meghatározása. Ennek értelmében lehetőség van a későbbiekben a pályázati feltételek, és a külső fejlesztési környezettel módosuló egyéb feltételek ismeretét követően – a stratégia elfogadása után is – a stratégia fejlesztési irányjaival összhangban lévő projektek beazonosítására, kidolgozására, sőt a projektgenerálást, projektfejlesztést – az eddigiekhez hasonlóan – folyamatos tevékenységként kell kezelni.

Mind az akcióterületi, mind a hálózatos, illetve az egyéb projektek megvalósítása során is, ahol erre lehetőség nyílik, az EU-s támogatások és az önkormányzati szerepvállalás mellett a magánbefektetők minél szélesebb körű bevonására kell törekedni. Ennek érdekében az önkormányzat a tervezett projektekről tájékoztatást ad és az érintett magánbefektetőkkel folyamatos kommunikációra és közös szerepvállalásra törekszik.

4.1 Akcióterületek

Akcióterületi projekteknek azok a projektek tekinthetők, melyek megvalósítása **térben és időben koncentráltan, jellemzően komplex módon** tervezett. A térben való koncentráltság alapján a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területet érintenek. Az időben való koncentráltság szerint az akcióterületen belüli beavatkozások megvalósítására ugyancsak egy jól meghatározott, de záros határidőn belül - legfeljebb néhány év alatt – kerül sor. Az akcióterületi projektekként definiált fejlesztési programok komplexitását tekintve pedig elmondható, hogy az akcióterületen többféle, de egymással szorosan összehangolt beavatkozások valósulnak meg. Az akcióterületen megvalósuló fejlesztések:

- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, ennek megfelelően várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen,
- a projektek együttesen szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektek más projektek megvalósulását is generálják, illetve közreműködnek hatásának kiteljesedésében.

Az akcióterületek lehatárolása az Önkormányzat és a Csepeli Városfejlesztési és Gazdaságfejlesztési Nonprofit Kft. útmutatásai alapján történt, figyelembe véve, hogy a finanszírozás háttérét jelentő operatív programok pályázati kiírásai jelen fázisban még nem ismertek.

A terület hét olyan területi célt határozott meg, melyek a fejlesztések során prioritást kell, hogy élvezzenek, összhangban a 3. fejezetben ismertetett középtávú stratégiai célokkal. Az akcióterületek lehatárolásukat tekintve Szigetcsúcs-Kelet, illetve az RSD kivételével megegyeznek az azonos nevű városrészi lehatárolásokkal:

Csepel-Belváros

Csepel – Ófalu

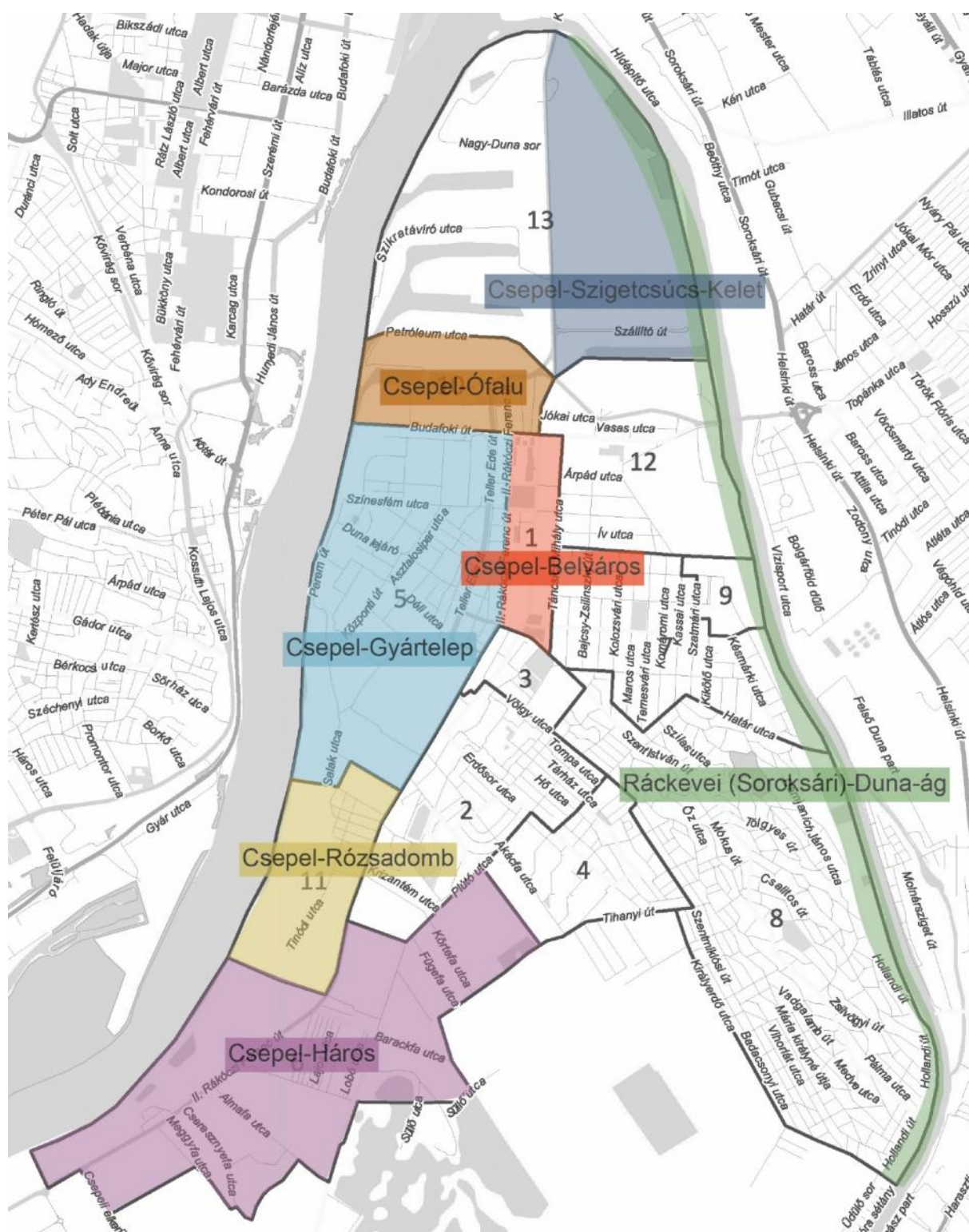
Csepel – Szigetcsúcs-Kelet

Csepel – Gyártelep

Csepel – Háros

Csepel – Rózsadomb

Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág

3. ábra: Csepel akcióterületeinek (AT) kijelölése a 2014-2020-as időszakra

4.1.1 Az akcióterületek részletes bemutatása

Az egyes projektek bemutatása során a projektszintű, s a projektszinten összesített output értékek (kiindulási és tervezett) a projektek kidolgozása során, a projektfejlesztési szakaszban határozhatók meg pontosabban.

A monitoring és az ITS végrehajtásával kapcsolatos feladatok részét képezi az indikátorértékek pontosítása, a hiányzó módszertani elemek meghatározása. Az alábbiakban a programozás jelenlegi fázisában, előzetesen kerületek meghatározásra az egyes fejlesztésekhez kapcsolódó indikátorok.

AKCIÓTERÜLET NEVE: CSEPEL-BELVÁROS

Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete	A városközponti akcióterület Csepel belvárosi, központi területén helyezkedik el, magában foglalva a legfontosabb adminisztratív, kiskereskedelmi és szolgáltatási funkciókat.
Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása	Csepel belvárosa Budapest XXI. kerületének központi területe. A belvárosi terület nem egységes, sem funkcionálisan, sem térszerkezeti és beépítettség szempontjából. A városközpont egyszerre nagy intenzitású lakóterület és a városi kiskereskedelmi, szolgáltatási, intézményi funkciók mozaikos együttese. A belvárosi térség egy észak-déli irányban elnyújtott, a II. Rákóczi Ferenc útra és a Kossuth Lajos utcára felfűzött városközpont, lakódominancia és a közlekedési folyosók erős jelenléte mellett. A Szent Imre tér, igazgatási és egyházi központi szerepe mellett egyben jelentős közlekedési csomópont, amely – elsősorban a BKK végállomás tekintetében – városi tájseb Csepel belvárosában. A terület leromlott, funkcióhiányos, ugyanakkor jelen hálózatszervezési adottságok mellett nélkülözhetetlen. A belvárosi területen a beépítés és a funkciók hektikusságából adódóan a parkolás jellege is keveredik: míg a lakótelepi beépítésű területeken egyszerre van jelen a lakossági és a kliensparkolás, addig a piac, az egészségügyi központ, illetve a Csepel Pláza környezetében a rövidebb idejű, ezen funkciókhoz köthető parkolás dominál.
Akcióterületi fejlesztés céljai	A fejlesztés célja Csepel kerületközponti funkcióinak erősítése infrastrukturális, kereskedelmi, közterületi, szolgáltatási és adminisztratív fejlesztések révén.
Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, sinergiák, hatások kiemelése	1.Csepel Városközpont Görgy téri lakóépületeinek energetikai korszerűsítése A meglévő leromlott műszaki állapotú épületek felújításával az energiavesztés csökkentése, megújuló energiaforrások részarányának növelése, a társadalmi stabilitás biztosítása. 2.Városközpont lépényépületeinek (Ü1-Ü2) városépítészeti-építészeti megújítása közterület-megújítással

A szükségtelenül nagy alapterületű épületek racionalizált térkihasználásának megteremtése a városközpont értékes, szabadidő eltöltésére alkalmas összefüggő gyalogos- és zöldfelületeinek növelésére. A városközpont környékének humanizálása a gyalogos és kerékpáros közlekedés lehetőségeinek javításával, a burkolt felületek arányának csökkentésével, a kereskedelmi ellátottság bővítésével és a társadalmi felzárkózást segítő programokkal. A Csepeli Piac és a Rendelőintézet közterületi kapcsolatainak reprezentatív kialakítása.

3. Táncsics M. utca Ady E. út- Károli Gáspár út - Szent István út közötti szakaszának arculat fejlesztése

Településképi arculatfejlesztés közterületi rekonstrukcióval, szociális programokkal az aktív társadalomért. Kulturális kínálat bővítési lehetőségeinek megteremtése a Munkásotthon épület rekonstrukciója révén.

4. Szent Imre téri buszparkoló kitelepítése

A projekt célja a buszparkoló jelenlegi helyéről (Kossuth L. u. - Vermes M. u. - Kiss J. altábornagy u. - Károli G. u.) történő kitelepítése és helyébe közterületi funkciók telepítése, a buszvégállomás megtartásával egy a területet érintő komplex fejlesztési terv megvalósításáig.

5. Városközpont, Karácsony Sándor sétáló utca folytatása

Karácsony Sándor sétáló utca rekonstrukció folytatása, befejezése a Táncsics - Kozma - Petőfi utca felé a Deák-téri templommal. Szabadtér-megújítás, közterület-alakítási, szabadtér-építészeti tervek és megvalósításuk. Utcabútorok, növénykiültetések, köztéri díszkivilágítás, burkolatcsere. B+R parkoló kialakítása a HÉV megálló környezetében. Tervezés, megvalósítás.

6. Csepeli Piac- Rendelőintézet közterületi kapcsolatainak reprezentatív kialakítása

Közterület alakítási tervek, szabadtérépítészeti tervek készítése. Térfigyelő rendszer kiépítése, zöldfelület-rendezés, utcabútorok, útburkolat, köztérkivilágítás.

Stratégiai illeszkedés

2. Térségi szerepkör erősítése
3. Minőségi környezet- fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
4. Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom

Projektgazdák /partnerek

Budapest XXI. kerület Csepel Önkormányzata / BKK / egyéb partnerek

További előkészítéssel kapcsolatos

Részletes tervezés megindítása

**feladatok,
kompetenciák****AT becsült fejlesztési
kerete⁶**

2,5 Mrd Ft

Finanszírozás

VEKOP, KEHOP, Fővárosi forrás, Központi költségvetés, Saját forrás

**Kockázatok és
kezelésük**

Szűkös forráslehetőségek – időben és széleskörű társadalmasítás mellett elindított és végig kísért tervezés

**Indikatív output
indikátorok**felújított zöldfelületek nagysága (m²)felújított vagy új közösségi funkciót befogadó épületek nagysága (m²)

potenciális VEKOP indikátorok:

A lakóépületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése (kWh/év)

Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (db)

Városi környezetben épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek (db)

Helyreállított lakóegységek városi területeken (db)

AKCIÓTERÜLET NEVE: CSEPEL-ÓFALU

**Akcióterület
elhelyezkedése,
városszerkezeti
helyzete**

Csepel-Ófalu barnamezős területek közé ékelődő alacsony státuszú, zárvány városrész a Szabakikötő és az Ady Endre út között.

**Akcióterület
jelenlegi állapota,
funkcionális
összetétele, a
fejlesztés indoklása**

Ófalu városrész lakosságának képzettségi mutatói, valamint a terület lakásállományának állapota lényegesen rosszabb, mint a kerületi átlag. A Teller Ede úttól nyugatra egy lakóterületi zárvány található, mely a környezetében folyó gazdasági tevékenység okozta szennyezés, illetve a többi lakóterülettől való elzártsága miatt nem alkalmas lakófunkció betöltésére.

**Akcióterületi
fejlesztés céljai**

Élhetetlen- nem fenntartható lakókörnyezet felszámolása, humánus életkörülmények megteremtése, szegregáció felszámolása, közbiztonság növelése, környezeti állapot javítása.

**Tervezett
beavatkozások
rövid összefoglalása,
szinergiák, hatások
kiemelése**

Intézményi-városközponti funkciók kialakításával, tulajdonviszonyok, védőterületek rendezése, KKV-k bevonása, területrendezés előkészítése élhetetlen lakókörnyezet felszámolása, katasztrófa-védett területfelhasználás kialakítása

Stratégiai illeszkedés

3. Minőségi környezet- fejlesztés a városrészi karakternek

⁶ Az akcióterületek becsült forráskeretének meghatározásának ismertetését a 4.3 fejezet tartalmazza.

	megfelelően
	4. Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Projektgazdák /partnerek	Budapest XXI. kerület Csepel Önkormányzata / Budapest Főváros Önkormányzata
További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	Részletes tervezés megindítása
AT becsült fejlesztési kerete	0,3 Mrd Ft
Finanszírozás	VEKOP, Saját forrás
Kockázatok és kezelésük	Szűkös forráslehetőségek, elhúzódó tervezés – időben és széleskörű társadalmasítás, lakossági bevonás mellett elindított és végig kísért tervezési folyamat
Indikatív output indikátorok	Lebontott épületek száma (db) Új ingatlanba költöztetett lakosok száma (db) potenciális VEKOP indikátorok: Helyreállított lakóegységek városi területeken (db)

AKCIÓTERÜLET NEVE: CSEPEL – SZIGETCSÚCS-KELET

Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete	Szigetcsúcs városrész Csepel legészakibb városrésze. Az észak-déli irányú Weiss Manfréd út osztja két alvárosrészre, Szigetcsúcs-keletre és Szigetcsúcs-nyugatra.
Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása	Szigetcsúcs-kelet a fővároson belüli jó megközelíthetőségének, hatalmas beépítetlen területének köszönhetően óriási ingatlanfejlesztési potenciállal rendelkezik, a területre több grandiózus terv és elképzelés is született. A Fővárosi Településszerkezeti Terv alapján a terület alapvetően lakóterületként hasznosulna, illetve itt helyezkedne el a budapesti közparkok gyűrűs rendszerének egyik láncszemeként egy új közpark. A kereslet és fejlesztői aktivitás jelenleg nem megfelelő egy ilyen volumenű lakóterületi, illetve multifunkcionális városrész fejlesztéséhez.
Akcióterületi fejlesztés céljai	Észak-Csepel újrapozicionálása, fejlesztési potenciáljának kiaknázása
Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése	1. Észak-Csepel infrastruktúrafejlesztése 1. -Főtáv, távhő-hálózat összekapcsolása Észak-Csepel infrastrukturális feltételeinek kialakítása. Csepel Szabadkikötő út mentén a fővárosi távhő vezetékekhez kapcsolódás a helyi Alpiq erőmű által termelt energia betáplálására,

továbbítására a környező kerületek felé. Észak-Csepel beépítetlen területén az energiaellátás potenciális megteremtésére.

2. Észak-Csepel infrastruktúrafejlesztése 2. - zöldhálózati kapcsolatok

Észak-Csepel beépítésre alkalmas területe zöldhálózati kapcsolataink fejlesztése a későbbi beépítéssel összhangban.

Stratégiai illeszkedés	3. Minőségi környezet- fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően ⁷
Projektgazdák /partnerek	Budapest XXI. kerület Csepel Önkormányzata / Budapest Főváros Önkormányzata
További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	Tervi előkészítés, engedélyezése, kivitelezés.
AT becsült fejlesztési kerete	0,4 Mrd Ft
Finanszírozás	KEHOP, Fővárosi forrás
Indikatív output indikátorok	A projekt részleteinek ismeretében határozható meg

AKCIÓTERÜLET NEVE: CSEPEL – GYÁRTELEP

Akcióterület elhelyezkedése, városzerkezeti helyzete	A kerület nyugati részén fekvő Csepel-Gyártelep városrész az egykori Csepel Művek [CSM] üzemi területeit, valamint a II. Rákóczi Ferenc út és az üzemi terület közötti lakóterületet foglalja magában.
Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása	A volt Csepel Művek a kerület legjelentősebb gazdasági potenciállal bíró területe ma is, a részben zárt, kb. 200 ha nagyságú területen jelenleg közel 600 cég működik, ezekből kb. 440 tulajdonosa is a területnek. A gyárterület infrastrukturális ellátottsága gazdag, amit mi sem mutat jobban, mint, hogy a jelenlegi működés a potenciális kapacitásnak csupán kb. 30%-át veszi igénybe. Az infrastruktúra sok eleme azonban elavult, használaton kívüli vagy akár használhatatlan. A jövőben további cégek, innovatív vállalkozások megtelepedésének feltétele Gyár város környezeti minőségének javítása és az infrastruktúra megújítása.
Akcióterületi fejlesztés céljai	A gazdasági területek, kiemelten a barnamezős területek

⁷ Csepel-Szigetcsúcs-Kelet esetében jelenleg nincsen kialakult építészeti karakter, ennek megfelelően a későbbi beépítéseket megelőzően a Fővárossal egyeztetett módon szükséges a karakter kialakítása a mindenkor rendezési dokumentumoknak megfelelően.

versenyképességének előmozdítása.

1. Csepel Művek Menedzsmentszervezete

Az egykori Csepel Művek és Papírgyár barnamezős területek fejlesztési programok szervezeti háttérének megteremtése és kommunikáció megszervezése menedzsmentszervezet kialakításával.

2. Csepel Művek kapuja 1. ,2.

Funkcióhiányok megszüntetése a gazdaságilag racionális vegyes területhasználat preferálásával és a zöldfelületi rendszer bővítésével.

Pontszerű beavatkozás a Csepel Művek II. számú kapujának fejlesztésére, amely a közterület-kialakítás és felújítás során kisugárzó hatással bír környezetében lévő vállalkozásokra. Közterület kialakítás és rekonstrukció-közvilágítás- kialakítása, akciótervek, pályázat-támogatás-megvalósítás kísérleti minta projekt

3. Inkubátorház

Fenntartható gazdasági növekedést támogató fejlesztés a Csepel Művek területén egy inkubátorház kialakítása.

4. Stratégiai szereppel bíró revitalizációs ingatlanfejlesztések a Gyártelepen

A projekt célja a Csepel Művek területén vagy más iparterületi zónákban lévő alulhasznosított épületek hasznosítása, vagy a kihasználtságot segítő fejlesztések elvégzése.

5. Technológiai park létesítése a Gyártelepen

A projekt fő célja a K+F tevékenységek fejlesztése és az ezzel foglalkozó cégek Csepelre hozatala. A projekt keretében ki kell alakítani Csepelen egy olyan helyet, környezetet, amely alkalmas a K+F, és a magas hozzáadott értékkel bíró tevékenységeket folytató cégek működése számára.

6. Személyforgalmú rév Csepel-Budafok városközpont között

Duna-gyár kapcsolat kialakítása, hajókikötő és buszvégállomás összekapcsolásával. A más közösségi közlekedési módokkal való együttműködés révén kisebb erőforrások felhasználásával az utazási színvonal növelése.

7. Csepel barnamezős lakóterületeinek értékmegőrzése

Csepel Művek Külső és Belső lakótelep, tisztviselőtelep fővárosi védett épületeinek megőrzése energetikai korszerűsítéssel, épületfizikai tulajdonságok javításával. A védett épületek állapotfelmérése, egységes kép megőrzésének kialakítására renovációs terv. felújítások pályázattal.

**Tervezett
beavatkozások rövid
összefoglalása,
szinergiák, hatások
kiemelése**

Stratégiai illeszkedés

1. Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása

Projektgazdák / partnerek	Budapest XXI. kerület Csepel Önkormányzata / Budapest Főváros Önkormányzata / Kormányzat / Magánszereplők
További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	Stratégiai tervalkotás az területhasználatra, tervi előkészítés, engedélyezés, kivitelezés.
AT becsült fejlesztési kerete	4,9 Mrd Ft
Finanszírozás	VEKOP, Fővárosi forrás, Központi költségvetés, magánszektor, Saját forrás
Indikatív output indikátorok	A projekt elemek részleteinek ismeretében határozható meg potenciális VEKOP indikátorok: 7. Csepel barnamezős lakóterületeinek értékmegőrzése Helyreállított lakóegységek városi területeken (db)

AKCIÓTERÜLET NEVE: CSEPEL – HÁROS

Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete	Háros a kerület közigazgatási területének délnyugati részén fekszik. Nyugat felől a Duna, Északról Rózsadomb, Csillagtelep és Erdősor városrészek, dél-kelet felől Szigetszentmiklós határolja.
Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása	A városrész Csepel egyik legproblémásabb, folyamatos, lassú átalakulással jellemezhető területe. Hároson a spontán és illegális betelepülési folyamatok jellemzőek, a kialakuló tömbök és utak mérete nem felel meg a követelményeknek, a lakosság státusza alacsony, fennáll a későbbi szegregáció veszélye.
Akcióterületi fejlesztés céljai	Élhetetlen- nem fenntartható lakókörnyezet felszámolása, humánus életkörülmények megteremtése, szegregáció felszámolása, lakásállomány minőségi javítása, közbiztonság növelése, környezet-állapot javítás, Szigetszentmiklóssal határos peremterület-rendezés, meglévő beépítés és területfelhasználás rendezése, hosszútávú cél a belterületbe vonás.
Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, sinergiák, hatások kiemelése	1. Csepel - Háros szociális rehabilitációja Antiszegregációs térkép, tulajdonrendezés, szabályozási terv készítése a Háros, jelenleg külterületi, de illegálisan beépült városrészének rendezéséhez szükséges feltételek megteremtésének előkészítése. Közbiztonság javítását elősegítő térfigyelő rendszer kiépítése. Út és Közműépítés előkészítése. Koordinációs szervezet kialakítása. 2. II. Rákóczi Ferenc út kiszélesítése Az út kiszélesítése a Hárosi Csárda buszmegálló és a Mag utca közötti szakaszon 2x2 sávós keresztmetszetre, közműépítési

	munkákkal együtt.
Stratégiai illeszkedés	4. Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Projektgazdák / partnerek	Budapest XXI. kerület Csepel Önkormányzata / Budapest Főváros Önkormányzata / Kormányzat / Magánszereplők
További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	Tervi előkészítés, engedélyezés, kivitelezés.
AT becsült fejlesztési kerete	0,3 Mrd Ft
Finanszírozás	VEKOP, Fővárosi forrás, Saját forrás
Indikatív output indikátorok	A belterületbe vont lakóterület nagysága (ha)

AKCIÓTERÜLET NEVE: CSEPEL – RÓZSADOMB

Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete	Rózsadomb dél-nyugat Csepelen, a Duna mellett fekszik. A városrész három különböző funkciójú és karakterű területből áll, ezek az északi lakóterület, a Tinódi utca és a Duna közti árterület valamint a déli gazdasági funkciójú terület.
Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása	Rózsadomb családi házias lakóterületének különlegessége, hogy a kerület egybefüggő kertvárosias területéhez nem csatlakozik, attól különállóan jött létre. A terület a Rózsa utca és a Klapka utca közötti hat utcát foglalja magában, illetve északon hozzákapcsolódik még egy ipari hasznosítású tömb, mely karakterében és funkciójában inkább a Gyártelephez köthető. A Duna mentén fekvő árterület a folyóra merőlegesen hosszú nadrágszíjtelkekre van felosztva. A terület egy része önkormányzati tulajdon, mely nincs hasznosítva, másik része magántulajdon, hobbikertekkel és hétvégi házakkal. A Duna-parton horgásztanyák sorakoznak.
Akcióterületi fejlesztés céljai	Az elsődleges cél ITS időtávon a terület árvízvédelmének rendezése
Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése	1. Csepel, Rózsadomb Komplex árvízvédeleme 1. (előkészítés) Regionális együttműködés kialakítása, az első rendű védművek felújítása, állagmegóvás, a nem bevédeztetett területeken a természetes, természetközeli víztéri/ártéri ökológiai funkcióval rendelkező területek mellett a hiányzó védművek pótlását, az extrém vízingadozások tompítása érdekében a vízszint szabályozása.

2. Duna-Rózsa sétány

Zöldfelületi minőségjavítás, rekreációs lehetőségek megteremtése a Duna elérhetőségének javításával. Part menti zöldfelület rendezés, korzó, kerékpáros- és gyalogos útvonalak kialakítás, közterületrendezés, köztérvilágítás, szabadterépítészeti tervek elkészítése.

3. Rózsadomb lakókörnyezetének rendezése

Lakókörnyezet integrált fejlesztése a fizikai környezet megújítása és szociális és közösségfejlesztő programok révén.

Stratégiai illeszkedés	3. Minőségi környezetfejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projektgazdák /partnerek	Budapest XXI. kerület Csepel Önkormányzata / Budapest Főváros Önkormányzata
További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	Szabályozási terv készítése, felmérési terv, lakossági áthelyezés az árvíz-védelem érdekében, Duna-szabályozás előkészítése az árvíz-védelem érdekében árvízvédelmi vonal rekonstrukciója Antiszegregációs térkép és intézkedések előkészítése, szociális támogató beavatkozások, stratégia és program kidolgozás,
AT becsült fejlesztési kerete	0,4 Mrd Ft
Finanszírozás	VEKOP, KEHOP, Fővárosi forrás
Indikatív output indikátorok	A projekt elemek részleteinek ismeretében határozható meg potenciális VEKOP indikátor: Helyreállított lakóegységek városi területeken (db)

AKCIÓTERÜLET NEVE: RÁCKEVEI (SOROKSÁRI)-DUNA-ÁG

Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete	Az akcióterület a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág Kvassay zsilipjától a Molnár-szigeti rév átkelőig tartó szakaszát, illetve az ehhez kapcsolódó XXI. kerületi zöldterületeket foglalja magában.
Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása	Az RSD mentén a XXI. kerületi oldalon kertvárosias beépítésű területek, nagyobb kiterjedésű zöldfelületek, a Királymajor lakótelep és a Papírgyár található. Az akcióterület egy részén a rekreációs tájhasználat dominál, de vannak elhanyagolt, alulhasznosított területek is. A kerület rekreációs életében kulcsszerepet játszik a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág és part menti területei. A nagy, összefüggő, észak-déli irányú zöldfelület kiváló kapcsolódási és sportolási lehetőséget biztosít a vízi sportok (kajak, kenu, evezés) szerelmeseinek, és a kirándulni, horgászni vágyóknak.

Akcióterületi fejlesztés céljai

A területen történő fejlesztések a zöldfelületek turisztikai, szabadidős és sportolási célú hasznosítását és fejlesztését szolgálják, magukba foglalják a vízparti területek revitalizációját, valamint erősítik a városrész térségi kapcsolatait és kerületen belüli szerepét.

Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése

1. RSD-n a turisztikai célú hasznosítás feltételeinek megteremtése, Észak-Csepel Gubacsi hídig

A program keretében kiemelt szerepet kapna az öttusa és a kajak-kenu sport szervezeti és lakossági kiszolgálása.

2. Daru-domb projekt

Vízparti területek revitalizációs, renaturalizációs, rekreációs fejlesztése. Az RSD turisztikai célú kihasználása feltételeinek megteremtése (Gubacsi-hídtól- Kis-Duna öbölíig).

3. RSD, mint térségi kapocs, valamint sport és rekreációs területek közösségi elérhetőségének fejlesztése

Kerületek közötti rekreációs projekt: A Duna-ág fölött átvezetett nagynyomású vízvezeték tartószerkezetének átalakításával a zavaró látványelemből tájba illő szerkezet kialakítása, amely egyben gyalogos hídként is funkcionálna.

A Molnár-szigettel való kapcsolatteremtés és a hajóforgalom jogi-intézményi feltételeinek megteremtése hozzájárul a kerület térségi kapcsolatainak erősítéséhez.

A sportok szélesebb körben való elterjesztése érdekében rekreációs projektek megvalósítása.

4. Az RSD parti sáv projekt

A projekt célja, hogy a Duna-ág parti sávjában és a szigeteken keletkező kommunális vízhasználatból származó vízszennyező anyagok kivezetésre kerüljenek, és ez által javuljon a Duna vízminősége.

5. Közvilágítás és járőrfelületek fejlesztése az RSD mellett

A projekt célja az RSD elnevezésű projekt keretében kialakított közvilágítás kiépítésének folytatása mintegy 2,2 km-es szakaszon.

6. Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése

Kerületi projektcsomag részeként az RSD menti kerékpáros infrastruktúra fejlesztése

Stratégiai illeszkedés

3. Minőségi környezet- fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően

Projektgazdák /partnerek

1. XX., XXI., XXIII. kerület
2. XX., XXI., XXIII. kerület
3. XX., XXI., XXIII. kerület
4. XXI. kerület
5. XXI. kerület

További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	Tervpályázatok, engedélyezési és kiviteli tervek.
AT becsült fejlesztési kerete	0,8 Mrd Ft
Finanszírozás	VEKOP, KEHOP
Kockázatok és kezelésük	Forrásszűke miatt a projektelemek tartalma nem vagy csak részben valósítható meg.
Indikatív output indikátorok	Az előkészítés későbbi fázisában határozható meg.

4.2 Hálózatos projektek

A hálózatos projektek egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek, melyek az alábbi feltételeket kielégítik:

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll,
- a terület egészére vagy annak jelentős részére kiterjed,
- a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van.

HÁLÓZATOS PROJEKT: CSEPEL LAKÓTELEPEI

Projekt célja	Cél a csepeli lakótelepek fejlesztése
Projekt leírása	Lakótelepek energetikai fejlesztéseinek előkészítése Csepel Városház központ Görgy téri lakóépületeinek energetikai korszerűsítése Csepel házgyári lakókörnyezet életminőség javítása Csepel barnamezős lakóterületeinek értékmegőrzése Csepel területén az első tömeges lakásépítkezésekkel mintaprojektként jelentek meg a különböző épületszerkezetek és korok lenyomatait tükröző lakótelepek. Az aktuálissá váló energetikai korszerűsítések során fontos a lakótelep, mint „a hely szelleme” továbbörökítése, identitásának megőrzése ezért a külső térformálást befolyásoló szín és felületképzések tervezett körülmények között koordinált megvalósulása szükséges. A helyi identitás kialakítása a lakótelepek közösségeinek bevonásával. Az épületenergetikai korszerűsítések során megjelenésváltó épületképek identitásörző megvalósulásának tervi előkészítése városképvédő szempontok érvényesítésével és a lakosság bevonásával. A lakótelepek életminőségének, a lakásminőség megőrzésével, javításával a harmonikus életminőség, harmonikus együttélés átfogó céljához igazodva társadalmi stabilitás biztosítása.

Egységes településkép és lakótelepi arculat megteremtése.

A meglévő leromlott műszaki állapotú épületek felújításával az energiavesztés csökkentése, megújuló energiaforrások részarányának növelése.

Egységes megújítási tervek készítése, a lakosság bevonása.

A lakóterületi zöldfelületek fejlesztése új zöldfelületek létrehozása mellett a meglévő, idős növényállomány megóvásával és gondozásával.

A lakótelepek jelenleg hálózatos projektként szerepelnek, ugyanakkor a tervezés későbbi fázisában a felújításban érintett lakótelepek akcióterületi megjelenése javasolt.

Stratégiai illeszkedés	3. Minőségi környezet- fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően 4. Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	Budapest XXI. kerület Csepel Önkormányzata
Partnerek	Társasházak, szakmai civil szervezetek
További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	Tervpályázatok, engedélyezési és kiviteli tervek.
Becsült költség	Előkészítés és megvalósítás 1,3 Mrd/ltf.
Finanszírozás	VEKOP, KEHOP, Központi költségvetés, Saját forrás
Ütemezés	2016-2018
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)	A tervezés és előkészítés későbbi fázisában határozhatók meg.
Indikatív output indikátorok	Felújított lakóépületek száma (db) Egységes arculat mentén kialakított utcabútorok száma (db) potenciális VEKOP indikátor: A jobb energiafogyasztási osztályba sorolt háztartások száma (db) A lakóépületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése (kWh/év) Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (db) Helyreállított lakóegységek városi területeken (db)

HÁLÓZATOS PROJEKT: CSEPEL SPORTTERÜLETEI

Projekt célja	Csepel sport és rekreációs területei, valamint a Csepel SC fejlesztése
Projekt leírása	1. Multifunkcionális birkózócsarnok kialakítása két ütemben 2. Kézilabdacsarnok létesítése 3. Csepeli strand felújítása és fejlesztése 4. Ifjúsági tábor fejlesztése, funkcióbővítése 5. Szabadidős park kialakítása az Erdősor utcai lakótelepen Volt Görgey Iskola épületének rendezése, a közterületi és sportcélú fejlesztések megvalósítása.
Stratégiai illeszkedés	4. Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	Budapest XXI. kerület Csepel Önkormányzata
Partnerek	Csepel sportéletében érintett egyéb köz-, civil és magánszereplők
További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák	Tervpályázatok, engedélyezési és kiviteli tervek.
Becsült költség	1. I. ütem: 500 millió Ft; II. ütem 800 millió Ft 2. : 300 millió Ft 3. : 500 millió Ft 4. : 300 millió Ft
Finanszírozás	VEKOP, Központi költségvetés, Saját forrás
Ütemezés	1. , 4.: 2016-2017
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)	A tervezés és előkészítés későbbi fázisában határozhatók meg.
Indikatív output indikátorok	Felújított sportlétesítmények száma (db) Sportrendezvények száma (db)

HÁLÓZATOS PROJEKT: ZÖLDFELÜLETI PROGRAM

Projekt célja	A kerületben lévő zöldhálózati elemek minőségi fejlesztése az élhető és egészséges, vonzó lakókörnyezet feltételeinek megteremtése
Projektelemelek leírása	Városi zöldfelületfejlesztések, játszótérfejlesztés A csepeli közparkok zöldfelületi fejlesztése, a meglévő növényállomány védelmével, öntöző rendszerek kiépítése. Játszóterek felülvizsgálata, játékeszközökkel történő bővítése

	zöldfelületi megújítás (növényállomány), a rekreációt szolgáló infrastruktúrák korszerűsítése a biztonság szempontjainak figyelembe vételével, ezek bővítése (pihenőbútorok, szeméttárolók, játszóeszközök – több korosztály igényeit kielégítve, kutya futtatók; burkolatok felújítása) zöldhálózat rendszerterv -, a rendszerszintű rekonstrukciós folyamat megtervezése érdekében, a fasorok megújításának figyelembe vételével kampányok, lakossági bevonás, ösztönzők (virágosztás, virágültetés, stb.) közösségi kertek kialakításának támogatása fenntartást támogató eszközbeszerzések (öntözőrendszerek, gépek)
Településrendezési háttér	A terület hatályos városrendezési és építési szabályzata a fentebb említett szükséges beavatkozások településrendezési háttérét, megvalósíthatósági feltételeit biztosítja az övezeti, építési övezeti rendszerével és azok előírásaival.
Stratégiai illeszkedés	3. Minőségi környezetfejlesztés a városrészi karakternek megfelelően 4. Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda	Önkormányzat; Csepeli Városgazda Zrt., partnerek (egyes projektelemek esetében a projektgazda civil szervezet)
Partnerek	civil szervezetek, lakosság
Becsült költség	0,5-1,0 milliárd Ft (minimálisan megcélzandó forráskeret a következő 5-7 évre)
Finanszírozás	VEKOP, Fővárosi forrás, Saját forrás
Ütemezés	folyamatos
További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)	folyamatos állapotfelmérés az önkormányzat feladatkörében egyes beavatkozásokra tervek elkészítése
Indikatív output indikátorok	felújított közhasználatú zöldfelületek nagysága (m²) felújított játszóterek száma (db) elkészített zöldhálózati rendszerterv (db) elültetett faegyedek száma (db) potenciális VEKOP indikátor: Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (db)

4.3 A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve és ütemezése

A projektek ütemezésében prioritást élveznek a már előkészített és megkezdett projektek, illetve a közszolgáltatásokhoz kapcsolódó fejlesztések (pl.: intézmények felújítása, fejlesztése), melyek az önkormányzat Mötv-ben meghatározott feladatellátását segítik. A felújítási projektek esetében a minőségjavítás multiplikátor hatása, a közgazdasági költség-haszon elemzések és adott esetben a megtérülési számítások eredményei fogják meghatározni a projektek kiválasztását.

Az elérhető források összetétele jelenleg nem ismert, ezért nem azonosíthatók egyértelműen a stratégia ténylegesen végrehajtásra kerülő elemei sem. A végrehajtandó projektek kiválasztása az ITS megvalósításának szakaszában az elérhető forrásokhoz kapcsolódó feltételek folyamatos figyelésével és lehetőség szerinti alakításával fog megtörténni.

Ütemterv

Projekt/projektelem neve	2015	2016		2017		2018		2019	2020
	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.		
Csepel Városházponton Görgy téri lakóépületeinek energetikai korszerűsítése									
Városházponton lakóépületeinek (Ü1-Ü2) városépítészeti-építészeti megújítása közterület-megújítással									
Daru-domb projekt									
RSD, mint térségi kapocs									
Csepel Művek kapuja 1.									
Inkubátorház									
RSD sport és rekreációs területek közösségi elérhetőségének fejlesztése									
Csepel Művek Menedzsmentszervezete									
Lakótelepek energetikai fejlesztéseinek előkészítése									

Projekt/projektelem neve	2015	2016		2017		2018		2019	2020
	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.		
Városcsözpont, Karácsony Sándor sétáló utca folytatása									
RSD-n a turisztikai célú hasznosítás feltételeinek megteremtése, Észak-Csepel - Gubacsi hídig									
Az RSD parti sáv projekt									
Csepel - Háros szociális rehabilitációja									
Csepel-Ófalu illegális lakóterület-rendezés									
Csepel Művek kapuja 2.									
Személyforgalmú rév Csepel-Budafok városcsözpont között									
Csepel, Rózsadomb Komplex árvízvédelme 1. (előkészítés)									
Csepeli Piac- Rendelőintézet közterületi kapcsolatainak reprezentatív kialakítása									
Táncsics M. utca Ady E. út- Károli Gáspár út - Szent István út közötti szakaszának arculat fejlesztése									
Észak-Csepel infrastruktúrafejlesztése 2. zöldhálózati kapcsolatok									
Csepel barnamezős lakóterületeinek értékmegőrzése									
Duna-Rózsa sétány									
Rózsadomb lakókörnyezetének rendezése									
Észak-Csepel infrastruktúrafejlesztése 1. Főtv, távhő-hálózat összekapcsolása									
Csepel házigyári lakókörnyezet életminőség javítása									
II. Rákóczi Ferenc út kiszélesítése									
Kerékpáros infrastruktúra									
Városi zöldfelületfejlesztési projekt. Játsszóterfejlesztés									
Szent Imre téri buszparkoló kitelepítése									
Stratégiai szereppel bíró revitalizációs ingatlanfejlesztések a Gyártelepen									
Technológiai park létesítése a Gyártelepen									

Projekt/projektelem neve	2015	2016		2017		2018		2019	2020
	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.		
Szabadidős park kialakítása az Erdősor utcai lakótelepen									
Multifunkcionális birkózócsarnok kialakítása két ütemben									
Kézilabdacsarnok létesítése									
Közvilágítás és járófelületek fejlesztése az RSD mellett									
Csepeli strand felújítása és fejlesztése									
Ifjúsági tábor fejlesztése, funkcióbővítése									

Finanszírozás

Projekt/projektem neve	VEKOP	KEHOP	IKOP	Egyéb EU forrás (transznaci onális)	Fővárosi forrás, fővárosi cégek	Központi költség- vetés (TAO is)	magán- szektor (egye- sületek is)	Saját forrás	Budapest ITP illeszke- dés
AKCIÓTERÜLETEK									
Csepel-Belváros AT projektjei									
Csepel Városház központ Görgey téri lakóépületeinek energetikai korszerűsítése	x	x				x		x	
Városház központ Ispánköpönye épületeinek (Ü1-Ü2) városépítészeti-építészeti megújítása közterület- megújítással	x							x	
Táncsics M. utca Ady E. út- Károli Gáspár út - Szent István út közötti szakaszának arculat fejlesztése								x	
Szent Imre téri buszparkoló kitelepítése					x			x	
Városház központ, Karácsony Sándor sétáló utca folytatása	x							x	
Csepeli Piac-								x	

Csepel Integrált Településfejlesztési Stratégiája (2014-2020)

Projekt/projektem neve	VEKOP	KEHOP	IKOP	Egyéb EU forrás (transznaci onális)	Fővárosi forrás, fővárosi cégek	Központi költség- vetés (TAO is)	magán- szektor (egye- sületek is)	Saját forrás	Budapest ITP illeszke- dés
Rendelőintézet közterületi kapcsolatainak reprezentatív kialakítása									
Csepel-Ófalu AT projektjei									
Csepel-Ófalu illegális lakóterület-rende- zés	x							x	
Csepel-Szigetcsúcs-Kelet									
Észak-Csepel infrastruktúrafejlesztése 1. - Főtáv, távhő-hálózat összekapcsolása		x			x				x
Észak-Csepel infrastruktúrafejlesztése 2. - zöldhálózati kapcsolatok		x			x				x
Csepel-Gyártelep AT projektjei									
Csepel Művek Menedzsmentszervezete	x						x	x	
Csepel Művek kapuja 1., 2.	x				x			x	
Inkubátorház	x				x		x	x	
Stratégiai szereppel bíró revitalizációs ingatlanfejlesztések							x	x	

Projekt/projektem neve	VEKOP	KEHOP	IKOP	Egyéb EU forrás (transznacionális)	Fővárosi forrás, fővárosi cégek	Központi költségvetés (TAO is)	magán-szektor (egyesületek is)	Saját forrás	Budapest ITP illeszkedés
Gyártelepen									
Technológiai park létesítése a Gyártelepen	x				x	x	x	x	
Személyforgalmú rév Csepel-Budafok városközpont között					x			x	
Csepel barnamezős lakóterületeinek értékmegőrzése	x	x						x	
Csepel-Háros AT projektjei									
Csepel - Háros szociális rehabilitációja	x							x	
II. Rákóczi Ferenc út kiszélesítése					x				
Csepel-Rózsadomb AT projektjei									
Csepel, Rózsadomb Komplex árvízvédeleme 1.		x			x	x			x
Duna-Rózsa sétány	x	x			x				x
Rózsadomb lakókörnyezetének rendezése	x				x				
Ráckevei (Soroksári)-Duna-									

Projekt/projektem neve	VEKOP	KEHOP	IKOP	Egyéb EU forrás (transznacionális)	Fővárosi forrás, fővárosi cégek	Központi költségvetés (TAO is)	magán-szektor (egyesületek is)	Saját forrás	Budapest ITP illeszkedés
ág									
RSD-n a turisztikai célú hasznosítás feltételeinek megteremtése, Észak-Csepel Gubacsi hídig		x							
Daru-domb projekt		x							
RSD, mint térségi kapocs, valamint sport és rekreációs területek közösségi elérhetőségének fejlesztése	x	x							
Az RSD parti sáv projekt		x							
Közvilágítás és járőfelületek fejlesztése az RSD mellett		x							
Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése	x							x	
HÁLÓZATOS PROJEKTEK									
Csepel lakótelepei									
Lakótelepek energetikai fejlesztéseinek előkészítése	x	x				x		x	
Csepel házgári lakókörnyezet életminőség javítása	x								
Csepel sportterületei									

Projekt/projektem neve	VEKOP	KEHOP	IKOP	Egyéb EU forrás (transznaci onális)	Fővárosi forrás, fővárosi cégek	Központi költség- vetés (TAO is)	magán- szektor (egye- sületek is)	Saját forrás	Budapest ITP illeszke- dés
Multifunkcionális birkózócsarnok kialakítása két ütemben						x		x	
Kézilabdacsarnok létesítése						x		x	
Csepeli strand felújítása és fejlesztése								x	
Ifjúsági tábor fejlesztése, funkcióbővítése	x							x	
Szabadidős park kialakítása az Erdősor utcai lakótelepen	x							x	
Zöldfelületi program									
Városi zöldfelületfejlesztési projekt. Játsszótérfejlesztés	x				x			x	

Az akcióterületek becsült fejlesztési keretének meghatározása

Jelenleg nem ismertek a pályázati feltételek, a középtávon rendelkezésre álló finanszírozási környezet, illetve a támogatandó projektek volumene, ennek ellenére valamilyen rendelkezésre álló fejlesztési forrással kalkulálni szükséges, jelen fejezet egy elvi forráskalkuláció meghatározására irányult.

A fentiekre való tekintettel, és a korlátozottan rendelkezésre álló információk következtében, a beavatkozások forrásainak költségbecslését az ITS első felülvizsgálatakor szükséges érdemben és felelősen elvégezni.

Az egyes akcióterületeknél szereplő (4.1.1 fejezet) becsült forráskeretek az elmúlt évek fejlesztési tapasztalatainak megfelelően, egy reálisan feltételezhető éves fejlesztési költségkeretből kiindulva kerültek meghatározásra. Ez nem feddi le az akcióterületekhez tartozó projektek teljeskörű megvalósításának költségét, azonban az elkövetkező 5-7 éves tervezési időszak, jelenleg ismert uniós és hazai forrásait tekintve, egy reális alapot kívánnak szolgáltatni a fejlesztések finanszírozása szempontjából. A becsült, valószínűsíthető fejlesztési források ennek megfelelően, egy feltételezett éves 1,5-2 Mrd Ft-nyi fejlesztési keretet a jelenlegi programozási ciklus idejére számítva, továbbá az egyes fejlesztési projektek becsült költségeinek arányát figyelembe véve kerültek meghatározásra.

A hálózatos projektek esetében, az azokhoz tartozó projektek egymáshoz való kapcsolata, a hálózati projektcsomagok becsült költségei előre nem határozhatók meg, ezért finanszírozási és forrásoldali szempontból az akcióterületektől külön kezelendők.

5. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

Jelen antiszegregációs program elsősorban területi dimenzióban vizsgálja az esélyegyenlőségi problémák meglétét Csepel közigazgatási határán belül.

5.1 Helyzetértékelésben beazonosított területek rövid, összefoglaló jellemzése

A szegregált, illetve szegregációval veszélyeztetett területek bemutatása

Alapvetően a kerület legrégebbi részein jöttek létre a társadalmi értelemben szegregációval veszélyeztetett területek, az egykori falu azon területein, amelyeket nem érintett a lakótelep építés. Az érintett területek elhelyezkedése perifériális, alapvetően az ipari zónák közelében alakultak ki, eleve rosszabb minőségű épületállománnyal rendelkező részekben. Ez alól kivétel a 6. veszélyeztetett terület, mely Királyerdőben, a kerület egyik újabb építésű kertes részén található.

A régi városrészek maradványaiként fennmaradt, sok esetben alacsony komfortfokozatú lakásokba fokozatosan szorult ki a kerület alacsony státuszú lakossága.

A 25%-os szegregációs index feletti területeken belül is megfigyelhető egyfajta státuszkülönbség: a II. Rákóczi Ferenc úti szegregátum mutatói a legkedvezőtlenebbek, ugyanakkor az Ady Endre úttól északra fekvő területek rendelkeznek a legnagyobb népességgel, továbbá itt jellemző az is, hogy a lehatárolt két tömb környezete is jelentősen leromlott társadalmi és fizikai értelemben is. A szegregátumok közül közműhiánnyal Ófalu-nyugati része érintett, ahol nincs szennyvíz csatorna. A KSH szegregációs térkép alapján végzett aktualizáló vizsgálatok során az alábbi területek lettek beazonosítva szegregátumként és veszélyeztetett területként:

1. szegregátum: Ond u. - Tas u. mindkét oldala - Temetődűlő u. mindkét oldala a Tas utcáig

2. szegregátum: Vasas u. - Szabó köz - Ady E. út - Védgát u

2. szegregátum és a hozzátartozó veszélyeztetett terület együtt: Vasas u. - Hermelin köz - Ady E. út - Védgát u

3. szegregátum: II. Rákóczi Ferenc út nyugati oldala a Posztógyár utcától a Völgy utca meghosszabbított vonal

3. szegregátum és a hozzátartozó veszélyeztetett terület együtt: II. Rákóczi Ferenc út nyugati oldala a Posztógyár utcától a Reggel utca meghosszabbított vonaláig

4. veszélyeztetett terület: Vágóhid u. - Sás u. - Popieluszko u.

5. veszélyeztetett terület: Karácsony S. u. - Petőfi u. - Gyár u. - Magyar u.

6. veszélyeztetett terület: Máramarosi út - Királyhágó út - Uzsoki u. - Vihorlát út

1. szegregátum: megállapítható, hogy egyik vizsgált területet sem tekinthetjük klasszikus értelemben vett telepszerű szegregátumnak, bár Ófalu-nyugat az a terület mely a várostesttől némileg elkülönülve, ipari övezetbe ágyazódott. A szegregációs folyamatok felerősödtek, amikor a terület társzomszédságába költözött a fémhulladék feldolgozó, és a

MOL telephelye. A terület zárvány jellegét fokozta, hogy megépült a Csepel belvárosi részét elkerülő gerincút (Teller E. út), mely teljesen elzárja a területet Csepel-Ófalu többi részétől.

A terület lakosszáma alacsony, 80 fő volt a 2011-es népszámláláskor, mely a 2001. évi népszámláláshoz és egy 2009. évi felméréshez képest csökkenést jelent (100-150 fő élt akkor a területen). A társadalmi összetétele ezen területnek a legkedvezőtlenebb, az aktív korú lakosság 57.1%-ának maximum általános iskolai végzettsége van és itt a legmagasabb, 31,3% a 0-14 éves gyermekek aránya. Ófalu önmagában nem, de a szomszédos területekkel és Szabóteleppel együtt már intézményi, azaz oktatási szegregációt is eredményez. A szegregátumban a lakások túlnyomórészt magántulajdonban vannak, csupán egy önkormányzati épület van 5 lakással, melyből 2011-ben 3 üres, 1 pedig jogcím nélkül lakott volt.

2. szegregátum és szegregációval veszélyeztetett terület: szegregációs szempontból Szabótelep, Vasas utca okozza a legjelentősebb problémát a kerületben, mert népességszáma jelentős, a szegregátumban és a szegregációval veszélyeztetett területen 258 fő él összesen 117 lakásban, valamint ezen a területen a legmagasabb a komfort nélküli, a félkomfortos és a szükség lakások száma is. A két tömbben összesen 11 önkormányzati tulajdonú lakás van (a szegregátumban csak 2 lakás), ebből 2 üres, és 4-ben jogcím nélküli bérlő lakik. Meg kell jegyezni azonban, hogy a Vasas utca északi oldalán és a környező tömbökben is vannak önkormányzati tulajdonú lakások, melyek szintén leromlottak és hátrányos helyzetű bérlők élnek benne. A terület egésze (Ady E. úttól északra, Kossuth Lajos utcától keletre) alacsony státuszúnak tekinthető, melyet a szociális városrehabilitációs TFP térkép is jelöl.

Szabótelepen élnek olyan családok, melyek nem tekinthetők teljes mértékben alacsony státuszúnak, a szegregátumok területén élők között itt a legmagasabb a felsőfokú végzettségűek aránya.

3. szegregátum és szegregációval veszélyeztetett terület: a Rákóczi Ferenc út nyugati oldala a KSH alapján szegregátum és szegregációval veszélyeztetett terület is, mely a Posztógyár utcától a Reggel utca meghosszabbított vonaláig tart. A szegregátum (Rákóczi út 173.) egy nagyobb tömbben (II. Rákóczi Ferenc út – Posztógyár u. Tanműhely köz és Mag u.), annak egy részeként került lehatárolásra. A kartogram a tömbön belül csak a lakóterületet jelöli, mivel el kívánja választani a nagyterjedésű tömb nem-lakó, hanem főként ipari funkciójú területeitől. A szegregátumban 71 fő él 22 lakásban. A szegregátum közelében lévő szegregációval veszélyeztetett területen 22 fő él 9 lakásban, köztük 5 gyermek korú. A szegregátum szegregációs mutatója 33,3 %, míg a veszélyeztetett tömbbel összevont terület mutatója ennél csak enyhén alacsonyabb, 31,3%.

A teljes területen a lakosok több mint ötöde gyermekkorú (21,5%) és csak 9,7%-a 60 éves vagy afélette. Az alacsony iskolai végzettségűek aránya 43,8%, rendszeres munkajövedelemmel az aktívkorúak majd 60%-a nem rendelkezik. A munkanélküliségi ráta 33,3%, a tartós munkanélküliek aránya a gazdaságilag aktív népességben belül 22,6%. Ezek rendkívül kedvezőtlen adatok, melyek mutatják az itt élők marginalizált helyzetét.

A területen lévő 31 lakásnak mintegy ötöde alacsony komfortfokozatú, az egyszobás lakások aránya 26%. Jelenleg csak a szegregátumban van önkormányzati lakás, összesen 9 db, melyből 3 db üres, a többi bérlakásban jogszerű bérleti szerződéssel rendelkező háztartások élnek.

4. szegregációval veszélyeztetett terület: a Vágóhíd u. – Sás u. - Popieluszkó utca által határolt szegregációval veszélyeztetett terület két tömböt foglal magába, melyben összesen 89 fő él 34 lakásban. A terület társadalmi viszonyai heterogének, a veszélyeztetett egzisztenciájú emberek a Popieluszkó – Vágóhíd utca kereszteződésének környékén laknak jellemzően, emellett már-már a polgári jómód is megfigyelhető a területen.

5. szegregációval veszélyeztetett terület: A Magyar u., Petőfi u. környékén nagy számban található veszélyeztetett egzisztenciájú emberek, főként a Petőfi utcában, ugyanakkor a polgári életszínvonal is megfigyelhető a területen. A gerincút negatív környezeti hatása a jobb státuszú családok elköltözését eredményezheti, mely egyben a szegregációs folyamatok felgyorsulását jelenti.

A veszélyeztetett területen 186 fő él 80 lakásban. A fiatalok (0-14 éves) népesség aránya 17,7%, a 15-59 évesek aránya 69,4%. A szegregációs mutató értéke 23,3%, a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 36,4% és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 52,7%. A munkanélküliségi ráta 55%, míg a kerületi átlag 12,6%. A területen vannak önkormányzati tulajdonú lakások is.

6. szegregációval veszélyeztetett terület: Családi házas beépítésű terület, jó infrastrukturális környezetben ahol a lakosság összetétele folyamatosan és dinamikusan változik.

A területet eredetileg a 60-70-es években kockaházak elhelyezésével fejlesztették, s napjainkban is átalakulóban van. A területen felújított, magas státuszra utaló, néhol kerti medencés épületek találhatóak.

Szükséges a tulajdonosi és bejelentettségi adatok változásának elemzése, mivel feltételezhetően az idősebb generáció van csak bejelentve a területen lakók közül. Az iskolai végzettségre vonatkozó adatok a szegregációval veszélyeztetett területen is az idősebb generációra utalhatnak.

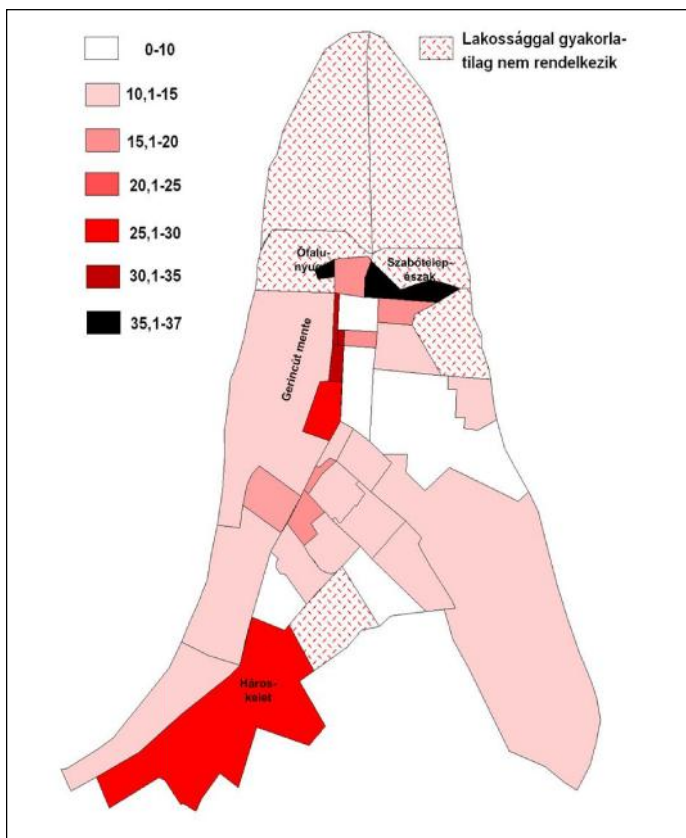
A fenn megjelölt területeken kívül Csepel Háros területén a külterületi jelleg és strukturális rendezetlenség következtében (rendezetlen és beláthatatlan utcastruktúra, hétvégi házak és lakóingatlanok keveredése, azonos házszámot viselő ingatlanok, házszám nélküli épületek) nem került szegregációval veszélyeztetett terület lehatárolásra a KSH felmérése alapján, ám a területet alacsony státuszúnak számít. Az ún. Belső-Háros (II. Rákóczi Ferenc út - Csepeli út (Csepeli Temető) - Plútó utca - Akácfa utca (volt 8598. utca) - városhatár által közrefogott terület) egészére a szegregációs index 16,6 %, ami egy átlag érték, az egyes tömbök mutatói ennél sokkal rosszabbak lehetnek.

2011-ben 1288 főt számoltak össze Hároson, ahol a lakosság korszerkezete valamivel fiatalabb, mint a kerület egész lakosságának korszerkezete. A 0-14 évesek aránya 15,5%, az időseké (60 év és idősebbek) 19,9%. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktívkorúak körében 29,3%, míg a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya 45,2%. A felsőfokú végzettségűek aránya csupán 5,2%. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 18,0%, az egyszobás lakások aránya 23%, mely különösen annak fényében magas, hogy a területen kertes házak, építmények találhatóak.

5.2 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

5.2.1 Előző Antiszegregációs Terv megvalósítása

2008. május 15-én Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata 352/2008. (V.15.) számú képviselő-testületi határozattal elfogadta a kerület Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (IVS). Az IVS-ben megállapításra került, hogy a 2001-es népszámlálási adatok alapján a kerületben négy olyan összefüggő terület található, ahol a városi és a kerületi viszonyokhoz képest a társadalmi problémák koncentráltabban jelentkeznek. Ezeken a területeken a szegregációs index értéke 25-37% közé esik. Ez a szegregációs index a 2008-as módszertan alapján még nem jelöl szegregátumot (csak az 50% feletti értékkel rendelkező területek kaptak ilyen megnevezést), Fővárosi viszonylatban azonban – ahol jobb a munkaerőpiaci helyzet – az ilyen magas szegregációs index is figyelemfelkeltő. (Ezért hívjuk jelen tanulmányban a beazonosított 4 célterületet szegregátumnak.)⁸

4. ábra: Szegregációs index az egyes kerületterészekben
Forrás: Csepel IVS 2008. május

⁸ A 2008. évi módszertan szerint szegregációs mutató határértéke Budapesten is 50% volt a szegregátumok és 40-49% a veszélyeztetett területek esetében is. Ez a 2009-ben a Városfejlesztési Kézikönyv javított kiadásában módosításra került, 35% és 25-34% lettek az új határértékek.

Mint a 2008 májusában elkészült IVS-ben is látható a szegregációs indexek értékeinek magasabb meghatározása miatt Csepelen 4 terület került lehatárolásra szegregátumként, vagy szegregációval veszélyeztetett területként. (Ófalu Nyugat, Szabótelep, Teller Ede út menti terület, Háros).

Az előző ASZT ezen területekre a következő cselekvési tervek megvalósítását tűzte ki célul:

Területet érintő tervek - Megvalósulásuk

„Ófalu-nyugat: A területet szanálni kell, mert elzártsága, környezeti minősége miatt lakhatásra kevésbé alkalmas, és a helyzet a gerincút megépülésével tovább fog romlani. A romló életminőség pedig rohamos mértékben erodálja a terület társadalmi összetételét is”⁹

„Szabótelep: A terület javasolt anti-szegregációs alapstratégiája: a szegregáció lazítása egyes substandard épületek felszámolásával, jobb minőségű lakóépületek építésével és jobb minőségű lakókörnyezet létrehozásával.

A területeken élők szociális és közösségi hálózatba való integrálását szolgálhatja a területtel szomszédos Ady lakótelepen uniós forrásokból rövidesen létrejövő Községi Ház”¹⁰

„Gerincút mente: A gerincút menti területek egy részéről a felmérés kimutatta, hogy szegregációval veszélyeztetettnek nem nevezhetők, ezért saját stratégiájuk nem került megfogalmazásra. A gerincút menti legészakibb térség (Csőgyár u, II. Rákóczi Ferenc út a Szt. Imre térig) középtávon egy nagyobb szabású városfejlesztési akció célterülete kellene, hogy legyen, mert a gerincút és a HÉV közötti zárványként a lakófunkció nem lesz fenntartható. A gerincút menti délebbi területek esetében (Magyar u. Petőfi u.) a Szabótelephez hasonló stratégia követése javasolható, már ami a legleromlottabb állapotú önkormányzati vagy többségi önkormányzati épületek szanálást illeti (beleértve a területen éppen kívül maradó Rákóczi Ferenc u. 173-at), illetve új lakásépítési projektek indítását, melyek illeszkednek a sajátos miliőjű kisvárosias környezetbe”¹¹

Háros: Háros antiszegregációs alapstratégiáját a lakhatás feltételeinek minimális javítása és az intenzív szociális ellátórendszer alkalmazása jelenti.

Az ASZT-ben foglaltak részben tudtak megvalósulni:

Ófalu-nyugat szanálása nem történt meg, a népszámláláskor összeírt lakott lakásállománya közel a felére csökkent és lakosság száma is csökkenést mutat, de ez spontán folyamatként realizálódott. Az 5 db önkormányzati lakásból 3 üres jelenleg, ezeket vélhetőleg az önkormányzat már nem kívánja bérbe adni.

Szabótelepen a szanálás nem kezdődött el. Jelenleg 11 Önkormányzati bérlakásból a szegregátumban és a szegregációval veszélyeztetett területen összesen 2 db vált üressé. A területen 117 db lakás található.

Ugyanakkor megállapítható, hogy a területen élők közösségi hálózatba integrálása pályázati keretektől 2013 és 2015 január között megvalósult, a Községi Ház programjain és a Budapest Esély Nonprofit Kft. képzési - foglalkoztatási programján keresztül.¹²

Ady lakótelepen uniós forrásokból létrejött a Családsegítő Községi Ház, (Csete Balázs u. 5) a Szociális Szolgálat kihelyezett egysége is, amely a Szabótelep körzeti nevelési intézményeivel (Hétszínvirág óvoda, Lajtha László iskola) együttműködve segítséget nyújt a társadalmi

⁹ Kiemelés a 2008.05.15-én elfogadott IVS -ből

¹⁰ Lsd. előző megjegyzés

¹¹ Ua

¹² Ady lakótelep integrált szociális rehabilitációja KMOP-5.1.1 – Projekt fenntartási jelentés

reintegrációban. A Községi Ház emellett helyt ad civil szervezetek (többek között) közösségfejlesztő tevékenységeinek is, melyek jól kiegészítik a hivatalos intézményrendszer működését.

Ugyancsak megvalósult, a Csepel Kapuja - szociális célú városrehabilitációs program¹³ keretében, egy Ifjúsági és segélyprogram üzemeltetése a szegregátumokhoz közel, mely a szociális mentoráláson túl a fiataloknak fejlesztőfoglalkozásokat biztosított, kapcsolatot tartott a helyi szociális intézményekkel, és a projektbe bevont felnőtt - kizárólag alacsony társadalmi státuszú, rossz lakás körülmények között élő - lakosság részére elhelyezkedést támogató szolgáltatásokat nyújtott a Burattinó Alapítvány közreműködésével. Szintén a Szabótelep, Ófalu – nyugati szegregátumok közelében a Dominó Tanoda az egyéni készség, képességfejlesztésen túl közösségépítési célú foglalkozásokat is tart a 10 év feletti fiataloknak. A fentiekén túl új típusú MINDLAB foglalkozásokat tartottak a Hétszínvirág óvodában és a Burattinó iskolában, melybe a szegregátumokból járnak a gyermekek.

A Csepel Kapuja Szociális Célú Városrehabilitációs program keretében a Csepeli Munkásmegteremtő Kulturális Csoportok alakultak, melyek közösségformáló erővel is bírtak. Ezen programok zárása 2015 januárjában történt.

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata 2013 tavaszán immár harmadik nagyszabású városrehabilitációs projektjét kezdte meg. Az Európai Unió támogatásával megvalósuló „Csepel déli lakóközpont szociális célú rehabilitációja” című KMOP-5.1.1/B-12-k-2012-0004 azonosító számú projekt 2015 júniusáig tart. A program az Európai Regionális Fejlesztési Alap 100%-os finanszírozásával valósul meg, melynek keretében a kijelölt akcióterületen (Vermes Miklós utca [korábbi Koltói Anna utca] – Kossuth Lajos utca – Karácsony Sándor utca – II. Rákóczi Ferenc út) panelépületek teljes felújítása, a Szent Imre tér zöldterületének fejlesztése és új közösségi tér kialakítása mellett munkaerő-piaci beilleszkedést és iskolai felzárkóztatást elősegítő programok valósulnak meg. Az egykori Rákóczi Általános Iskola (mely szegregált intézmény volt) földszintjének teljes körű felújításával szociális központ kialakítására kerül sor. A Karácsony Sándor Általános Iskolában induló felzárkóztatási és tehetséggondozási programok célja a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése, alternatív utcai mentorálással a csellengő fiatalok megszólítása. A Budapest Esély Nonprofit Kft. bevonásával munkaerőpiaci beilleszkedést és iskolai felzárkóztatást elősegítő programok valósulnak meg.

5.3 Lehatárolt szegregátumokkal és veszélyeztetett területekkel kapcsolatos stratégiák meghatározása

Fontos hangsúlyozni, hogy az antiszegregációs cselekvési program nem egy rövidtávú beavatkozási stratégia, elvárható hogy tervezés, előkészítés szintjén elinduljon egy olyan

¹³ KMOP 5.1.1 kiírás keretében valósult meg a program, az akcióterület tartalmazta a lakótelepi részekén kívül a Szabótelepet (Vasas utca környéke), Ófalu-nyugatot, és a HÉV menti területeket a Szent Imre térig. A nem lakótelepi területeken beruházás nem történt, a hátrányos helyzetű lakosság a szoft programokba került bevonásra.

folyamat, amely pár éven belül érdemi változásokhoz vezethet a szegregációval veszélyeztetett területeken is.

A 2008. május 15-én Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata által határozattal elfogadott a kerület Integrált Városfejlesztési Stratégiájában (IVS) is megfogalmazódó stratégiai jellegű beavatkozások szükségessége ma is indokolt. A területi szegregációt érintő beavatkozások megtervezése és végrehajtásának elkezdése szükséges, míg a horizontális programok (közösségépítési, munkaerőpiaci, foglalkoztatási programok) folytatása akár pályázati támogatás bevonásával is tovább folytatandó.

Stratégiai jellegű beavatkozások:

Lakáspolitikai stratégia megalkotása

A készülő ingatlangazdálkodási stratégia célkitűzései:

- Hosszútávon fenntartható, a mai kor elvárásainak megfelelő ingatlanállomány létrehozása az ingatlanállomány megfiatalításával (új lakások).
- A jelenlegi bérlakás állomány megtartása, csökkentése csak úgy valósítható meg, ha az önkormányzat a csökkentés során figyelembe veszi a szegregált területeken élő lakosok érdekeit, azaz a szanáláskor a még meglévő ingatlanai helyett a területen élőknek saját területén integrált környezetben biztosít megfizethető lakhatást. Továbbá akiknek a közelmúltban került a tulajdonába az önkormányzat bérlakás elidegenítése kapcsán az ingatlan, azoknak lehetőséget biztosít ingatlancserére, ami utána ugyan úgy saját tulajdonukat képezi.
- A szociális bérlakások jelenlegi számának (kb. 1300 db) fenntartása. Amennyiben a csökkentést preferálja a kerület úgy figyelembe szükséges venni a nagyarányú munkanélküliséget, és az eladósodás, illetve díjhátralékosság mértékét. A bérlakás állomány csökkentése KIZÁRÓLAG a bérlőnek történő értékesítéssel - ez alól kivétel a szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek- és nem kilakoltatással alakulhat ki.
- A bérlakás állomány csökkentése előtt az önkormányzat vizsgálja az akcióterületeken tervezett, a lakhatással összefüggő kötelezettségeit, és ennek megfelelően először ezek rendezése szükséges.
- A bérlakás állomány csökkentését először a komfortnélküli és a szükséglakás állománnyal kezdje meg, az ott élők integrált elhelyezésével másik önkormányzati bérlakás biztosításával.
- A költségelvi lakások számának növelése 119 darabról 300-500 darabra, olyan szabályozással mely átjárhatóságot biztosít a piaci és a költségelvi lakásállomány bérlői számára.
- A vegyes tulajdon fokozatos felszámolásával, tisztán önkormányzati ingatlanok létrehozása elkerülendő az ismételt szegregátumok kialakulásának veszélye miatt.
- A jelenlegi bérlakások támogatási és finanszírozási rendszerének újragondolása szükséges, különös tekintettel a 300 napon túli tartozások magas mértékére, azaz ezen lakosok megtartására és a kilakoltatások elkerülésére törekedve.
- Szükséges az adósságokat felhalmozó bérlők esetében (szegregátumokban, veszélyeztetett területeken, illetve a TFP szociális városrehabilitációs térkép által lehatárolt krízis területeken) koncentrált adósságkezelési programok kialakítása, intenzív szociális munkával és képzési, foglalkoztatási programokhoz való

csatlakozással. Különösen fontos a jogcím nélküli bérlők helyzetének rendezése, az érintettek programokba való bevonása, a kilakoltatás elkerülése érdekében.

- A legrosszabb állapotú, Ady E. úttól É-ra és a HÉV vonalától NY-i irányba eső területek, valamint a beékelődött szegregációs területek felszámolása elsődleges feladat.
- Az elfogadott szabályozási tervben szereplő, szanálásra jelölt területeken a szanálás előkészítése –tulajdonosok kártalanítása, bérlők elköltöztetése.
- A szanálásban érintett lakók felé megfelelő kommunikáció kialakítása, érdekképviselőik biztosítása a szanálás során.
- A szanálás során a kártalanítási bérlőelhelyezések kizorító hatásának minimalizálása, annak érdekében, hogy a családi és szociális kötelek ne gyengüljenek, ne nőjön tovább bizonytalansági érzetük.
- Kooperációs mechanizmusok átgondolása mind az állami intézményrendszer mind a civil szféra irányába, szegregátumok szerint terület alapú ágazatközi együttműködési csoportok kialakításával.
- Képzési programok kialakítása és annak kidolgozása, hogy a szegregált és veszélyeztetett területeken élők minél magasabb arányban bevonásra kerülhessenek.
- A foglalkoztatási és képzési programokról való tájékoztatás teljes körűen elérhető legyen a szegregátumokban és a veszélyeztetett területeken is.
- A nem felszámolandó, hanem fejlesztendő, rehabilitálandó területeken az infrastruktúra fejlesztése (úthálózat), felzárkóztatása a település általános szintjére.
- A hátrányos helyzetűek komplex problémáit kezelő ágazati programok kialakítása.

5.3.1 Területi alapú programok

1. Ófalu-nyugat - Szegregátum

A területet szanálása elkerülhetetlen, mert elzártsága, környezeti minősége miatt lakhatásra kevésbé alkalmas. A MOL területre települése különös veszélyt jelent az ott élők számára. A területre részletes, szabályozási tervet előkészítő tanulmány készült 2008-ban, amely bemutatta, hogy a mintegy 50-55 lakás szanálása nagyságrendileg 500 millió forintot igényelne, annak ellenére, hogy a területen a lakásállomány csökkent.

Szanálás után területfejlesztési tartalékterületként funkcionálna, amely elsősorban kereskedelmi, logisztikai funkciókra alkalmas, különösen a gerincút megépülése miatt.

A területen 5 önkormányzati bérlakás található, közvetlen elhelyezési felelősség az itt élők kapcsán merül fel. A magántulajdonú lakások esetén a piaci érték nehezen értelmezhető, hiszen a terület az utóbbi évek beavatkozásai során (gerincút építés) is sokat veszített értékéből. Éppen ezért azt szükséges szem előtt tartani a kártalanítás során, hogy a tulajdonosok hasonló jellegű, elfogadható minőségű lakást tudjanak vásárolni a kártalanítás összegéből Csepelen vagy közvetlen környezetében. Egyes hátrányos helyzetű családnál felmerülhet, hogy pénzbeli kártalanítás helyett szociális bérlakás felajánlása lehet a megoldás.

2. Szabótelep –Szegregátum és szegregációval veszélyeztetett terület

Az Ady Endre úttól északra elhelyezkedő városrész lehetőségei, a jelenlegi hiányosságok ellenére is alapvetően kedvezőek – infrastruktúra ellátottság, jó megközelíthetőség - ezért Ófaluval ellentétben teljes mértékű szanálást nem javasunk. A terület javasolt anti-szegregációs alapstratégiája: a szegregáció lazítása egyes substandard épületek felszámolásával, jobb minőségű lakóépületek építésével és jobb minőségű lakókörnyezet létrehozásával. A térségben van 4-5 olyan önkormányzati vagy többségében önkormányzati tulajdonú lakóépület, amely rendkívül rossz állapotú, és ahol az alacsony státuszú lakosság koncentrációja nagyon magas. Ezen épületek szanálásával, a lakók alacsony fenntartási költségű lakásokba helyezésével – részben helyben, részben más csepeli területeken – és a megüresedett ingatlanokon új, vállalkozói alapú lakások építésével mind az épített, mind a társadalmi környezet heterogénebbé tehető. A bérlők elhelyezésénél fontos, hogy komplex szociális beavatkozások kísérjék (adósságkezelés, intenzív szociális munka, képzési – foglalkoztatási programok) és integrált lakókörnyezetbe történjen.

3. szegregátum: II. Rákóczi Ferenc út nyugati oldala a Posztógyár utcától a Völgy utca meghosszabbított vonal (II. Rákóczi Ferenc út 173)

Hosszabb távon a szegregátum felszámolása javasolt, mely a vegyes lakástulajdon szerkezet miatt nehézségekbe ütközik. A terület városszerkezeti elhelyezkedése jó, a lakások állapota kevésbé leromlott, ezért az Ófalu-Nyugat prioritási sorrendben megelőzi a 3. szegregátumot. A szegregátumban a 22 lakásból 9 önkormányzati tulajdonú, melyek esetében integrált lakókörnyezetben lévő megfizethető szociális bérlakás biztosítása szükséges, a tulajdoni lakások esetében pedig a megfelelő összegű kártalanítás, szem előtt tartva, az elfogadható minőségű lakóingatlanok piaci árát csepeli, illetve fővárosi viszonylatban.

4. veszélyeztetett terület: Vágóhid u. - Sás u. -Popieluszko u.

A terület megtekintése során egyértelművé vált, hogy szegregációval veszélyeztetettnek nem nevezhető, ezért saját stratégia a területre nem került megfogalmazásra. A szociális ellátórendszernek azonban nagyobb figyelmet kell fordítania az itt élő hátrányos helyzetű

családok szociális ellátásokba való bevonására, illetve számukra képzési és foglalkoztatási programok elérhetővé tétele is fontos.

5. veszélyeztetett terület: Karácsony S. u. - Petőfi u. - Gyár u. - Magyar u

A gerincút menti délebbi területek esetében (Magyar u. Petőfi u.) a Szabótelephez hasonló stratégia követése javasolható, már ami a legleromlottabb állapotú önkormányzati vagy többségi önkormányzati épületek szanálást illeti, illetve új lakásépítési projektek indítását, melyek illeszkednek a sajátos miliőjú kisvárosias környezetbe. A szanált szociális bérlakások pótlása részben a területen javasolható megfelelő minőségű, fenntartható költségű lakásokkal.

A területen az elmúlt években az önkormányzat értékesítette az önkormányzati lakásokat a bérlők számára, így egy-egy telken, a földszintes, udvaros házakban több tulajdonos is van, az épületek társasházakká váltak. Az értékesítés, a lakóingatlanok magántulajdonba kerülése a szegregációs viszonyok konzerválását jelentheti. Szükséges megvizsgálni, hogy a magántulajdonba került, túlsúlyolt ingatlanok esetében az önkormányzat a jövőben hogyan oldhatja a hátrányos helyzetű családok koncentrációját a területen, hogy egyes telkeken kevesebb család lakjon. Ennek érdekében lakhatási koncepciót szükséges kialakítani a területre, illetve szükséges megvizsgálni egyes tulajdonosok kivásárlásának lehetőségét.

Figyeln kell, hogy amennyiben az önkormányzati tulajdon elidegenítése részletfizetés mellett történt, akkor a részletek nem fizetése esetén lehetőség nyílik a tulajdonviszonyok visszarendezésére, egy másik területen történő szociális bérlakás biztosításával a szegregáció veszélyének oldása céljából.

6. veszélyeztetett terület: Máramarosi út - Királyhágó út - Uzsoki u. - Vihorlát út

A megtekintésükkor egyértelművé vált, hogy a terület szegregációval veszélyeztetettnek nem nevezhető, ezért saját stratégia a területre nem került megfogalmazásra.

5.3.2 Horizontális programok

Csepel Önkormányzata megalkotta a helyi szociális/segélyezési rendeletet. A korábban elérhető támogatásokat megtartotta, azt a lakbérhátralékosok tekintetében kibővítette. A 30-300 nap közötti hátralékosok részére a hátralék rendezésére támogatást nyújt. A program finanszírozása az Önkormányzat, az Ökumenikus Segélyszervezet és a Szolgáltató közös támogatásával valósul meg. A Képviselő-testületi határozat szerint a program kifizetési ideje 2015. augusztus. A program a felek megállapodása szerint megfelelő érdeklődés esetén folytatásra kerül. Ez a támogatás megfelelő segítséget nyújthat a további eladósodás megakadályozására, azonban a 300 napnál régebbi hátralékok rendezését is segíteni kell.

Csepel Önkormányzata a bérlakás-politikájában törekszik arra, hogy a bérlakás állománya ne csökkenjen, és a lakások területi elosztása egyenletes legyen, ne koncentrálódjon társadalmilag leromlott területeken. Az önkormányzati bérlakás-politikában a szociális szempontok fenntartása szükséges a gazdálkodási szempontok mellett, figyelembe véve a bérlők hátrányos szociális helyzetét, fizetőképességét.

Ezen szempontot a szegregált területek szanálásakor, a lakosság területben tartása mellett, prioritásként kezeli a későbbi szegregáció megelőzése érdekében.

További cél a gyermekeket és fiatalokat, azok családjait célzó programok, sikeres tanulást segítő programok, szabadidős programok, közösségfejlesztési programok, sport programok

folytatása és kiterjesztése, melyeket az eddigi három szociális városrehabilitációs program már elindított.

Továbbra is biztosítani és fejleszteni kell lehetőleg több helyszínen az eddig is nagyon kedvelt számítógép használati lehetőséget, mely az egyik legnépszerűbb a felnőttek és a gyerekek körében, a gyermekek esetében a számítógép használatot már most is korlátozni kellett az igénybevevők magas száma miatt.

Továbbra is cél a sikeres tanulást segítő programok – iskolai és iskolán kívüli programok, tanoda, iskolai konfliktuskezelő programok, iskolai mentor programok fenntartása és kiterjesztése, ezen programokat a szegregált területeken a Dominó tanoda és a Burattino iskola kezdte kidolgozni, melyeket a kerületben máshol is működtetni szükséges. (pl.: MindLab program, közösségépítő programok)

A „Csepel Kapuja” és a „Csepel déli lakóközpont szociális célú rehabilitációja” szociális városrehabilitációs projektek lezárása folyamatban van. Ezt követően kezdődik majd a fenntartási időszak. Az önkormányzatnak szükséges megvizsgálnia, hogy a fenntartási időszakban a már meglévő programok folytatását hogyan segítheti, a megvalósítók pályázásának támogatásával, esetleg önkormányzati partnerséggel való pályázással (az elérhető pályázatok függvényében), illetve saját forrás bevonásával.

A Városfejlesztési és Gazdaságfejlesztési Nonprofit Kft. a Munkaügyi Központtal együttműködve figyelemmel kíséri a hiányszakmák alakulását, és ezeken a területeken a korábbi jó gyakorlatnak megfelelően képzéseket szervez. (Ennek a volt Csepel Művek területén létrehozandó technológiai park adhatna helyet.)

5.4 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

Intézkedés célja	Intézkedés tartalma	Intézkedés felelőse	Időtávja	Lehetséges forrása	Indikátor
Ófalu-nyugat szegregátum 26 lakásának felszámolása	A terület szanálása, Bérlők elköltöztetése, Tulajdonosok kártalanítása A területre fejlesztési terv készítése	Csepeli Városfejlesztési és Gazdaságfejlesztési Nonprofit Kft.	0-3 év	2008-as terv alapján 500 millió Ft előirányzat volt 50 lakás esetén. A forrás egy része a terület későbbi hasznosításából megtérül.	Elköltöztetett (pénzbeli térítés vagy cserelakás) családok száma (db) évente a területen élő összes családból (db) (Bázis év 2016) Ebből Csepelre költöző családok száma Adósságkezelésben, jogviszonyrendezésben részesülő háztartások száma
A 2 és 5 –ös szegregátumokban ill. szegregációval veszélyeztetett területeken található többségi vagy kizárólagos önkormányzati tulajdonú kritikus állapotú	Legkritikusabb állapotú ingatlanok szanálása a Szabótelepen illetve a Petőfi utcában, bérlők integrált lakókörnyezetbe költöztetése, jogcím nélküliek helyzetének rendezése adósságkezelési program segítségével	Csepeli Városfejlesztési és Gazdaságfejlesztési Nonprofit Kft.	0-3 év	200-250 millió, melyet a bontás utáni építési telkeként történő eladása a területnek csökkent.	Szanált lakások száma (db) Szanált lakásokból integrált lakókörnyezetbe költöztetett háztartások száma (db) Adósságkezelésben, jogviszonyrendezésben részesülő háztartások száma

Intézkedés célja	Intézkedés tartalma	Intézkedés felelőse	Időtávja	Lehetséges forrása	Indikátor
épületek szanálása esetleges állapotjavítása					
Lakhatási koncepciót szükséges kialakítani az 5. veszélyeztetett területre	A laksűrűség illetve a szegregáció oldására vizsgálni szükséges annak lehetőségét, hogy egy ingatlant kevesebb család tulajdonoljon, ehhez kártalanítás szükséges, indokolt esetben szociális bérlakás biztosítása.	Önkormányzat, Csepel Városgazda Közhasznú Nonprofit Zrt.	0-1 év		Elkészült-e lakhatási koncepció, mely felméri a túlszűfolt ingatlanok számát, ott élő háztartásokat Szociális bérlakásban/ pénzbeli térítésben részesülő háztartások száma a túlszűfolt ingatlanokon élők közül (db) Adósságkezelésben, jogviszonyrendezésben részesülő háztartások száma (db)
Területfejlesztési potenciállal rendelkező szegregátumok, veszélyeztetett területek infrastrukturális fejlesztése, mely új fejlesztéseket generálhat, és a szegregátumok további leromlását	Vasas utcában, Petőfi utcában útfejlesztés	Csepeli Városfejlesztési és Gazdaságfejlesztési Nonprofit Kft.	0-2 év		Elvégzett infrastrukturális fejlesztések (út, járdafejlesztések) Szanált önkormányzati vagy többségében önkormányzati tulajdonú ingatlanok száma (db), ebben szanált lakások száma (db) Szanált ingatlanokban élő háztartások közül szociális bérlakásban,

Intézkedés célja	Intézkedés tartalma	Intézkedés felelőse	Időtávja	Lehetséges forrása	Indikátor
akadályozza					illetve pénzbeli térítésben részesülő háztartások száma (db) Adósságkezelésben, jogviszonyrendezésben részesülő háztartások száma (db)
3. szegregátum (II. Rákóczi Ferenc út 173) szanálása hosszabb távon, ott élők bevonása szociális, képzési-foglalkoztatási és társadalmi integrációt segítő programokba	Szanálás során a bérlők és tulajdonosok kártalanítása (cserelakás, pénzbeli), megkezdett komplex programok fenntartása és abba ott élők bevonása.	Csepeli Városfejlesztési és Gazdaságfejlesztési Nonprofit Kft. Szociális Ágazat partnerségben a civil szervezetekkel.	5-10 év	Befektetői tőke bevonása	Szanált lakások száma (db) Szanált lakásokban korábban élő háztartások közül szociális bérlakásban, illetve pénzbeli térítésben részesülő háztartások száma (db) Adósságkezelésben, jogviszonyrendezésben részesülő háztartások száma (db) Foglalkoztatási programban résztvevő személyek (fő) Társadalmi integrációs programokba bevont személyek száma (fő)

Intézkedés célja	Intézkedés tartalma	Intézkedés felelőse	Időtávja	Lehetséges forrása	Indikátor
A szegregátumokban, veszélyeztetett területeken élő alacsony iskolai végzettségű, a munkaerőpiacon kiszolgáltatott, gyakran tartós munkanélküliek munkaerőpiacra történő visszavezetése	Munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetűek képzési és foglalkoztatási programba bevonásával az elsődleges munkaerőpiacra bejutás lehetőségének megteremtése	Szociális és egészségügyi ágazat és partnerei a Munkaügyi Központ, civil szervezetek	folyamatosan	A szereplők közötti együttműködések erősítése plusz humánerőforrást igényel Pénzügyi vonzata minimális	A célcsoportból a munkaerőpiaci elhelyezkedést segítő kompetencia fejlesztő programokba bevont személyek száma (fő) A célcsoportból képzési programokba bevont személyek száma (fő) A célcsoportból foglalkoztatási programba bevont személyek (fő) A programokat sikeresen elvégző személyek száma programonként (fő)
A szegregátumokban élők szanálás miatti bizonytalanságának megszüntetése	A szanálásokban érintett lakók felé megfelelő kommunikációt kell kialakítani és biztosítani kell érdekképviselőket a szanálás során. Részükre szükség szerint adósságkezelési programot szükséges kialakítani intenzív szociális munkával. Jogcím nélküliek helyzetének rendezése szükséges lehetőség szerint.	Csepeli Városfejlesztési és Gazdaságfejlesztési Nonprofit Kft. Érdekképviselőt nyújtó civil szervezet Családsegítő Szolgálat	A szanálási terv elkészítésétől folyamatosan a szanálás végéig	Kommunikációs stratégia kidolgozásának költsége	Szanálások előkészítése során, illetve a szanálások alatt az érintettek számára tartott partnerségi találkozók száma (db) Az érintettek felkészítésébe bevont civil szervezetek száma, különös tekintettel helyi RNÖ-re (db) Intenzív családsegítésbe, adósságkezelésbe, jogviszonyrendezésbe

Intézkedés célja	Intézkedés tartalma	Intézkedés felelőse	Időtávja	Lehetséges forrása	Indikátor
					bevont háztartások száma (db)
Komplex problémákkal küzdő családok részére életmodellt közvetítő motiváló szociális-közösségi intézmények kialakítása - fenntartása a szegregációval veszélyeztetett helyeken – Szabótelep, Háros	Civil alapon szerveződő komplex gyermekintézmény kialakítása (Háros) és a megkezdett hátrányos helyzetűekre irányuló közösségfejlesztő és szociális tevékenységek folytatása (Szabótelep, HÉV menti leromlott területeken élő hátrányos helyzetűek tekintetében)	Oktatási, Művelődési, Ifjúsági és Sport ágazta a Szociális és Egészségügyi ágazat mellett	Részben működő intézmény	Uniós források	Kialakított szociális-közösségi intézmények (db) A fenti intézményeket rendszeres látogató hátrányos helyzetű háztartások száma (db) A hátrányos helyzetű csoportokat célzó szociális-közösségi programok száma (db), programokba bevont személyek száma (fő) Programokat végrehajtó civilszervezetek száma (db)

Intézkedés célja	Intézkedés tartalma	Intézkedés felelőse	Időtávja	Lehetséges forrása	Indikátor
Szociális ellátórendszer hatékonyságának növelése, kooperációs mechanizmusok átgondolása, szegregátumok szerinti területi alapú ágazatközi együttműködési csoportok kialakítása	Információk megosztása, feladatok definiálása koordinált keretek között, együttműködési rendszerben más ágazatok (oktatás, egészségügy,) és az érintett civil szereplők bevonásával Kooperatív projektek kialakítása	Szociális és egészségügyi ágazat Oktatási, Művelődési, Ifjúsági és Sport ágazta	Együttműködési megálapodások - folyamatosan	Uniós források	Ágazatközi együttműködő csoportok száma (db) Együttműködésben résztvevő önkormányzati és civil szereplők száma (db)

6. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

6.1. A stratégia külső összefüggései

6.1.1. Magasabb szintű tervekkel való összefüggés

A 2014-2020-as uniós tervezési időszakra való felkészülés jegyében mind európai, mind hazai szinten számos területi valamint ágazati fejlesztési stratégia készült, vagy készül, mely magasabb területi szinten jelöl ki fejlesztési irányokat. Ezek ismerete, figyelembe vétele a stratégiakészítés során követelmény. Csepel fejlesztési irányai, s a célok elérését biztosító projektek megvalósítása ezzel egyúttal hozzájárul a fővárosi, országos, és az uniós célkitűzések teljesítéséhez is - természetesen különböző mértékben. A következőkben az ITS-ben megfogalmazott célkitűzéseknek az alábbi stratégiai dokumentumokban megfogalmazott célkitűzésekhez való hozzájárulása kerül bemutatásra:

- Európa 2020 stratégia és illeszkedés az EU 11 tematikus céljához
- Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
- Budapest Területfejlesztési Konceptiója (BTfK) és Területfejlesztési Programja (FŐTEP)
- Budapest 2030 Hosszú távú fejlesztési koncepció (továbbiakban: Budapest 2030)
- ITS Budapest stratégia 2020 (továbbiakban: BP ITS 2020).

Európai Unió fejlesztéspolitikai irányai

Az Európai Unió 2020-ig érvényes átfogó stratégiájának, az Európa 2020-nak a végrehajtásában kiemelt szerepet kap az európai városok fejlesztése. A stratégia Európa intelligens („smart”), fenntartható („sustainable”) és befogadó („inclusive”) növekedésének céljaira összpontosít, és e célokhoz az Európai Unió egészére vonatkoztatva konkrét célértékeket is társít a foglalkoztatás, a K+F, az éghajlatvédelem és fenntartható energiagazdálkodás, az oktatás valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem területén.

Európa 2020 stratégia legfontosabb prioritásai

EU 2020

Intelligens növekedés: tudáson és innováción alapuló gazdaság

Fenntartható növekedés: erőforrás-hatékonyabb, környezetbarátabb és versenyképesebb gazdaság.

Csepel kapcsolódó stratégiai céljai

Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása

Térségi szerepkör erősítése
Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása
Minőségi környezet fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően

Inkluzív növekedés: magas foglalkoztatás, valamint szociális és területi kohézió jellemezte gazdaság

Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom

Az Európai Unió az „Európa 2020” stratégia céljainak eléréséhez, a 2014-2020 közötti kohéziós politikájának végrehajtása kapcsán 11 tematikus célt (s ezekhez tartozó úgynevezett beruházási prioritásokat) rendelt. Az alábbiakban azt foglaljuk össze, hogy az ITS stratégiai céljai, mely EU tematikus célok megvalósításához milyen mértékben járulnak hozzá.

EU tematikus célok	Csepel ITS kapcsolódása (középtávú célok)			
	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása	Térségi szerepkör erősítése	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
1. A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése	X			
2. Az IKT-khoz való hozzáférés elősegítése és e technológiák használatának és minőségének fokozása	XX			
3. A KKV-k versenyképességének fokozása	XXX	X	X	
4. Az alacsony szén-dioxid kibocsátásra való áttérés támogatása minden ágazatban	XX	XX	XX	XX
5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése	X		X	
6. Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése	XX	X	X	
7. A fenntartható közlekedés elősegítése és a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrák előtti akadályok elhárítása		XX		
8. A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése				XX
9. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem			X	XXX

EU tematikus célok	Csepel ITS kapcsolódása (középtávú célok)			
	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása	Térségi szerepkör erősítése	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
10. Beruházás az oktatásba, készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba	XX			XX
11. Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fokozása	X	X		X

XXX erős hozzájárulás, XX közepes hozzájárulás, X gyenge hozzájárulás

Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

A 2014-2020-as időszakra való felkészülés egyik alapja az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió, mely meghatározza a fejlesztéspolitika átfogó céljait, valamint az arra épülő középtávú – 2020-ig tartó időszakra érvényes – prioritásait. Külön fejezete foglalkozik a városhálózat szerkezetének alakulásával (térszerkezet) és a városfejlesztés nemzeti prioritásainak felvázolásával.

Az OFTK által megfogalmazott nemzeti jövőkép szerint „Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.”

A nemzeti jövőkép elérése érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg. A specifikus célok nemzeti jelentőségű ágazati és területi tématerületeket ölelnek fel.

Az OFTK középtávú célrendszeréből az illeszkedést a városfejlesztés terén, illetve a Fővárosra megfogalmazott célokon keresztül vizsgáljuk:

OFTK középtávú céljai	Csepel ITS kapcsolódása (középtávú célok)			
	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása	Térségi szerepkör erősítése	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
A városfejlesztés szempontjai és nemzeti prioritásai:				
Fenntartható és kompakt városszerkezet				
Energiafüggetlenség csökkentése és klímavédelem				

OFTK középtávú céljai	Csepel ITS kapcsolódása (középtávú célok)			
	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása	Térségi szerepkör erősítése	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
A demográfiai változások - a városi népességfogyás kezelése, a családok és a helyi közösségek megerősítése				
A leromlott városrészek hanyatlásának megállítása, megelőzése				
Együttműködés a többszintű kormányzás jegyében				
A helyi és térségi gazdaságfejlesztés				
Budapestre megfogalmazott fejlesztési irányok				
A népesség megtartása vonzó, egészséges életkörülmények biztosításával, az esélyegyenlőség megerősítésével és a rugalmas lakásstruktúra kialakításával.				
Kezdeményező város- és térségfejlesztés, tudás- és készség alapú gazdaságfejlesztés, zöld gazdasági kultúra meggyökereztetése, valamint a turizmusban rejlő gazdasági lehetőségek kihasználása.				
A gazdasági fejlődést lehetővé tevő differenciált területi kínálat biztosítása.				
A város és a Duna együttélésének megteremtése.				
Kiegyensúlyozott városi térszerkezet kialakítása differenciált központrendszerrel, a kompakt város elvének megvalósítása.				
A területhasználat és a közlekedés integrált fejlesztése, a városi közösségi közlekedés				

OFTK középtávú céljai	Csepel ITS kapcsolódása (középtávú célok)			
	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása	Térségi szerepkör erősítése	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
súlyának növelése.				

Budapest területfejlesztési koncepciója (BTFK)

BTFK Stratégiai cél	Csepel ITS kapcsolódása (középtávú célok)			
	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása	Térségi szerepkör erősítése	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
1. Kezdeményező, együttműködő terület-, város- és térségfejlesztés	XXX	XX	XX	XXX
2. Tudásalapú, versenyképes, innovatív és "zöld" gazdaság	X			X
3. Partnerség - a jövő közös tervezése, összehangolt fejlesztések Budapesten és a várostérségben	XX	XX	XX	
4. Nemzetközi szerepkör erősítése a térségi pozíció kihasználásával	XX			
5. Hatékony városszerkezet kialakítása - kompakt város	XX	XX	XXX	
6. A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és táji adottságok megőrzése	X	X	XX	
7. Budapest komplex szerepkörének megfelelő közlekedési rendszer megteremtése	X	XX	X	
8. Befogadó, támogató, aktív társadalom				XXX
9. Rugalmas és korszerű lakásstruktúra kialakítása			XXX	XX

X: az ITS stratégiai célja kismértékben járul hozzá a BTFK adott céljának eléréséhez

XX: az ITS stratégiai célja közepes mértékben járul hozzá a BTFK adott céljának eléréséhez

XXX: az ITS stratégiai célja nagymértékben hozzájárul a BTFK adott céljának eléréséhez

Budapest 2030

Az ITS stratégiai céljainak hozzájárulása a Budapest 2030 céljaihoz:

Budapest 2030 céljai	Csepel ITS kapcsolódása (középtávú célok)			
	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása	Térségi szerepkör erősítése	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Kezdeményező városfejlesztés	XX	XX	XX	XXX
Partnerség - a jövő közös tervezése a térségben és országosan		X	X	X
Egységes Budapest		XXX		
Budapest nemzetközi és európai szerepének erősítése	XX	X		
Egészséges környezeti feltételek megteremtése			XX	X
Klímvédelem és hatékony energiafelhasználás	X	X	X	X
Az egyedi városkarakter értékalapú megőrzése és fejlesztése	XXX	X	XXX	X
A Dunával együtt élő város	XX	XX	XX	
Hatékony, kiegyensúlyozott városszerkezet - kompakt város		X	XX	
A barnamezős területek a városfejlesztés célterületei	XXX		X	
Intelligens mobilitás		XX	XX	
Tudás, készség és zöldalapú gazdaságfejlesztés	XX			X
Önfenntartó városgazdálkodási rendszer	X			X
Kulturális sokszínűség megőrzése és fejlesztése			X	XX
Humán szolgáltatások optimalizálása			XX	XXX
Igényekhez igazodó, rugalmas lakásstruktúra megteremtése			XX	XX
Befogadó, támogató és aktív társadalom	X		XX	XXX

X: az ITS stratégiai célja kismértékben járul hozzá a Budapest 2030 adott céljának eléréséhez

XX: az ITS stratégiai célja közepes mértékben járul hozzá a Budapest 2030 adott céljának eléréséhez

XXX: az ITS stratégiai célja nagymértékben hozzájárul a Budapest 2030 adott céljának eléréséhez

Budapest 2020

Az ITS stratégiai céljainak hozzájárulása a Budapest 2020 céljaihoz:

Budapest 2020 stratégiai céljai	Csepel ITS kapcsolódása (középtávú célok)			
	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása	Térségi szerepkör erősítése	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
1. Kezdeményező, együttműködő városfejlesztés	XX	XX	XX	XXX
2. Vállalkozás- és beruházásbarát gazdasági környezet	XX	X	X	
3. Intelligens városműködés	X	X	XX	X
4. Sokszínű, értékőrző, zöld nagyvárosi környezet	X	X	XXX	
5. Nyitott, szolidaris és aktív budapestiek				XXX
6. Dunával együtt élő város (területi cél)	XX	XX	XXX	

X: az ITS stratégiai célja kismértékben járul hozzá a BP 2020 adott céljának eléréséhez

XX: az ITS stratégiai célja közepes mértékben járul hozzá a BP 2020 adott céljának eléréséhez

XXX: az ITS stratégiai célja nagymértékben hozzájárul a BP 2020 adott céljának eléréséhez

6.1.2. Kerületi tervekkel való összefüggés

Településfejlesztési Konceptió

Az ITS céljainak megfogalmazásánál az alapot a hosszú távú városfejlesztési koncepció jövőképe és átfogó céljai jelentették, az összefüggést a „stratégiai célok meghatározása” fejezet tartalmazza. A hosszú távú koncepció rész céljaihoz az ITS által tervezett beavatkozások különböző mértékben járulnak hozzá:

A Településfejlesztési Konceptió rész céljai	ITS középtávú céljainak hozzájárulása a hosszú távú célok megvalósulásához (középtávú célok)
--	--

	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása	Térségi szerepkör erősítése	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Fejlett, magas hozzáadott értéket képviselő helyi gazdaság kialakítása, jelentős számú új munkahely létrehozása	XXX			
A kerületi közlekedési infrastruktúra fejlesztése és az átmenő forgalom által okozott környezeti terhelés csökkentése		XXX	XX	
A kerület funkció ellátottságának további javítása	X	XX	XXX	
A társadalmi integráció és a helyi közösségi identitás erősítése a hátrányos helyzetből adódó különbségek mérséklése				XXX

X: az ITS stratégiai célja kismértékben járul hozzá a TFK adott rész céljának eléréséhez

XX: az ITS stratégiai célja közepes mértékben járul hozzá a TFK adott rész céljának eléréséhez

XXX: az ITS stratégiai célja nagymértékben hozzájárul a TFK adott rész céljának eléréséhez

Az egyéb, ágazati jellegű területfejlesztési dokumentumok figyelembe vétele a stratégia készítése során megtörtént, ezek fő javaslatai beépültek a dokumentációba.

- Budapest Főváros XXI. Kerület Csepel Környezetvédelmi Programja 2013-2018
- Csepel az értékek szigete - Integrált Városfejlesztési Stratégia 2008.
- Csepel, Rózsa utca – II. Rákóczi Ferenc út – közigazgatási határ – Nagy-Duna által határolt terület Fejlesztési Programja – Árvízvédelem tervlap (2010. május)
- Helyi Esélyegyenlőségi Program Csepel 2013
- Szociális és Gyermekegészségügyi Szolgáltatástervezési Konceptió 2013.

6.2. A stratégia belső összefüggései

Jelen fejezet a stratégia céljai és a helyzetértékelés legfontosabb megállapításai közötti kapcsolatokat foglalja össze:

1. Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása	Erősségek /lehetőségek	▪ Jelentős a barnamezős területekben és az épületállományban rejlő fejlesztési potenciál ▪ Az építőipar, a feldolgozóipar és a szállítás-raktározás nemzetgazdasági ágak erőssége ▪ Kedvező infrastrukturális adottságok ipari telephelyek számára ▪ Jelentős ipari hagyományok ▪ Speciális szaktudást igénylő munkahelyek betelepédése ▪ A gazdasági területek értékének megnövekedése megfelelő infrastrukturális fejlesztés esetében ▪ A Csepeli Városfejlesztési és Gazdaságfejlesztési Nonprofit Kft. 2014-es megalakításával lehetőség nyílt a gazdaságfejlesztési tevékenységek hatékonyabb megvalósítására ▪ A Budapest 2030 az EU tematikus céljainak megfelelően a barnamezős területek megújítását preferálja. ▪ Területek megújulását biztosító fővárosi infrastruktúrafejlesztések forráshiány miatt időben jelentősen kitolódnak.
	Gyengeségek /problémák	▪ Alulhasznosított barnamezős gazdasági területek, jelentős részben talajszennyezéssel érintve ▪ Technológiai versenyhátrány a gyártó tevékenységekben ▪ Szabadkikötő vasúti elérésének korlátozottsága, közúti akadályoztatása ▪ Érdeklődések a barnamezős

		területek jövőjét és funkciói tekintve Forráshiány miatt a barnamezős területek megújítása és kármentesítése késik (szennyező anyagok terjedése).
2. Térségi szerepkör erősítése	Erősségek /lehetőségek	- A kerület kedvező földrajzi elhelyezkedése - Határos kerületekkel történő szorosabb együttműködés. - Tervezett budapesti közúthálózat fejlesztések kapcsolatnövelő hatása (hidak építésének előkészítése) - Tervezett budapesti gyorsvasúti hálózat fejlesztés (a HÉV-et felváltó regionális gyorsvasút pesti belváros alatti továbbvezetése, és csepeli meghosszabbítása) - Fejlődő kerékpáros hálózat - HÉV vonal kapacitív jelenléte
	Gyengeségek /problémák	- A közlekedési kapcsolatok korlátozott száma a többi kerület felé - A HÉV vonal Csepel belvárosában való végződése, a déli területek és az agglomeráció felé való nyitás hiánya - A belvárosi területek túlzott forgalmi terhelése (menekülő utak használata) - Megfelelően kapacitív P+R parkolók hiánya
3. Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően	Erősségek /lehetőségek	- Csendes, élhető kertvárosias lakóterületek - Javuló lakásállomány összetétel - Közhasználatú zöldfelületek kedvező aránya és jó állapota - Természeti értékek: a Tamariskadomb, az RSD menti zöldfolyosó (Kis-Duna öböl, és a Kis-Dunaliget), valamint jelentős beépítetlen területek a szigetcsúcson - Csepel nagyterjedésű, beépítetlen területekkel rendelkezik elsősorban a kerület északi részein - Családbarát lakókörnyezet

	Gyengeségek /problémák	▪ Alacsony zöldfelületi intenzitás a gazdasági és városközponti területeken ▪ Minimális mértékű megújuló energiahasznosítás ▪ Területek megújulását biztosító fővárosi infrastruktúra fejlesztések forráshiány miatt időben jelentősen kitolódnak. ▪ A kerület építészeti értékeinek leromlása megfelelő támogatás hiányában ▪ Megfelelő támogatási rendszer nélkül az energiahatékonysági és klímavédelmi törekvések által generált projektek nem indulnak el.
4. Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom	Erősségek /lehetőségek	▪ Népeség képzettségének jelentős javulása az elmúlt években ▪ Családbarát lakókörnyezet
	Gyengeségek /problémák	▪ A fővárostól és az agglomeráció közeli településeitől elmaradó vándorlási egyenleg ▪ Ófalu, Gyártelep és Háros társadalmi szempontból hátrányos helyzete ▪ Hátrányos helyzetű népesség részben területileg koncentráltan, rossz lakásviszonyok között él ▪ A népesség alacsony várható élettartama kedvezőtlen egészségi állapota ▪ Társadalmi hátrányok újratermelődése (alacsony képzettség, munkanélküliség)

7. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A kockázat jellege	Kockázat és hatásainak leírása	Bekövetkezés valószínűsége	Hatása	Kivédésére javasolt intézkedések
finanszírozás	Uniós források korlátozott igénybe vételi lehetősége a közép-magyarországi régióban	magas	jelentős	Az igénybe vehető források folyamatos monitoringja, valamint a pályázati forrásokhoz történő gyors és folyamatos projekt-előkészítés.
	Gazdasági szereplők megfelelő tájékozottságának és az igénybe vehető források ismeretének hiánya	magas	jelentős	Folyamatos tájékoztatás, a partnerség erősítése a köz- és magánszereplők között, együttműködés a gazdaság főbb szereplőivel.
	A relatíve kevés forrás miatt éles verseny kialakulásának veszélye a forrásokra pályázók között	közepes	közepes	Az uniós támogatások mellett más típusú források felkutatása.
	Önerő megteremtésének nehézségei az Önkormányzatnál	közepes	közepes	Megfelelő felkészülés az önerő megteremtésére, a költségvetés készítése során önrész elkülönítésének biztosítása, illetve magas támogatási intenzitású pályázatokon való részvétel.
	Önerő megteremtésének nehézségei az Önkormányzatnál	közepes	közepes	Költségvetés pontos tervezése.
	Megvalósítás többletköltségekkel jár	magas	jelentős	Pontos tervezés, megfelelő tartalékképzés biztosítása, a forrásfelhasználás folyamatos monitoringja.
együttműködés	A projektbe bevonható partnerek száma alacsony	közepes	közepes	Megfelelő partnerségi folyamatok kiépítése és a partnerek érdekeltté tétele
	Nehézség együttműködés a projekteken érintett magánszereplőkkel	közepes	közepes	Megfelelő partnerségi folyamatok kiépítése és a partnerek érdekeltté tétele, az önkormányzatban belül az ehhez szükséges kapacitások kiépítése
projektmenedzs-	Nem megfelelő szervezeti háttér rendelkezésre állása	kicsi	jelentős	Megfelelő menedzsment szervezet létrehozása az Önkormányzatban illetve cégein belül

A kockázat jellege	Kockázat és hatásainak leírása	Bekövetkezés valószínűsége	Hatása	Kivédésére javasolt intézkedések
<i>ment</i>	az Önkormányzatnál a projektek lebonyolítására			
	Nem megfelelő szervezeti háttér rendelkezésre állása az az érintett magánszereplőknél a projektek lebonyolítására	kicsi	jelentős	Megfelelő menedzsment biztosítása az érintett projekt partnerek felé, együttműködés a köz- és magánszereplők között.
	Engedélyezési eljárások és engedélyek megszerzésének elhúzódása	közepes	jelentős	Folyamatos projekt-előkészítés és tervezés a beadhatósághoz szükséges feltételek garantált biztosítása érdekében
<i>támogatási területi</i>	A Csepel számára szükséges projektek támogatási konstrukció hiányából eredő elmaradása, csúszása	magas	jelentős	Alternatív források bevonhatóságának vizsgálata, központi és magánfejlesztői források felkutatása, a szükséges partnerségek megteremtése
<i>jogi</i>	Elhúzódó közbeszerzés miatti meghúzóulás vagy késés a projektekben	közepes	magas	Megfelelően előkészített közbeszerzések
<i>műszaki</i>	Nem várt műszaki problémák felmerülése, többlettervezési igények	közepes	közepes	Megfelelően előkészített tervezési feladatok
<i>társadalmi</i>	Érintettség hiányából adódó érdektelenség	közepes	közepes	Megfelelő kommunikáció és városmarketing tevékenység az érintettek időben és megfelelő mélységben történő bevonására
	A lakótelepi projekteknel konfliktusok kialakulása a projektszelekció miatt	alacsony	közepes	Egyértelmű módszertan és hiteles döntéshozatal a területek kiválasztását illetően.
<i>gazdasági</i>	A projektek eredményeinek fenntartási nehézségei	közepes	magas	Megfelelő forrásallokáció az üzemeltetési és fenntartási feladatokhoz is.
<i>társadalmi</i>	A szociális kérdéseket érintő projektek nem érik el a megfelelő társadalmi hatásokat	közepes	közepes	A projektek megfelelő előkészítése, és az érintett társadalmi csoportok hatékony bevonása az előkészítés és megvalósítás során

A kockázat jellege	Kockázat és hatásainak leírása	Bekövetkezés valószínűsége	Hatása	Kivédésére javasolt intézkedések
<i>környezeti</i>	A barnamezős területeken végzett fejlesztésekhez kapcsolódóan kármentesítési feladatok mértékének növekedése	közepes	közepes	A környezeti hatások megfelelő előrejelzése és a kockázatok időben történő felmérése

8. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

8.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

Jelen fejezet célja, hogy felhívja a figyelmet azokra az önkormányzati tevékenységekre, amelyek segítik az ITS megvalósítását, kapcsolatot teremtenek az érintettek és az önkormányzat között, növelik azon háttértevékenységek erejét, amelyek révén Csepel jobban tudja pozicionálni magát és a fejlesztéseket.

Tevékenység	Tevékenység célja	Tevékenység időtávja
Városmarketing és identitáserősítő tevékenységek	A beruházások megfelelő társadalmasításának, partnerségi tevékenységeinek és kommunikációjának háttérbiztosítása, amely révén áthidalhatóak a szereplők közötti ismerethiányok, elfogadhatóbbá válnak a fejlesztések az érintett társadalmi csoportok számára. A tevékenységek egy része projekt alapú, ugyanakkor fontos, hogy Csepel egészére egységes városmarketing kerüljön kialakításra.	Folyamatos
Környezettudatosság erősítése	Az Önkormányzat számára fontos, hogy a csepeli lakosság környezettudatossága erősödjön, a zöld beruházásokkal (pl. zöldfelületek, RSD projektek) kapcsolatos ismereteik bővüljenek. Ehhez olyan kampányokra, valamennyi korosztályt megszólítani képes tevékenységekre van szükség, amelyek révén a települési környezettel kapcsolatos viszony javul. Csepeli intézményeken keresztül, virtuális felületeken és nyomtatott sajtón keresztül kommunikáció révén megvalósítható tevékenységek.	Folyamatos

Tevékenység	Tevékenység célja	Tevékenység időtávja
Mobilitástudatosság erősítése	Fontos, hogy a csepeli lakosság és a csepeli munkahelyeken dolgozók számára a mobilitással, közlekedéssel kapcsolatos információk bővüljenek. Ehhez munkahelyi mobilitási tervek, iskolai mobilitási tervek, tudatosság-formáló kampányokra van szükség, amelyek révén a különböző generációk egymásra is hatva (pl. gyerekek a felnőttek felé) segítik a korszerűbb közlekedési szemlélet megértését, elsajátítását. Ebben a folyamatban az önkormányzat partner kell, hogy legyen, együttműködve az érintett központi, szakmai és civil szereplőkkel.	Folyamatos
RSD – együttműködésben aktív részvétel	Az RSD menti fejlesztések az érintett kerületek összefogását igénylik, amelyben a tevékenységek hatékonyságát erősíti a közös marketingkommunikációs tevékenység. Az RSD értékeit nem csak az érintett kerületek lakossága, hanem Budapest egésze számára kijánlható, megismerhető rekreációs területté kell formálni, amelyben elengedhetetlen, hogy a kerületi önkormányzatok mellett Budapest Főváros Önkormányzata, illetve az érintett civil és szakmai szervezetek is részt vegyenek.	Az RSD projektelemekhez kapcsolódóan
Településrendezési szerződések alkalmazása	A szerződés műfajából adódóan segít az önkormányzat számára meghatározni a beruházásokhoz kapcsolódóan a köz- és a magánszféra feladatait, illetve a közösség számára létesítendő, magánforrásból megvalósuló elemeket.	Jelentősebb magánberuházásokhoz kapcsolódóan, azok előkészítése és megvalósítása során

8.2 Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti keretei

Az ITS megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy milyen szervezeti keretek mentén tudja az önkormányzat gördülékenyen irányítani a fejlesztések előkészítését, lebonyolítását és monitoringját. Ehhez mind a szakmai, mind a döntéshozói szint részéről hatékony együttműködésre van szükség.

Budapest Főváros XXI. kerület Csepel Önkormányzata és szervezetei jelentős átstrukturálási folyamaton mentek keresztül az ITS készítésének időszakában. Ebből adódóan még csak körvonalazható az ITS megvalósításáért felelős szervezeti struktúra és a működéséhez kapcsolódó pontos eljárásrend.

A korábbi IVS végrehajtása kapcsán jelentős kapacitások álltak rendelkezésre a projektek előkészítésére és megvalósítására vonatkozóan mind az Önkormányzatnál, mind az érintett cégeinél. Azaz, a projektmegvalósításhoz nélkülözhetetlen integrált szemlélet rendelkezésre állt, és ma is megtalálható, így jól képzett és jelentős gyakorlattal rendelkező szakemberek állnak rendelkezésre.

A feladatok megoszlása a következő:

A településfejlesztési, -rendezési feladatokat illetően a képviselő-testület hoz döntést. A testületi ülés előtt az érintett bizottságokban történik a döntés-előkészítés. A bizottságok az alábbiak:

- Pénzügyi Ellenőrzési és Ügyrendi Bizottság
- Szociális, Egészségügyi és Fogyműködési Bizottság
- Közbiztonsági és Közbiztonsági Bizottság

A városfejlesztési tevékenységek nem tartoznak egyik bizottság közvetlen érdekeltségi körébe sem.

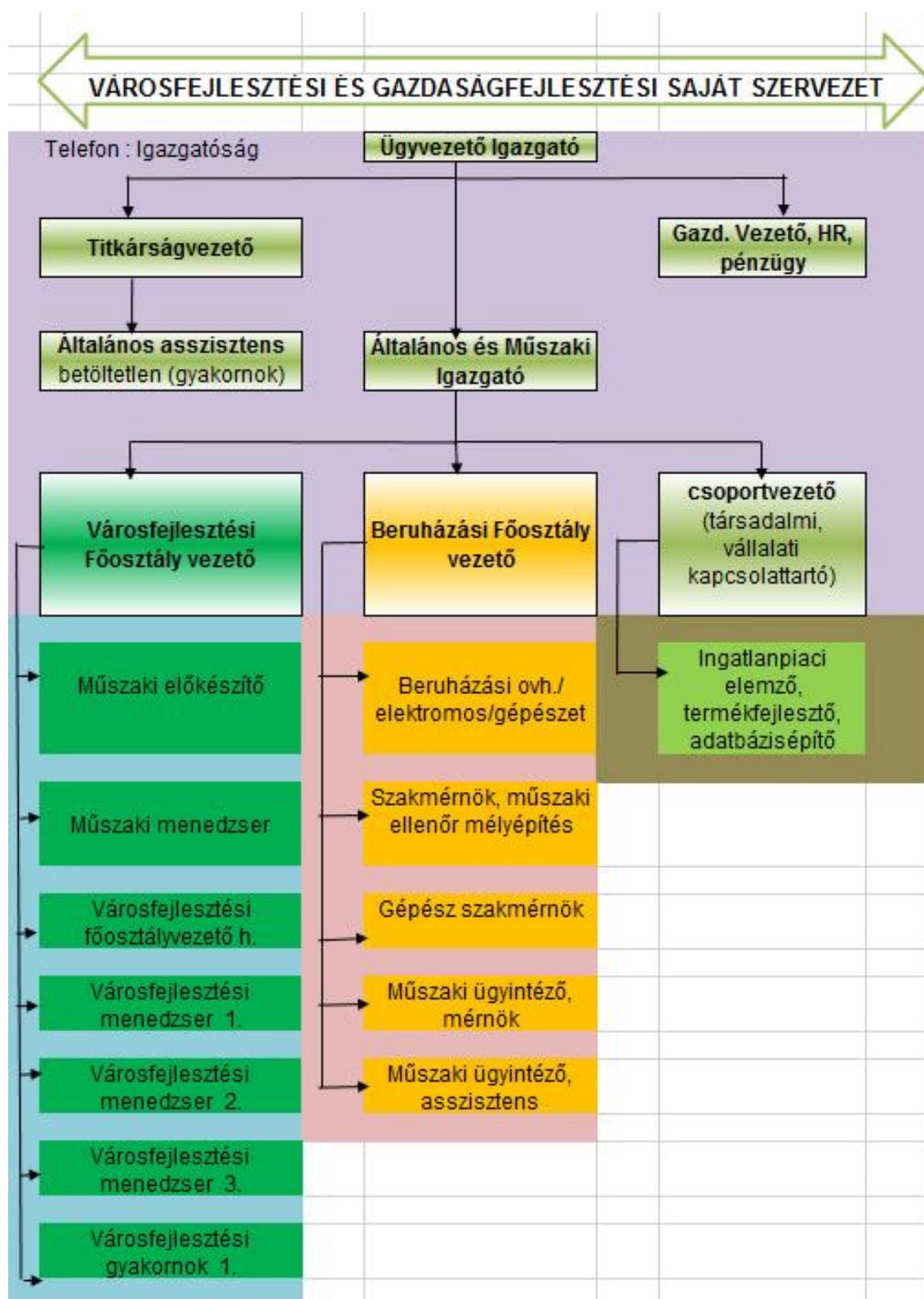
A fejlesztési koncepciókat és stratégiákat (TFK, ITS), illetve a rendezési terveket a Főépítési Iroda készíti elő, de az akcióterületi programokat, illetve a közbeszerzési értékhatárt meghaladó fejlesztési projekteket az Önkormányzat 100%-os tulajdonában álló Városfejlesztési és Gazdaságfejlesztési Nonprofit Kft., mint önálló projekt előkészítő és lebonyolító szervezet látja el, az Önkormányzattal kötött feladat-ellátási szerződés szerint többek között az alábbiaknak megfelelően:

- az Önkormányzat tulajdonában lévő közterületeket, lakás és nem lakás célú helyiségeket, ideiglenesen vagy hosszabb távon nem hasznosított vagy hasznosítható területek, üres telek ingatlanok, valamint Önkormányzati intézmények, mint ingatlanvagyonnal kapcsolatos beruházási, felújítási feladatok ellátása, teljes körű műszaki előkészítése és bonyolítása,
- a közterületeket, illetve hosszabb távon nem hasznosított vagy hasznosítható területek, üres telek ingatlanokat illető közfeladat ellátással közvetlenül kapcsolatos, vagy ahhoz tartozó, de nem önkormányzati tulajdonban, kezelésben lévő ingatlanokhoz kapcsolódó műszaki fejlesztési és beruházási feladatok megvalósítása, ezen munkák folyamatos műszaki ellenőrzése,
- az Önkormányzat közigazgatási területén lévő önkormányzati tulajdonú út- és járdahálózat és műtárgyai felújítása, bővítése, fejlesztése, építése,

- az Önkormányzat és szervei által kiírandó pályázatokhoz kapcsolódó előkészítés, felhívás megjelentetés, gyakorlati lebonyolítás, a döntési javaslatok előkészítése,
- az Önkormányzat, az Európai Unió, a Magyar Állam, a Főváros vagy más szervezet által kiírt pályázatok esetén az Önkormányzat, mint pályázó nevében jár jel, és teljes körű koordinációt lát el (benyújtás, menedzsment). Az elnyert források esetén a források felhasználásának teljes körű lebonyolítását, a pályázati feltételek teljesítéséhez szükséges tevékenységek ellátását, a megvalósítás műszaki felügyeletét, az elszámolás feladatait, valamint a kapcsolódó közbeszerzések lebonyolítását végzi,
- kapcsolattartás a csepeli gazdasági szereplőkkel, azok érdekképviselői szerveivel a koordináció és együttműködés javítása érdekében, illetve a csepeli gazdaság erősítése szempontjából. Célja, hogy elősegítse a munkahelyteremtést, az ingatlanok fejlesztését, esetlegesen az önkormányzati tulajdonba kerülését. Ennek háttéréként olyan információs és tudásbázis kiépítését végzi, amely segíti az Önkormányzat gazdasági döntéseinek megalapozottságát. Ezen feladatok kiemelt területe a Csepel Művek.

Azon esetekben, amikor a megvalósításhoz az Önkormányzat és cégei tevékenységi köréhez képest többlet szakértői ismeretekre van szükség, annak beszerzése külső szereplők révén megoldott.

5. ábra: Az ITS projektjeinek lebonyolításáért felelős Csepeli Városfejlesztési és Gazdaságfejlesztési Nonprofit Kft. szervezeti ábrája

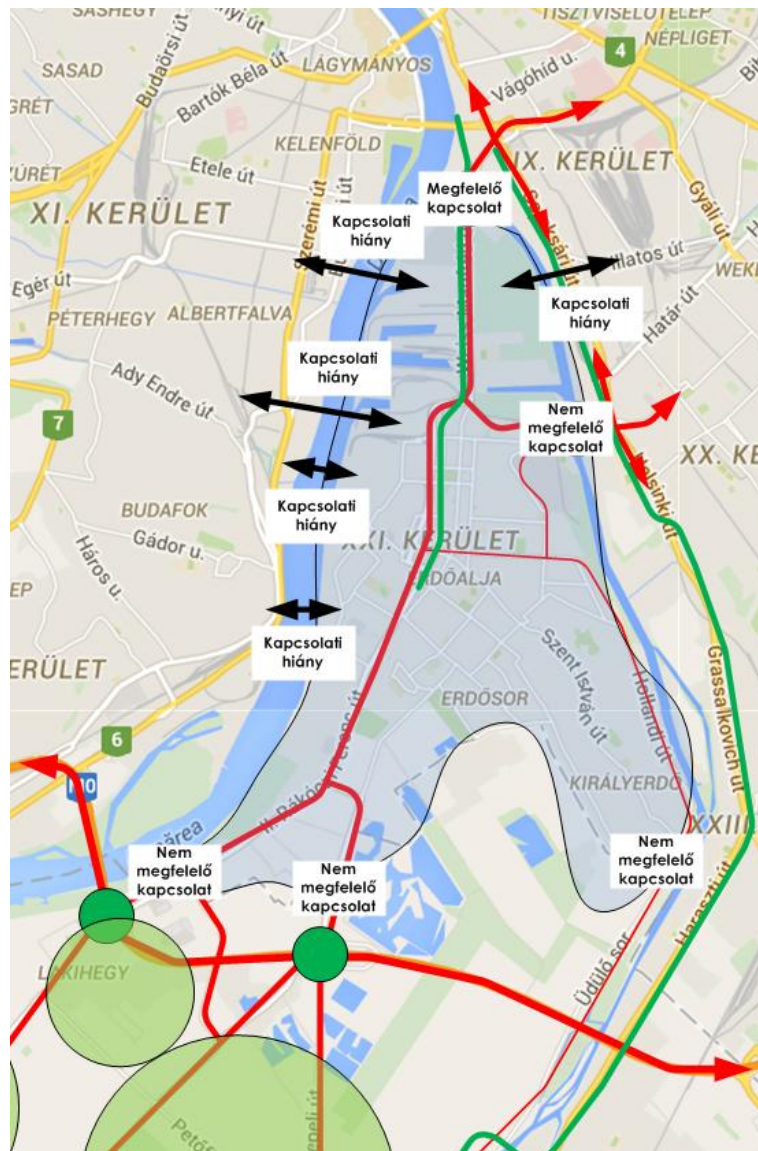

8.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Csepel kettős funkcionális szerepköréből és a földrajzi helyzetéből, valamint az infrastrukturális adottságokból kiindulva, elsősorban az észak-déli kapcsolatai erősek. Ennek a kapcsolatrendszernek hátránya, hogy Csepel inkább elszenvedője, mint nyertese a területén keresztüláramló forgalomnak. Stratégiai szempontból kiemelt, hogy az észak-déli kapcsolatok minősége javuljon (pl. II. Rákóczi Ferenc út bővítése), a kelet-nyugati kapcsolatrendszer pedig az ITS időtávját tekintve legalább az előkészítés szintjére lépjen. Csepel számára egyszerre jelentős a déli agglomerációs kapcsolat, valamint a szomszédos kerületekkel való együttműködés lehetősége.

Csepel érdekelt abban, hogy a környező kerületekkel és településekkel erősebb kapcsolatot alakítson ki. Ezek az együttműködések részben a természeti és településszerkezeti adottságokra épülnek, részben projektalapúak lehetnek.

A **közlekedésben** Csepel számára az ITS időtávján belül olyan megoldások indokoltak, amelyek enyhítik a közúti terhelésből adódó feszültségeket, ugyanakkor megvalósítható megoldásokat adnak az agglomeráció és Csepel, illetve Csepel és a szomszédos kerületek közötti kapcsolatok fenntartható fejlesztésére. Ilyen megoldás a II. Rákóczi Ferenc út kiszélesítése, és a Teller Ede út folytatása a Mag utca és a Posztógyár utca között, amely ugyan Csepelen belüli beruházás, de jelentősen segít az agglomerációs forgalom elvezetésében Csepel belső területeinek érintése nélkül. Fontos, hogy javuljon a Pesterzsébet és Csepel közti kapcsolat, rövidtávon a Gubacsi híd műszaki szempontból szükséges felújításával. Rövidtávon szükséges előkészíteni, stratégiai időtávon pedig megvalósítani a Duna hidak egyikét Csepel és Budafok, illetve a XI. kerület között, illetve a pesti oldal felé a IX. kerület irányában. Az RSD felett átívelő csőhíd fejlesztése és megnyitása kerékpáros és gyalogosforgalom számára jelentősen javítaná a Csepel és Pesterzsébet közötti kapcsolatokat. A kapcsolatrendszer fejlesztése az érintett kerületek számára közös érdek, fontos, hogy ennek megfelelően egységes előkészítés és közös fellépés valósuljon meg a projektek képviselői érdekében.

6. ábra: Kapcsolatok minősége és kapcsolati hiányok Csepel és környező települések, kerületek között

Az **intézményi együttműködés** az oktatási, nevelési, szociális és egészségügyi infrastruktúra és szolgáltatások koordinációjának elősegítésére szolgál, amely nem csak a fővárosi kerületek közötti, hanem Csepel és az agglomerációs települések közötti kapcsolatok erősítésére és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyeinek kölcsönös erősítésére kell, hogy törekedjen.

Kiemelten fontos az **RSD menti területek** fejlesztésére, turisztikai, rekreációs potenciáljának növelésére vonatkozó projekteket támogató együttműködés. Csepel mellett Budapest Főváros Önkormányzatát, Soroksár, Pesterzsébet, valamint az RSD menti agglomerációs települések önkormányzatait érinti.

Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatala 2014-ben Tematikus Fejlesztési Programok (TFP) elkészítésére tervezési kereteket határozott meg. Szakmai Munkacsoportot hozott létre, amelynek tagjait a főváros és a kerületek mellett a programban érintett szervezetek - szaktárcák és háttérintézmények, közszolgáltató cégek, szakmai szervezetek – alkották. A Szakmai Munkacsoport mellett Döntéshozói Munkacsoport is alakult a főváros és a kerületek

részvételével. Az együttműködésen alapuló tervezési folyamat előzetesen megvitatott és előre meghatározott fázisokban, a résztvevők számára jól érzékelhető és rendszeresen visszacsatolt módon zajlott.

- Barnamezős területek rehabilitációja TFP
- Szociális Városrehabilitáció TFP
- Duna menti területek fejlesztése TFP

Csepel mindhárom fentebb felsorolt TFP-ben érintett és számos projektjavaslatot dolgozott ki a programokban való részvételre. 2015-ben „Gazdaságélénkítés és munkahelyteremtés” címmel új TFP tervezést indított el Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatala, melyben Budapest XXI. kerület Csepel Önkormányzata szintén részt vesz.

8.4 Monitoring rendszer kialakítása

Az Európai Bizottság regionális politikáért felelős főigazgatósága a 2014-2020-as programozási időszakra az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint a Kohéziós Alap által támogatásban részesülő programok monitoringjával és értékelésével kapcsolatban készített iránymutatást, javaslatokat. A dokumentum alapján elmondható, hogy a következő programozási időszakban számos változás várható a korábbi időszakhoz képest, melyek közül a leglényegesebbek az alábbiakban kerülnek összefoglalásra:

- A fejlesztéspolitikai célkitűzések világosabb, egyértelmű meghatározása nagyon fontos az eredményorientált beavatkozások megvalósítása érdekében.
- Határozott elmozdulás szükséges az eddigiekben túlhangsúlyozott forrásabszorpcióról az eredmények irányába.
- A beavatkozások hatásainak mérésére szigorúbb metodológiai előírások szükségesek.
- Közös output indikátorok kerülnek bevezetésre, melyek alapján könnyebben lehet összesíteni a különböző programok együttes eredményét.
- A beavatkozási logikával kapcsolatban az említett EU-s dokumentum hangsúlyozza, hogy több tényező befolyásolhatja - segítheti vagy nehezítheti - a kitűzött célok, a kívánt változások elérését, s ezen tényezőket a stratégiaalkotás során nem szabad figyelmen kívül hagyni.
- Fontos továbbá szem előtt tartani, hogy egy beavatkozás párhuzamosan több kitűzött célhoz, eredményhez is hozzájárulhat, s egy-egy kívánt változáshoz több beavatkozásra is szükség lehet.

A megvalósítás során fontos figyelemmel kísérni, hogy az eredetileg tervezett inputokkal elérni kívánt célok megvalósítása adott időpontban hol tart, s az aktuális eredmények mennyiben az általunk megvalósított / megvalósítás alatt álló intézkedések eredményei, illetve mennyiben ettől független - pozitívan vagy negatívan ható - külső tényezők eredményei. Fontos szempont, hogy az indikátorok értékei - mind a kiinduló érték, mind a későbbi időpontok értékei - nemzeti, regionális statisztikából, különböző adatbázisokból elérhető legyen, vagy felmérésekkel elő lehessen állítani.

Az Európai Bizottság fontosnak tartja, hogy a 2014-2020-as programozási időszakban a tagállamokban megvalósításra kerülő számos operatív program eredményeit európai szinten összesíteni lehessen, lehetővé téve ezáltal a regionális és kohéziós politika eredményeinek bemutatását a különböző EU-s szervezetek, valamint az EU állampolgárai számára. E törekvés

révén a 2014-2020-as programozási időszakra vonatkozólag közös indikátorok kerülnek meghatározásra Európa szerte, amely indikátorok értékeinek változása jelzi, hogy a kitűzött cél irányába hatnak-e a beavatkozások. Ezen indikátorokat az ITS esetében is indokolt a monitoring rendszerbe beépíteni.

A monitoring rendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása:

A szervezeti fejlesztések keretében, fel kell állítani egy monitoring bizottságot, mely a városfejlesztési stratégiára vonatkozó jelentések értékelését végzi, s ezek alapján megteszi a stratégia végrehajtására, esetleg módosítására vonatkozó javaslatait, észrevételeit. Ezzel támogatja a városfejlesztési döntések előkészítését. A monitoring bizottság tagjait a városvezetés, a hivatal és a külső érdekcsoportok (civil szféra, vállalkozások, intézmények) képviselői alkotják.

A folyamatos monitoring feladatok lényegében az operatív végrehajtással kapcsolatos adatokat, tényeket rögzítik és teszik lehetővé a végrehajtás értékelését, szükségszerű módosítását (hatékonyság, outputok, végrehajtás üteme).

- Folyamatos monitoring feladatok:
 - Outputok és ráfordítások nyomon követése (anyagi, idő, humánerőforrás)
 - Pénzügyi monitoring
 - Forráslehetőségek nyomon követése
 - Partnerségi folyamatok, kontaktok nyomon követése
 - Visszacsatolások az akcióterületi tervek és a megvalósítás eszközeinek irányába
 - Pályázati pénzek felhasználására vonatkozó monitoring:
 - Pályázati monitoring rendszer alapján Jelentések/ értékelések
 - Közreműködő szervezet által lefolytatott ellenőrzések
- Rövidtávú monitoring feladatok (2-4 évente):
 - Külső környezetben (feltételekben) beállt változások értékelése
 - Belső környezetben (adottságokban) beállt változások értékelése
 - IVS, célok felülvizsgálata
 - Hatások, eredmények

A stratégiában kitűzött célok megvalósulását, a beavatkozások eredményességét, közvetlen és közvetett hatásait csak hosszabb távon lehet reálisan értékelni. A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet rendelkezése szerint a stratégiát az önkormányzat minimum négyévente felülvizsgálja.

A folyamatos és pályázattal elnyert támogatásokhoz köthető monitoring feladatok koordinációja a Városgazdálkodási Iroda feladata, a részfeladatokat az érintett önkormányzati hivatali egységek, illetve hivatalon kívüli önkormányzati szervezetek felé delegálja, a jelentések elkészítésének folyamatát koordinálja, a monitoring bizottság üléseire az összefoglaló anyagokat előkészíti.

A stratégia felülvizsgálatát, valamint stratégiai célok megvalósulásának értékelését a Polgármester és /vagy a Képviselő-testület kezdeményezi, az előkészítését, koordinációját a főépítész végzi. A Képviselő-testület dönt a stratégia végrehajtásának folytatásáról, az esetleges felülvizsgálat elvégzéséről, a stratégia céljainak módosításáról, esetleg újabb alátámasztó értékelések elkészítését kérve.

Javasolt a stratégia megvalósításának külső szakértők általi független értékelése is szintén 2-4 éves időközökkel.

A kerület a monitoring tevékenység eredményeit rendszeresen megjelenteti honlapján, emellett az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére rendszeresen konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában. A Képviselő-testület meghatározott időközönként nyilvános tájékoztatást tart az ITS megvalósításának előrehaladásáról.

8.5 Indikátorok¹⁴

Az indikátorok az EU által is közös használatra javasolt indikátorok figyelembe vételével kerültek meghatározásra a középtávú stratégiai célonkénti bontásban az alábbiak szerint.

¹⁴ Az egyes indikátorok kiinduló értékeinek meghatározása az ITS végrehajtása során, a projektfejlesztés menedzsmenttevékenysége, az ITS monitorozása (első éves felülvizsgálat alkalmával) során határozható meg.

1. Stratégiai cél: Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Mértékegység	Célérték	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
hatásindikátorok	A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves korúak százalékában	%	növekedés	KSH, 2021 népszámlálás	2023
eredményindikátorok	Kiskereskedelmi üzletek száma	%	növekedés	KSH	
	Működő társas vállalkozások számának növekedése	db szám	növekedés	KSH	évente
	Iparüzési adóból származó önkormányzati bevételek nagysága	Ft	növekedés	Csepel Önkormányzata (zárszámadás adatai)	évente
output indikátorok	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások száma (képzés, tanácsadás, stb.)	db	növekedés	FAIR, BVK	évente
	Támogatásban részesített új vállalkozások száma	db	növekedés	FAIR	évente
	Támogatásban részesített vállalkozások száma	db	növekedés	FAIR	évente
	Vissza nem térítendő támogatásban részesített vállalkozások száma	db	növekedés	FAIR	évente
	Megújult kiskereskedelmi-szolgáltató funkciók alapterülete	nm	növekedés	Csepel Önkormányzata	2020
VEKOP output indikátorok	Kutatóintézetekkel együttműködő vállalkozások száma	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	2020
VEKOP output indikátorok	Támogatott programokban részt vevő tanulók száma	fő	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Mértékegység	Célérték	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
VEKOP output indikátorok	Képzésben, átképzésben résztvevő pedagógusok száma	fő	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente
VEKOP output indikátorok	Informális és nem formális képzésben résztvevő gyerekek és fiatalok száma	fő	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente

2. Stratégiai cél: Térségi szerepkör erősítése

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Mértékegység	Célérték	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
hatásindikátorok	Elégedettség a települési környezet minőségével		növekedés	egyedi felmérés - Csepel Önkormányzata	2016, 2020
eredményindikátorok	Rekreációs céllal fejlesztett zöldfelületek látogatottsága		növekedés	egyedi felmérés - Csepel Önkormányzata	2016, 2020
	Lakosság szubjektív biztonságérzete		növekedés	egyedi felmérés - Csepel Önkormányzata	2016,2020
	Személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek száma	db	csökkenés	Budapest XXI. kerületi rendőrkapitányság	évente
output indikátorok	Kerékpárút hálózat bővítése	km	növekedés	Csepel Önkormányzata	2020
	Épületenergetikai korszerűsítésen átesett lakótelepi lakások száma	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	2020
	Közbiztonsági prevenciós programok száma	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente
	Felújított járdaszakaszok hossza	m/km	kidolgozás alatt	Csepel Önkormányzata	évente

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Mértékegység	Célérték	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
	Felújított kerületi útszakaszok hossza	m/km	kidolgozás alatt	Csepel Önkormányzata	évente
	Lakókörnyezeti szemléletformáló programok száma	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente

3. Stratégiai cél: Minőségi környezetfejlesztés a városrészi karakternek megfelelően

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Mértékegység	Célérték	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
hatásindikátorok	Elégedettség a települési környezet minőségével		növekedés	egyedi felmérés - Csepel Önkormányzata	2016, 2020
eredményindikátorok	Rekreációs céllal fejlesztett zöldfelületek látogatottsága		növekedés	egyedi felmérés - Csepel Önkormányzata	2016, 2020
	Lakosság szubjektív biztonságérzete		növekedés	egyedi felmérés - Csepel Önkormányzata	2016, 2020
	Regisztrált bűncselekmények száma	db	csökkenés	Budapest XXI. kerületi rendőrkapitányság	évente
output indikátorok	Újonnan kialakított illetve felújított zöldfelületek nagysága	nm	növekedés	Csepel Önkormányzata	2020
	Épületenergetikai korszerűsítésen átesett lakótelepi lakások száma	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	2020
	Közbiztonsági prevenciós programok száma	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Mértékegység	Célérték	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
	Térfigyelő kamerák számának bővülése	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente
	Felújított járdaszakaszok hossza	m/km	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente
	Felújított kerületi útszakaszok hossza	m/km	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente
	Csatornahálózatba újonnan bekötött épületek száma	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente
VEKOP output indikátorok	A középületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése	KW/év	csökkenés	Csepel Önkormányzata	évente
VEKOP output indikátorok	A lakóépületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése	kWh/év	csökkenés	Csepel Önkormányzata	évente
VEKOP output indikátorok	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	növekedés	Csepel Önkormányzata	2020
VEKOP output indikátorok	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	2020

4. Stratégiai cél: Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Mértékegység	Célérték	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
hatásindikátorok	Önkormányzat segélyezési rendszerében regisztráltak száma	fő	csökkenés	Csepel Önkormányzata	évente
	Önkormányzat segélyezésre fordított összegek csökkenése	Ft	csökkenés	Csepel Önkormányzata	évente
	Egy éven túl nyilvántartott álláskeresőik száma	fő	csökkenés	KSH	évente
eredményindikátorok	A fejlesztett közszolgáltatásokat igénybe vevők száma	fő	nem változik/ növekedés	FAIR	2020
	Szociális, felzárkóztató programokon résztvevő munkanélküliek- 6 hónappal a képzés befejezése után – a munkaerőpiaci státuszban lévő résztvevők aránya	%	növekedés	Csepel Önkormányzata, FAIR	2020
	Prevenációs programokon résztvevők száma	fő	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente
	Felújított, bővített önkormányzati tulajdonban lévő szociális intézmények száma	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Mértékegység	Célérték	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
output indikátorok	Kulturális, közösségi és sport programok száma	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente
	Prevenációs programok száma	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente
	Felzárkóztató programok száma	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente
VEKOP output indikátorok	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente
VEKOP output indikátorok	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	növekedés	Csepel Önkormányzata	évente

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: A 2008-as IVS célrendszere.....	17
2. ábra: Csepel Integrált Településfejlesztési Stratégiájának, 285/2015. (V.28.) sz. Képviselő-testületi határozattal elfogadott középtávú célrendszere	22
3. ábra: Csepel akcióterületeinek (AT) kijelölése a 2014-2020-as időszakra	41
4. ábra: Szegregációs index az egyes kerületszempontokban	68
5. ábra: Az ITS projektjeinek lebonyolításáért felelős Csepeli Városfejlesztési és Gazdaságfejlesztési Nonprofit Kft. szervezeti ábrája	100
6. ábra: Kapcsolatok minősége és kapcsolati hiányok Csepel és környező települések, kerületek között	102

9. Melléklet

9.1 Megalapozó vizsgálat eredményei

Az 1990-es évektől a 2000-es évek közepéig Csepel népessége folyamatosan, jelentős mértékben csökkent, az utóbbi években viszont stagnál. A településfejlesztés egyik fő kihívása a térség népesedési dinamikájához való felzárkózás, a térségben letelepedni szándékozók számára vonzó települési környezet kialakítása.

A terület korszerkezetét tekintve fiatalabb, mint a fővárosi átlag, azonban gyorsuló ütemben öregszik. Foglalkoztatási viszonyait tekintve kiemelendő az álláskereső magas aránya, közöttük különösen sokan vannak a pályakezdekők és a tartós munkanélküliek.

A közszolgáltatásokat vizsgálva megállapítható, hogy a háziorvosi rendelők elhelyezése a területben nagyrészt a lakosság sűrűségének megfelelő. A hajléktalan ellátást ellátási szerződés keretében a Magyar Ökumenikus Segélyszervezeten keresztül biztosítja a terület.

Csepel lakásállományának komfortfokozata kedvezőbb a fővárosi átlagnál, azonban mind a lakosságra, mind az önkormányzatra középtávon is komoly terheket ró a nagyszámú lakótelepi épület sürgető értékmegőrző felújítása, energetikai korszerűsítése. A lakásépítések tekintetében a rendszerváltás jelentett fordulópontot a terület életében. Míg a II. világháború után Csepelen arányaiban több lakás épült, mint Budapesten, a 90-es években ez a tendencia megfordult, a területben megépült lakások száma fajlagosan jóval elmaradt a fővárosban megépült lakások számától. Ennek oka, hogy Csepel gazdasága alapvetően az iparra épült, azonban a szekunder szektor aránya országos szinten visszaesett a rendszerváltás után, aminek egyik következménye a területben a lakásépítési kedv csökkenése.

Csepel gazdaságát jelentősen meghatározzák a nagy kiterjedésű gazdasági és ipari területek, melyek közül a legjelentősebbek a Gyárváros, a Szabadkikötő és a Papírgyár. A vállalkozásokat tekintve legnagyobb számban (több mint 90%) a 10 fő alatti mikrovállalkozások vannak jelen, a 250 főnél több embert foglalkoztató vállalatok közül viszont csak néhány található a területben.

A terület a Duna főága és a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág között fekszik. A fővárosi kerületek közül Csepel rendelkezik a leghosszabb szakaszon (27,9 km) természeti képződmény alkotta határral. A terület területének nagy része beépített, urbanus. Jelentősebb zöldfelületeket a Szigetcsúcs keleti felének beépítetlen területei, a Duna és mellékága menti keskeny zöldsávok valamint a déli zártkertes, mezőgazdasági területek jelentenek. Csepel árvízi szempontból veszélyeztetett területnek számít.

A zöldfelületi rendszer elemei közül a Tamariska domb országos jelentőségű védett természeti terület, a Duna fő- és mellékága valamint árterületeik az országos ökológiai hálózat és a Natura 2000 hálózat részei, a Kis-Duna öböl és a Kis-Duna liget pedig kerületi jelentőségű természeti érték.

A terület városszerkezete jórészt kialakult, azonban jelentős fejlesztési potenciállal rendelkezik Csepel északi része, elsősorban a Szigetcsúcs keleti, nagyterjedésű és összefüggő beépítetlen területein, valamint a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág sport és rekreációs fejlesztésre alkalmas területein.

A kerület jelenlegi területhasználatában a területi kiterjedés alapján a lakó - és a gazdasági funkció dominál. Csepelt markánsan kettéosztja az észak-déli irányú II. Rákóczi Ferenc út, amely a Szigetcsúcson Weiss Manfréd útként halad tovább. Az úttól nyugatra zömében nagyterjedésű gazdasági (pl. Gyárváros), logisztikai, kikötői (Szabadkikötő) funkciók kaptak helyet az évtizedek során, de kismértékben a lakófunkció is jelen van. Az úttól keletre eső területeken pedig elsősorban a lakófunkció dominál, de néhány gazdasági terület (pl. Papírgyár) is megtalálható.

Budapest országos szintű közúti és közösségi közlekedési kapcsolatrendszerének elemei közvetlenül nem érintik a kerületet, ugyanakkor az agglomerációs települések kerületen átmenő forgalma jelentős. A Duna túlsó partján lévő XI. és XXII. kerületekkel máig nincsen közvetlen közúti kapcsolata Csepelnek, a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág túlsó partján lévő IX. és a XX. kerületekkel pedig csak a Kvassay híd és a Gubacsi híd biztosítja azt.

Csepelen található Budapest egyetlen teherkikötő együttese, ahol a befejezetlen III. medence a közelmúltban feltöltésre került.

Csepel közösségi közlekedéssel történő kiszolgálásában jelentős szerepet tölt be az autóbushálózat, a Szent Imre téri végállomás a HÉV-hez kapcsolódó ráhordó vonalakkal és a Gubacsi hídon keresztül a pesti metró- és vasútvonalakhoz kapcsolódó viszonylatokkal. A gyorsvasút a csepeli forgalom mellett jelentős agglomerációs szereppel is bír, noha nem lépi át a városhatárt. Csepel egyike azon négy budapesti kerületnek, amelynek területét egyáltalán nem érinti a villamos hálózat.

A kerületben az önálló kerékpáros infrastruktúra területarányosan meghaladja a fővárosi átlagot, gyalogos közlekedés elsősorban a lakóhely és az alapellátást biztosító intézmények, illetve a tömegközlekedési megállóhelyek között jelentkezik. Önálló gyalogos utca csak Csepel-Belváros területén található.

Csepel közigazgatási területén a HÉV végállomás közelében található egy P+R rendszerű parkoló, emellett a lakótelepek közelében lévő megállók környezetébe eső közterületi parkolókat is ebben a rendszerben használják.

Csepel fejlődését jelentős mértékben határozta meg a XIX. században a Csepel Művek létrehozása, a XX. században pedig a lakótelepek építése. Ezen területek jövőbeni alakulása, sikeres megújulása a kerület fejlődési pályájának egyik meghatározó eleme. A múltban történt városfejlesztések a közlekedési infrastruktúra jelentős fejlesztésével párosultak (kikötő, HÉV), a jövőbeli céloknak megfelelő városfejlesztés is ezt igényli (hidak, gyorsvasút).

A közcélú zöldfelületek területe összesen mintegy 50 ha, az egy főre jutó zöldterületek mennyisége kb. 6,5 m²/fő (a lakótelepek zöldfelületeivel nem számolva). A legalacsonyabb zöldfelületi intenzitás az ipari-gazdasági és városközponti területeken mutatkozik.

Jelentős zajkonfliktus a lakóterületek környezetében a II. Rákóczi Ferenc út, a Kossuth Lajos utca, a Táncsics Mihály utca, a Csepeli út, a Lámpás utca, a Szent István út, a Késmárki utca, a Hollandi út, és az Erdősor út mentén jelentkezik. A vasúti közlekedésből (HÉV) eredő zajterhelés nem számottevő a térségben.

9.2 Csepel városrészeinek összefoglaló értékelése

Az alábbi fejezet összefoglalja az ITS megalapozó dokumentumainak főbb, a csepeli városrészekre vonatkozó megállapításait.

Csepel területének különböző történelmi múltú és karakterű városrészei heterogén lakosságnak adnak otthont. A kerület lakásállományának közel egyharmada lakótelepeken található, közel egy-harmada kertvárosias területeken, a maradék pedig lakóterületi zárványokban vagy jelenleg lakóterületté váló külterületi részeken fekszik. A lakosságra és a lakásállományra vonatkozó adatok jelentős különbségeket mutatnak városrészenként, ami alapján kirajzolódik a lakosság társadalmi jellemzőinek térbeli mintázata. Az elemzést nehezíti, hogy az egyes városrészek nem homogének, különösen nagy különbségek vannak azokon belül is, például Szabótelep, Csillagtelep vagy Háros esetében. A lakosság elhelyezkedésének térbeli koncentrátságát mutatja, hogy a kerület népességének közel felét Csillagtelep és Királyerdő lakossága teszi ki. Az említett két városrészen felül a Belváros, Erdősor, Szabótelep és Kertváros lakossága éri el a kerület lakosságának legalább 5%-át, a többi 7 városrész részaránya ennél alacsonyabb. Az egyes városrészek eltérő adottságaira, és ebből következően eltérő fejlesztési kihívásaira világítanak rá emellett a városrészek laksűrűsége közötti jelentős különbségek is. Míg a belvárosban ez az érték eléri csaknem a 170 fő/ha-os szintet, és a döntően lakótelepekkel beépült városrészekben is 90-110 fő/ha-os sűrűség jellemző, addig a főképp kertvárosias beépítésű területeken csupán 30-40 fő él egy hektárnyi területen. Több peremhelyzetű, köztük a jellemzően gazdasági-ipari funkcióknak helyet adó, illetve nagyrészt beépítetlen városrész laksűrűsége még ettől is jelentősen elmarad, hektáronként csak 0-10 lakosnak ad otthont.

A társadalmi jellemzőket tekintve a kerületben egy kelet-nyugat irányú tengely menti eloszlás figyelhető meg. Míg a nyugati, jellemzően ipari, gazdasági funkciójú területek, múltjukból következően hátrányos helyzetben vannak, addig a keleten fekvő területek, elsősorban a dél-keleti kertvárosias területek magasabb presztízsű népességcsoportoknak adnak otthont. A két terület között egyfajta átmenetet jelentenek a fő közlekedési útvonalak menti belvárosi részek. A rendszerbe egyedül a környezeténél lényegesen jobb mutatókkal jellemezhető Rózsadomb nem illeszkedik.

A szociális szempontból legrosszabb helyzetben lévő Ófalu területén egy lakóterületi zárvány található, melynek a környezettől való elzártsága miatt nincs esélye a fejlődésre. Gyártelep városrészben elsősorban a gerincút és a hév nyomvonala közé beszorult lakótömbök vannak rossz helyzetben. Hárosban a probléma teljesen más természetű, mint Gyártelepen és Ófaluban. Itt a lakosság összetétele is lényegesen heterogénebb, mint az említett két területen. A II. Rákóczi Ferenc úttól keletre fekvő területeken folyó illegális beköltözés és újonnan kialakult lakóterület kapcsán egyre komolyabb konfliktus bontakozik ki. A negyedik szegregációval veszélyeztetett terület Szabótelep városrész Ady Endre úttól északra elterülő része. Összességében elmondható, hogy a 2008-as IVS óta a kerület társadalmi szerkezetét tekintve nem történtek jelentős változások, az alacsony státuszú népesség továbbra is az említett négy területen koncentrálódik.

Csepel életében meghatározó szereppel bír az a tény, hogy a lakótelepen található a lakások 60%-a, illetve a népesség több, mint kétharmad része ezeken a lakótelepeken él. Ez az adottság alapvetően befolyásolja a kerületfejlesztés fő irányait is. A lakótelepek legfontosabb adatait foglalja össze az alábbi táblázat:

Lakótelep	Terület (ha)	Lakásszám	Lakosok száma	Építés éve	Egy lakásra eső lakosok száma	Népsűrűség (fő/ha)
Városcsözpont I.- II. űtem	6,1	1800	2000	1972	1,11	328
Városcsözpont III. űtem Ady Endre Űti	16	2640	5600	1975	2,12	350
Városcsözpont IV. űtem	32,8	3427	8000	1989	2,33	244
Bajcsy Zs. Űti	6,7	520	1000	1970	1,92	149
Béke tér	10	360	1249	1951	3,47	125
Városcsözpont V. űtem (Simon Bolívar)	24,8	3314	3648	1989	1,10	147
Csillagtelep	56	1898	4377	1960	2,31	78
Rakéta (Krizantém)	9,8	740	2297	1989	3,10	234
Erdősor	36,4	2468	5457	1989	2,21	150
Szentmiklósi Űti	13,4	1064	2500	1976	2,35	187
Királymajor	8,6	1216	2500	1980	2,06	291
Vízű	3,3	199	500	1983	2,51	152

Csepel lakótelepi beépítése 1950 és 1990 között ment végbe, még az 1980-as években is jelentős számú lakótelepi lakás épült. A lakótelepek népessége tipikusan magasabb iskolai végzettségű, jellemzően gyermekes családok lakják és magas a gazdaságilag aktív lakosság aránya. A rendszerváltástól eltelt két és fél évtizedben ugyanakkor a lakótelepeket elérte a demográfiai hullám, és megindult a népesség elöregedése. A lakótelepi lakásokban élő családok 50-55%-a 1990 után költözött a kerületbe, és általában a lakás mobilitás a lakótelepeken magasabb, mint a hagyományos városrészekben.

Csepel Budapesten belüli helyzetét jelentős mértékben befolyásolja a kerületi lakótelepek pozíciója. A kerületi lakótelepek az ingatlanpiaci helyzet (lakásárak) és társadalmi presztízs (a lakosság iskolai végzettsége) szempontjából a budapesti lakótelepek sorában az egyik legrosszabb pozíciót foglalják el. Ennek ellenére a lakótelepeken nem indult el egy szíjmozdítási folyamat, bár az utóbbi másfél évtizedben a kerületbe költözők társadalmi pozíciója romlott a 90-es években beköltözőkhöz viszonyítva. A nagyon szegények számára a lakótelepi lakás azonban nem érhető el.

A lakótelepeken élő családok nagy többsége (80-85%-a) elégedett a lakásával és a környezettel, bár ha szabadon, anyagi megkötésektől mentesen választhatnának, akkor 45-55 %-uk máshova költözne. Ténylegesen csak a családok 10%-a tervezi, hogy lakáshelyzetét megváltoztatja a következő években.

A lakótelepi problémák kezelésének fontosságát mutatja, hogy a csepeli lakosság körében végzett felmérés alapján a kerületi fejlesztési elképzelések rangsorában egyértelmű első helyezett lett a panelépületek felújításának támogatása. A további preferált, a lakótelepekhez szorosabban kötődő fejlesztési irányok között szerepelt ezen kívül a Szent Imre tér és környezetének megújítása, új városcsözpont létrehozása, valamint a parkok, közterületek, játszótérek minőségi fejlesztése is. A városrészek ábrázolását az alábbi térkép ismerteti.

1.Csepel – Belváros

Lehatárolás, városrész nagysága: Ady Endre út a II. Rákóczi Ferenc úttól – Táncsics Mihály utca – Szent István út – II. Rákóczi Ferenc út az Ady Endre útig, **55 h**

	2001	2011
Lakónépesség:	10 484 fő	9 239 fő
Lakások száma:	4 220 db ¹⁵	4 399 db
Laksűrűség:		168 fő/ha

Csepel belvárosa Budapest XXI. kerületének központi területe. A városrész társadalmi összetétele a budapesti átlag alattinak tekinthető ugyan, de kerületi összehasonlításban átlagosnak mondható. A belvárosi terület nem egységes, sem funkcionálisan, sem a térszerkezet és a beépítettség szempontjából. A városközpont egyszerre nagy intenzitású lakóterület és a városi kiskereskedelmi, szolgáltatási, intézményi funkciók mozaikos együttese. A kerületközponti szerephez mérten a kereskedelmi és vendéglátó ipari szolgáltatások színvonala alacsony. A beépítés kisebb részben földszintes, családi házas, domináns a paneles lakótelepi és egyéb, a hatvanas-hetvenes években épült, iparosított technológiával épült beépítés. A gerincút megépültével indokolttá vált a városrész nyugati határának a Teller Ede útig (gerincútig) való kiterjesztése.

A városrész fejlesztési lehetőségeinek kulcsa a kettős térségi szerep előnyeinek kihasználása a kerületi és kerületen túlmutató koordináció segítségével.

2.Csepel – Csillagtelep

Lehatárolás, Völgy utca meghosszabbított vonala és a Völgy utca a II. Rákóczi Ferenc úttól –
Városrész nagysága: Festő utca – Erdősor utca – Szabadság utca – Plútó utca – Csepeli út – II. Rákóczi Ferenc út a Völgy utca meghosszabbított vonaláig, **159 ha**

	2001	2011
Lakónépesség:	18 528 fő	16 909 fő
Lakások száma:	7 321 db	7 330 db
Laksűrűség:		106 fő/ha

Csillagtelep Csepel legnagyobb lakosságú városrésze. Alapvetően lakóterület, mind közszolgáltatásait, mind kiskereskedelmi szolgáltatásait tekintve jól ellátott. Megfelelő alközponttal azonban nem rendelkezik, bár a kerületközponttól viszonylag nagy távolságra található. A népesség társadalmi mutatói a korösszetételt és a foglalkoztatási viszonyokat tekintve a kerületi átlagnál kedvezőbbek, a képzettséget tekintve kedvezőtlenebbek, azonban a városrész egyes területei között jelentős különbségek adódnak. A komfort nélküli, a félkomfortos és a szükséglakások aránya nagyon alacsony, az egyszobás lakások aránya viszont magas, a kerületi átlag közel kétszerese. A városrész különböző karakterű területek mozaikja. Az 1980-as években épültek a városrész északnyugati részén található Simon Bolivar lakótelep három- és négyemeletes, a Kossuth Lajos utca menti, alacsonyabb státuszú

¹⁵ A 2001-es lakónépesség és lakások száma adat tartalmazza az Ady Endre út – II. Rákóczi Ferenc út – Károli Gáspár utca – Teller Ede út (gerincút) által határolt terület adatait is.

lakótelep tízemeletes, valamint a Nap utcai lakótelep négy- és tízemeletes paneltömbjei, továbbá a városrész déli részén található Krizantém utcai lakótelep négyemeletes panel sávházai. A Csillagtelep középű, magasabb státuszú részét alkotó Rakéta utca környéki lakótelep két- és háromemeletes, téglafalazatú épületei 1954 és 1967 között épültek, az Iskola tér környéki telep gázbeton paneles, földszintes ikres beépítése 1954 és 1957 között készült. Az egész területre jellemző a jó közterületi, zöldfelületi ellátottság.

A tervezett közlekedési fejlesztések révén a forgalmas utak menti lakóterületek környezetterhelése csökkenhet, hosszabb távon a HÉV vonal meghosszabbítása révén lehetővé válhat a kerület rész elérhetősége javulása. A fejlesztési források, szabályozások vagy döntések elmaradása miatt a terület északi részét (Kossuth Lajos utcai, Akácfa utcai lakótelep) a társadalmi szegregációs folyamatok felgyorsulása fenyegeti.

3. Csepel-Erdőalja

Lehatárolás, Szent István út a II. Rákóczi Ferenc úttól – Erdőalja út – Völgy utca és
Városrész nagysága: meghosszabbított vonala – II. Rákóczi Ferenc út a Szent István útig, **31 ha**

	2001	2011
Lakónépesség:	3 430 fő	2 834 fő
Lakások száma:	1 529 db	1 471 db
Laksűrűség:		91 fő/ha

A csepeli városközpont déli szomszédjaként Erdőalja kiváló elérhetőséggel rendelkezik. Népessége 2001 és 2011 között jelentősen, több mint 400 fővel csökkent, ami a lakosság 17%-át jelenti. A lakosság kor szerinti megoszlása megfelel kerületi átlagnak, a képzettségi mutatók alacsonyak, a munkanélküliségi mutatók magasak. A Béke téri lakótelep jellemzően 2-3 szintes, egyedi gázfűtéses téglalapépületei az 1950-es, 1960-as években épültek. A kisebb léptékű épületeknek és a nagy zöldfelületi aránynak köszönhetően a telep viszonylag magas státuszú, az épületek azonban rossz fizikai állapotúak, felújításra szorulnak. A Kossuth Lajos utcai tízemeletes panel lakótelep lakásainak ingatlan piaci értéke alacsony, a területen kevés, jellemzően rossz minőségű közösségi tér található. A HÉV végállomás melletti, közlekedési szempontból ideális helyzetben lévő terület alulhasznosított, a többségében földszintes épületek nem teszik lehetővé a helyi potenciál kihasználását. A városrész keleti oldalán található a Csepel SC sportterülete.

A városrész fejlődését szolgálhatja a HÉV végállomás és a Kossuth Lajos utca közti tömbök kedvező helyzetének kihasználása megfelelő funkciók telepítése révén, a Csepel SC sporttelep megújulása.

4. Csepel-Erdősor

Lehatárolás, Városrész nagysága: Szentmiklósi út a Festő utcától – Tihanyi utca – a főváros határa – 4076. dűlőút – Plútó utca – Szabadság utca – Erdősor utca – Festő utca a Szentmiklósi útig, **94 ha**

	2001	2011
Lakónépesség:	10 056 fő	8 489 fő
Lakások száma:	3 795 db	3 847 db
Laksűrűség:		90 fő/ha

Csepel-Erdősor városrészt az Erdősor utca két oldalán fekvő lakóterületek alkotják. A csepeli belvárostól távol helyezkedik el, elérhetősége korlátozott. Erdősor lakossága 2001 és 2011 között a kerületi átlagot több mint kétszeresen meghaladó mértékben, 15,5%-os csökkenést jelent. A városrész lakosainak korösszetételét tekintve idősebb a kerületi átlagnál, és gyors ütemben öregedik el. A városrész északi részén található Szent László utcai lakótelepet egy központi szolgáltató területet körülvevő, szabályos rasterben telepített, egy- és négyemeletes, hagyományos építéstechnológiával készült, egyedi gázfűtéses lakásokat tartalmazó pontházak alkotják. A tőle délre található Erdősor utcai lakótelep 1988-89-ben elkészült négyemeletes, hosszú sávházai és épületfüzérei az utolsó csepeli panelépítkezések eredményei. A lakótelepek a kerületen belül a relatíve magas státuszúak közé tartoznak tágas, de felújítandó zöldfelületeikkel és viszonylag alacsony fenntartási költségű lakásaikkal. A közszolgáltatások jelentős része a szomszédos Csillagtelepnek az Erdősorral határos részén érhető el. A városrész déli határán található Kiserdő rendbe vételére, felújítására 2013-ban került sor. A megújított minőségi közösségi terület egyaránt szolgálja Erdősor és Csillagtelep lakosainak pihenését, rekreációját.

A növekvő lakáspiaci igény az alacsonyabb fenntartási költségű, magas komfortfokozatú lakások iránt enyhítheti a városrész kedvezőtlen demográfiai folyamatait. A gépjárműforgalom okozta környezetterhelés esetleges fokozódása viszont az életminőség javulása ellenében hat.

5. Csepel – Gyártelep

Lehatárolás, Városrész nagysága: Budafoki út a Duna folyamtól – II. Rákóczi Ferenc út – Vas Gereben utca – Rév utca – Rózsa utca – Duna folyam a Budafoki útig, **346 ha**

	2001	2011
Lakónépesség:	2 381 fő	3 345 fő
Lakások száma:	847 db ¹⁶	1 265 db
Laksűrűség:		10 fő/ha

Csepel-Gyártelep városrész az egykori Csepel Művek üzemi területeit, valamint a II. Rákóczi Ferenc út és az üzemi terület közötti lakóterületet foglalja magában. A városrész lakossága a gerincút építéséhez kötődő szanálások, valamint a II. Rákóczi Ferenc út mentén megvalósult

¹⁶ A 2001-es lakónépesség és lakások száma adat nem tartalmazza az Ady Endre út – II. Rákóczi Ferenc út – Károli Gáspár utca – Teller Ede út (gerincút) által határolt terület adatait.

önkormányzati bérlakás- és társasház-építések következtében igen erőteljes változáson ment át az elmúlt időszakban. Városrészi szinten a népesség társadalmi mutatói alapján a legalacsonyabb státuszúak közé tartozik a kerületben, lemaradása viszont csökken. A volt Csepel Művek a kerület legjelentősebb gazdasági potenciállal bíró területe ma is, a részben zárt, kb. 200 ha nagyságú területen jelenleg közel 600 cég működik, ezekből kb. 440 tulajdonosa is a területnek. A Gyártelep fejlesztési lehetőségeit tárják fel a nemzetközi RETINA projekt keretében készült tanulmányok, valamint a 2012-13-ban készült Weiss Manfréd Program is.

6. Csepel – Háros

Lehatárolás, Városrész nagysága:	Fácánhegyi utca meghosszabbított vonala és a Fácánhegyi utca a Duna folyamtól – II. Rákóczi Ferenc út – Csepeli út-Plútó utca – 4076. dűlőút – a főváros határa – a Duna folyam a Fácánhegyi utcáig, 270 ha	
	2001	2011
Lakónépesség:	1 496 fő	1 866 fő
Lakások száma:	561 ¹⁷ db	757 db
Laksűrűség:		7 fő/ha

Csepel-Háros a kerület egyik legproblémásabb, folyamatos, lassú átalakulással jellemezhető területe. Mind a lakosság képzettsége és foglalkoztatási helyzete, mind lakhatási viszonyai rosszabbak a kerületi átlagnál¹⁸. A városrészt két észak-déli irányú út szervezi, a II. Rákóczi Ferenc út és a Csepeli út, a terület jól megközelíthető. Hárost a II. Rákóczi Ferenc út két nagyon különböző jellegű területre, Háros-keletre és Háros-nyugatra osztja. A keleti terület lakossága több mint 30%-al nőtt 2001 és 2011 között, főképp a spontán és szabályozatlan betelepülési folyamat következtében. A korábbi zártkertes, hétvégi házas területeken a megvalósult jelentős fejlesztések ellenére az infrastruktúra egyelőre nem megfelelő a lakóterületté válásához, a tulajdonviszonyok zavarosak, a tömb- és telekstruktúra kedvezőtlen. A terület szakaszos belterületbe vonását előkészítő folyamatok 2007-ben indultak meg.

Megfelelő intézkedések hiányában fennáll a veszélye a spontán és szabályozatlan betelepülés folytatódásának, a Szilvafa és a Barackfa utca közti területen szegregátum kialakulásának. A szociális feszültségek enyhítésével megindulhatnak a terület lakókörnyezeti és rekreációs célú fejlesztései.

¹⁷ A 2001-es és 2011-es KSH adatszolgáltatás területi lehatárolása eltérő, a 2001-es lakónépesség és lakások száma adat nem tartalmazza a Fácánhegyi utca – II. Rákóczi Ferenc út – gát által határolt terület adatait.

¹⁸ A táblázatban megjelenő jelentős különbség a népességszámban és a lakásszámban annak köszönhető, hogy a 2001-es népszámlálás a Fácánhegyi utca, II. Rákóczi Ferenc út és a gát közti területet Rózsadomb városrészhez csatolta.

7.Csepel – Kertváros

Lehatárolás, Városrész nagysága:	Vágóhíd utca a Táncsics Mihály utcától – Kassai köz – Katona József utca – Szatmári utca – Makád utca – Kikötő utca – Széchenyi István utca és meg. hosszabbított vonala – Ráckevei (Soroksári) – Duna – Határ utca – Kolozsvári utca – Szebeni utca – Szent István út – Táncsics Mihály utca a Vágóhíd utcáig, 154 ha
-------------------------------------	---

	2001	2011
Lakónépesség:	5 746 fő	5 224 fő
Lakások száma:	2 553 db	2 514 db
Laksűrűség:		34 fő/ha

Csepel-Kertváros döntően kertvárosias, családi házas beépítésű terület. Társadalmi mutatói kerületi szinten igen kedvezőnek mondhatók, különösen a képzettséget tekintve, mely a legmagasabb a kerületben. A Kertváros területén az erőteljes polarizáció jellemző, azaz az idős háztartások és a területre újonnan beköltöző fiatal háztartások kettőssége. A városrész tervezett fejlesztés eredménye, ennek megfelelően az utcastruktúrája jól átlátható, merőleges szerkezetű, utcái megfelelő szélességgel rendelkeznek. A városrészben található családi házas telkek nagysága megfelelő.

A városrész pozícióját javíthatja növekvő kereslet a jó adottságú, jó elérhetőségű kertvárosi lakókörnyezet iránt. A Ráckevei (Soroksári)-Duna menti rekreációs célú fejlesztések helyzetbe hozhatják a területet, lendületet adhatnak a városrész megújulásának. A társasházi beépítések túlzott mértéke viszont kedvezőtlen irányba változtathatja a terület karakterét, és növekvő probléma a gépjármű-tárolási igények és zöldfelületek konfliktusa.

8.Csepel – Királyerdő

Lehatárolás, Városrész nagysága:	Szebeni utca a Szent István úttól – Kolozsvári utca – Határ utca – Ráckevei (Soroksári)-Duna – Királyerdő út – Tihanyi utca – Szentmiklósi út – Völgy utca – Erdőalja út – Szent István út a Szebeni utcáig, 476 ha
-------------------------------------	--

	2001	2011
Lakónépesség:	15 854 fő	15 830 fő
Lakások száma:	5 934 db	6 094 db
Laksűrűség:		33 fő/ha

Királyerdő Csepel legnagyobb kiterjedésű és második legnagyobb népességű városrésze, több mint 3 km hosszúságban határolja a Ráckevei (Soroksári)-Duna. A városrész társadalmi nagyon változatos, átalakulásban van. Az idősebb korosztály jelentős arányban él a térségben, de a fiatalabb családok betelepülése folyamatos. A népesség képzettségi és foglalkoztatási helyzete kedvezőbb a kerületi szintnél. A városrész alaprajza igen szabálytalan, mivel az a változatos, homokbuckákkal szabdaltnak domborzathoz igazodik. Ennek megfelelően a telkek kialakítása rendkívül változatos, a telekméreték széles skálája található a városrészben. A térség legjelentősebb természeti értéke a Tamariska-domb, a védett növény- és állatfajoknak otthont adó homokbucka 2012 óta országos természetvédelmi védeltséget élvez.

A Ráckevei (Soroksári)-Duna menti rekreációs fejlesztések nyomán a városrész fővárosi szinten is egyedülálló minőségi lakókörnyezetet kínálhat. A természeti értékek és a hagyományos

településszerkezet megőrzése Királyerdőn a fejlődés igényeihez képest feszültségekkel jár, az erősödő ingatlanpiaci nyomás a természeti környezet felőrlésének veszélyével fenyeget. A térségbe költözni szándékozók számára Szigetszentmiklós kedvezőbb építési lehetőségei erős konkurenciát jelenthetnek.

9. Csepel – Királymajor

Lehatárolás, Városrész nagysága:	Vágóhid utca és meghosszabbított vonala a Kassai köztől – Ráckevei (Soroksári)-Duna – Széchenyi István utca meghosszabbított vonala és a Széchenyi István utca – Kikötő utca – Makád utca – Szatmári utca – Katona József utca – Kassai köz a Vágóhid utcáig, 27 ha	
	2001	2011
Lakónépesség:	3 589 fő	2 996 fő
Lakások száma:	1 386 db	1 387 db
Laksűrűség:		111 fő/ha

Királymajor a Dunadűlő úti lakótelep, és a Duna menti zöldfelület alkotja. A városrész népességében nagyon jelentős változás következett be 2001 és 2011 között, összesen több mint 600 fővel fogyott a lakosok száma, ami 17%-os csökkenést jelent. A lakosság erősen elöregedő, képzettségi és foglalkoztatási mutatói javulóak, de elmaradnak a kerületi értékektől. A lakótelep épületállományának nagy részét fizemeletes, ipari technológiával épült házak teszik ki.

A lakótelep és a Ráckevei (Soroksári)-Duna közti zöldterület, az ott megvalósuló rekreációs fejlesztések jelentős potenciált jelent a városrész számára. Veszélyt jelent viszont az épületek és lakások fizikai állapotának romlása, a csökkenő lakossámmal párhuzamosan csökkenhet a városrész státusza is.

10. Csepel – Ófalu

Lehatárolás, Városrész nagysága:	Petróleum utca a Duna folyamtól – a Kossuth Lajos utca – Ady Endre út – Budafoki út – Duna folyam a Budafoki útig, 90 ha	
	2001	2011
Lakónépesség:	913 fő	763 fő
Lakások száma:	358 db	315 db
Laksűrűség:		8 fő/ha

Ófalut a gerincúttól nyugatra egy elsődlegesen gazdasági funkciójú terület, melybe egy lakóterületi zárvány ágyazódik be, valamint attól keletre pedig a HÉV nyomvonala által megosztva néhány kertvárosias beépítésű lakótömb alkotja. A városrész lakossága 2001 és 2011 között jelentősen, közel 17%-kal csökkent. A lakosság szembetűnően alacsonyabb képzettségi mutatókkal jellemezhető, mint a kerület egésze. A csupán nyolc általános iskolai végzettséggel rendelkezők több mint a negyedét teszik ki az aktív korú lakosságnak. Az alacsony képzettségi mutatók következtében a munkanélküliség jelentős a területen. A nyugati lakóterületi zárványban a végzettségi mutatók kiemelkedően rosszak, az itteni aktív korú lakosságnak csupán a fele rendelkezik nyolc általános iskolai osztállyal magasabb végzettséggel, s ehhez hasonlóan a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők

aránya szintén több mint 50%-a az aktív korú lakosságnak. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya Ófaluban a legmagasabb a városrészek között, több mint 15%.

A városrész fejlődését szolgálhatja a gerincút és a Kossuth Lajos utca mentén további kereskedelmi, szolgáltató funkciók megjelenése. Veszélyt jelent ugyanakkor az ófalui lakóterületi zárvány lakosságának még erőteljesebb leszakadása, valamint az ipari tevékenység okozta egészségügyi problémák fokozódása.

11.Csepel – Rózsadomb

Lehatárolás, Városrész nagysága:	Róza utca a Duna folyamtól – Rév utca-Vas Gereben utca – II. Rákóczi Ferenc út – a Fácánhegyi utca és meghosszabbított vonala – Duna folyam a Róza utcáig, 132 ha	
-------------------------------------	--	--

	2001	2011
Lakónépesség:	(934 fő)	(922 fő) 762 fő
Lakások száma:	(356 db)	(364 db) 302 db
Laksűrűség:		6 fő/ha

Rózsadomb három különböző funkciójú és karakterű területből áll, ezek az északi lakóterület, a Tinódi utca és a Duna közti árterület valamint a déli gazdasági funkciójú terület. A városrész lakosságában a fiatalok aránya kisebb, a 60 év feletti aránya pedig jelentősen magasabb a kerületi átlagnál. A lakosság képzettségi mutatói nem sokkal maradnak el a kerületi mutatóktól, a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya azonban 4%-al nagyobb Rózsadombon, mint kerületi szinten. Rózsadomb ingatlanárai lényegesen alacsonyabbak a kerületi átlagnál, ez a területen található nagyon különböző minőségű ingatlanoknak köszönhető. Az alacsony komfort fokozatú lakások aránya 1%-al magasabb, mint a kerületben. Rózsadomb családi házas lakóterületének különlegessége, hogy a kerület egybefüggő kertvárosias területéhez nem csatlakozik, attól különállóan jött létre.

Rózsadomb kisebb ingatlanfejlesztési célú területi tartalékokkal rendelkezik, a városrészben azonban számolni kell az árvízi kitétségből adódó problémák fokozódásával.

12.Csepel – Szabótelep

Lehatárolás, Városrész nagysága:	Bolgárkertész-öböl déli oldalának meghosszabbított vonala a Weiss Manfréd úttól és a Bolgárkertész-öböl déli oldala – Ráckevei (Soroksári)-Duna – Vágóhíd utca meghosszabbított vonala és a Vágóhíd utca – Táncsics Mihály utca – Ady Endre út – Kossuth Lajos utca – Weiss Manfréd út a Bolgárkertész-öböl déli oldalának meghosszabbított vonaláig, 180 ha	
-------------------------------------	---	--

	2001	2011
Lakónépesség:	7 486 fő	6 650 fő
Lakások száma:	3 183 db	3 265 db
Laksűrűség:		37 fő/ha

Szabótelep öt eltérő jellegű területegységre osztható: az első a városrész északi részén a Francia-öböl, a Duna és a Corvin út által határolt, csupán kis mértékben beépített terület, ettől délre a Szabótelep nevű alvárosrész, az Ady Endre úttól délre az Ady-lakótelep, attól délre egy kertvárosias beépítésű terület az Árpád utca és a Vágóhíd utca között, valamint a Duna mentén fekvő Papírgyár. Szabótelep lakosságának kor szerinti összetétele nem sokban

tér el a kerület egészétől, képzettségi és munkanélküliségi adatai azonban valamivel a kerületi értékek alatt maradnak. A Francia-öböltől délre eső terület nagyrészt beépítetlen, erdős. A 2011-től kezdődő Csepel Kapuja - Szociális Célú Városrehabilitációs Program során elköltöztették a hajléktalanszállót, azonban más szociális jellegű beavatkozás nem történt. A papírgyári területen az ipari tevékenységek térbeli koncentrációja folyamatban van, így lehetővé válhat a városi környezetben konfliktusmentesen végezhető egyéb gazdasági funkciók számára történő területfelszabadítás.

A városrész fejlesztésének egyik kulcsa a Duna menti területek jobb hasznosítása, rekreációs célú fejlesztése. Fennáll a papírgyár teljes elköltözésének veszélye, amivel újabb funkció nélküli barnamezős terület jönne létre a kerületben. További probléma Szabótelep alvárosrészben a szegregátum kialakulásának veszélye.

13. Csepel – Szigetcsúcs

Lehatárolás, Városrész nagysága:	Ráckevei (Soroksári)-Duna a Kvassay hídtól – Bolgár-kertész-öböl és meghosszabbított vonala – Weiss Manfréd út – Petróleum utca – Duna folyam a Kvassay hídig, 470 ha	
	2001	2011
Lakónépesség:	84 fő	53 fő
Lakások száma:	32 db	34 db
Laksűrűség:		-

A Szigetcsúcs Csepel második legnagyobb kiterjedésű városrésze, területe 470 hektár. A kerület beépített részét a IX. kerulettől a Szigetcsúcs nyugati részének hatalmas természetközeli területe választja el, mely a főváros egyik legjelentősebb fejlesztési területeként van nyilván tartva. Szigetcsúcs-nyugat területén két különböző funkciójú, de jelentős szerepkörű terület fekszik, északon a Budapesti Központi Szennyvíztisztító telepe délen pedig a Szabadkikötő. A Szabadkikötő legészakibb, feltöltött medencéje potenciális fejlesztési területté vált. Szigetcsúcs-kelet a fővároson belüli jó megközelíthetőségének, hatalmas beépítetlen területének köszönhetően óriási ingatlanfejlesztési potenciállal rendelkezik, a területre több grandiózus terv és elképzelés is született. A Ráckevei (Soroksári) – Duna-ág mentén futó átlagosan 100 méter széles erdős terület az országos ökológiai hálózat része.

A terület jelentős, jó pozíciójú fejlesztési területekkel rendelkezik, azonban a piaci érdeklődés és erős gazdasági, városfejlesztési törekvések hiányában potenciálja továbbra is kiaknázatlan marad.

1. Függelék¹

1.1 Csepel fejlesztési elképzelései – ötletgyűjtemény a 2014/2015-ös állapot szerint

Az alábbiakban Csepel azon fejlesztési elképzelései találhatók, amelyek megfelelő finanszírozási konstrukciók és tervi megalapozottság esetén az ITS időtávon megvalósíthatók.

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projektgazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Csepel Városcsopont Görgey téri lakóépületei- nek energetikai korszerűsítése	II. Rákóczi F. út, Táncsics utca közötti leromlott állapotban lévő lakótelepek integrált fizikai (a homlokzat külső esztétikai megújítása, az épületek energetikai felújítása) és társadalmi felújítása.	XXI. Kerület		430 millió Ft/év összesen: 1.300.000.000 Ft	2015-2018	VEKOP, KEHOP, Saját forrás	Minőségi környezet- fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Városcsopont leányépületei nek (Ü1-Ü2) városépítészeti -építészeti megújítása közterület- megújítással	Zöldtetők, zöldhomlokzatok létesítése. Közterület alakítási tervek készítése Közösségeteremtő események megrendezésére. Munkaerő-piaci beilleszkedést és iskolai felzárkózást elősegítő tevékenységek. Alternatív utcai mentorálás. Családsegítő szolgáltatás kiterjesztése.	XXI. Kerület	Magánszektor	500 millió Ft - Ü1 500 millió Ft - Ü2	2016-2018 (Ü1) 2018-2020 (Ü2)	VEKOP, Saját forrás	Térségi szerepkör erősítése Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Daru-domb projekt	Vízparti területek revitalizációs, renaturalizációs, rekreációs fejlesztése a Gubacsi-hídtól a Kis-Duna öbölíg.	XX., XXI, XXIII. Kerület		173 millió Ft	2015-2016	KEHOP	Minőségi környezet- fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően

¹ Jelen függelék tájékoztató jellegű és nem része a Csepel Integrált Településfejlesztési Stratégiájának.

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
RSD, mint térségi kapocs, valamint sport és rekreációs területek közösségi elérhetőségének fejlesztése	Kerületek közötti rekreációs projekt: A Duna-ág fölött átvezetett nagynyomású vízvezeték átalakításával gyalogos híd létrehozása. A Molnár-szigettel való kapcsolatteremtés és a hajóforgalom jogi-intézményi feltételeinek megteremtése. Rekreációs projektek megvalósítása.	XX., XXI, XXIII. Kerület		1189,5 millió Ft	2016-2018	VEKOP, KEHOP	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően Térségi szerepkör erősítése
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Csepel Művek kapuja 1.	Szent Imre tér- Központi út közterületi világítás, szabadtér-rekonstrukció, gyárfal-gyártörténeti kiállítás.	XXI. Kerület		450 millió Ft	2015-2016	VEKOP, Fővárosi forrás, Saját forrás	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Inkubátorház	A Csepel Művek területén található önkormányzati tulajdonú 6 szintes épület minőségi fejlesztése és közvetlen közlekedési kapcsolatának megteremtése. Cél a kerületi szűkös iroda- és laborkapacitás bővítése, a minőségi szolgáltatási, K+F és inkubációs tevékenységet végző vállalkozások infrastrukturális segítése.	XXI. Kerület		870 millió Ft	2015-2016	VEKOP, Fővárosi forrás, Saját forrás, Magánszektor forrása	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Csepel Gerincút II. ütem (Posztógyár u.- Mag utca között)	Posztógyár u. - Mag utca között II. Rákóczi Ferenc út kiszélesítése ütemezetten, új útpálya kialakítása, jelzőlámpás csomópont kiépítése, csatornázás.	Főváros	Kormány	3 milliárd Ft	2016-2018	VEKOP	Térségi szerepkör erősítése

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Csepel Művek Menedzsmentszervezete	Barnamezős fejlesztést támogató csoport felállítása, kommunikációs eszköz- és személy rendszer biztosítása, szakértői bevonás finanszírozása, terület-előkészítő – tervek munkálatok, műszaki beavatkozások feltételrendszerének megteremtése.	Főváros, XXI. Kerület	Magánszektor	360 millió Ft	2016-2018	Magán forrás, Saját forrás, VEKOP	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Vízbázis védelem Csepel - Háros területén	A vízbázis-védelem érdekében csatornázás biztosítása Háros területén.	Főváros, XXI. Kerület		300 millió Ft	2016-2020	KEHOP	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
A „Budapesti Szabadkikötő intermodális fejlesztése”	Közúti, vasúti, vízi áruszállítás infrastrukturális feltételeinek fejlesztése.	Budapesti Szabadkikötő Logisztikai Zrt.,	Kormány, Szomszédos önkormányzatok	2,99 milliárd Ft	2015-2020		Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása Térségi szerepkör erősítése
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Lakótelepek energetikai fejlesztéseinek előkészítése	Egységes településkép és lakótelepi arculat megteremtése 6 lakótelepre -Erdősor úti lakótelep, Krizantém utcai lakótelep, Királymajor lakótelep, Simon Bolívar ltp., Dunadűlő úti ltp., Görgey téri ltp. A helyi identitás kialakítása a lakótelepek közösségeinek bevonásával. Az épületenergetikai korszerűsítések során megjelenésváltó épületképek identitásőrző megvalósulásának tervi előkészítése városképvédő szempontok érvényesítésével és a lakossági bevonásával.	XXI. Kerület	Kormány, Magánszektor	15 millió Ft / lakótelep Összesen: 45 millió Ft	2015-2020	VEKOP, KEHOP, Saját forrás, központi költségvetés	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Városcsözpont, Karácsony Sándor sétáló utca folytatása	Karácsony Sándor sétáló utca rekonstrukció folytatása, befejezése a Táncsics - Kozma - Petőfi utca felé a Deák-téri templommal. Szabadtér-megújítása, közterület-alakítási, szabadtér-építészeti tervek és megvalósításuk. Utcabútorok, növénykiültetések, köztéri díszkivilágítás, burkolatcsere. B+R parkoló kialakítása a HÉV megálló környezetében. Tervezés, megvalósítás.	XXI. Kerület		100 millió Ft -2015 200 millió Ft- 2016 200 millió Ft- 2017 összesen: 500 M Ft	2017-2018	Saját forrás, VEKOP	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően Térségi szerepkör erősítése
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
RSD-n a turisztikai célú hasznosítás feltételeinek megteremtése, Észak-Csepel - Gubacsi hídig	A Kisduna partja Fővárosi viszonylatban ritkaságnak számító természeti környezetet kínál rekreációs és sportcélú tevékenységek megvalósítására. Csepel területén hagyományosan jelen van a Duna parthoz köthető gyermek-üdültetés és sportfunkció-kiszolgálás, azonban az ehhez köthető intézményi háttér, valamint műszaki infrastruktúra jelentősen elhanyagolt, illetve kiépítetlen.	XX., XXI, XXIII. Kerület		50 millió Ft	2017-2018	KEHOP	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Az RSD parti sáv projekt	Duna-ág parti sávjaiiban és a szigeteken keletkező kommunális vízhasználatból származó vízszennyező anyagok kivezetésre kerüljenek, és ez által javuljon a Duna vízminősége.	XXI. Kerület	Civil szektor, Szomszédos önkormányzatok	700 millió Ft	2017-2018	KEHOP	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Csepel - Háros szociális rehabilitációja	Antiszegregációs térkép, tulajdonrendezés, szabályozási terv készítése a Háros, jelenleg külterületi, de illegálisan beépült városrészének rendezéséhez szükséges feltételek megteremtésének előkészítése.	Főváros, XXI. Kerület		300 millió Ft - előkészítés 300 millió Ft- 1. ütem összesen: 600 millió Ft	2016-2017 előkészítés, 2017-2020 megvalósítás 1. üteme	VEKOP, Saját forrás	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Csepel-Ófalu illegális lakóterület-rendezés	Intézményi-városkp.-i funkciók kialakításával, tulajdonviszonyok, védőterületek rendezése, KKV-k bevonása, KSZT készítése élhetetlen lakókörnyezet felszámolása, katasztrófavédett területfelhasználás kialakítása	Főváros, XXI. Kerület		750 millió Ft	2016-2019	VEKOP, Saját forrás	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Csepel Művek kapuja 2.	Pontszerű beavatkozás a Csepel Művek II. számú kapujának fejlesztésére, amely a közterület-kialakítás és felújítás során kialakítása során kisugárzó hatással bír környezetében lévő vállalkozásokra.	XXI. Kerület		6000 millió Ft	2017-2020	VEKOP, Saját forrás, Fővárosi forrás	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Személyforgalmú rév Csepel-Budafok városközpont között	Duna-gyár kapcsolat kialakítása Hajókikötő-buszvégállomás összekapcsolása. A más közösségi közlekedési módokkal való együttműködés révén kisebb erőforrások felhasználásával lesz képes utazási színvonalat biztosítani.	Főváros, BKK, XXI, XXII. Kerület		1437 millió Ft	2017-2020	Saját forrás	Térségi szerepkör erősítése

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Csepel, Rózsadomb Komplex árvízvédelme 1. (előkészítés)	előkészítés: szabályozási terv készítése, felmérési terv, lakossági áthelyezés az árvíz-védelem érdekében, Duna-szabályozás előkészítése az árvíz-védelem érdekében árvízvédelmi vonal rekonstrukciója	Főváros			2017-2020	KEHOP, Központi költségvetés, Fővárosi forrás	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Csepeli Piac-Rendelőintézet közterületi kapcsolatainak reprezentatív kialakítása	Közterület alakítási tervek, szabadtérépítészeti tervek készítése, Térfigyelő rendszer kiépítése, zöldfelület-rendezés, utcabútorok, útburkolat, köztérvilágítás.	XXI. Kerület		500 millió Ft	2019-2020	Saját forrás	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Táncsics M. utca Ady E. út- Károli Gáspár út - Szent István út közötti szakaszának arculat fejlesztése	Csepeli Munkásotthon és Többcélú Sportintézmény közterületi-fizikális és programszerű-kulturális kapcsolatteremtése.	XXI. Kerület		1,5-2 milliárd Ft	2017-2019	Saját forrás	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Észak-Csepel infrastruktúrafejlesztése 2. zöldhálózati kapcsolatok	Észak- Csepel beépítésre alkalmas területének zöldhálózati kapcsolataink megteremtése a Ráckevei-Soroksári-dunaág felé.	Főváros		Fővárosi partnerség függvényében	2017-2018	KEHOP, Fővárosi forrás	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Csepel barnamezős lakóterületeinek értékmegőrzése	Kvassay - zsilip és lakótelepe, Csepel Művek Külső és Belső lakótelep, tisztviselőtelep fővárosi védett épületeinek megőrzése energetikai korszerűsítéssel, épületfizikai tulajdonságok javításával. A védett épületek állapotfelmérése, egységes kép megőrzésének kialakítására renovációs terv. Felújítások pályáztatása.	XXI. Kerület		200 millió Ft- Kvassay Zsilip munkástelepe 600 millió Ft- Csepel Művek lakótelepei összesen: 800 millió Ft	2018-2020	KEHOP, VEKOP	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Duna-Rózsa sétány	Part menti zöldfelület rendezés, korzó, kerékpáros- és gyalogos útvonalak kialakítás, közterületrendezés, köztérvilágítás, szabadterépitészeti tervek elkészítése	XXI. Kerület, Főváros			2019-2020	KEHOP, VEKOP, Fővárosi forrás	Minőségi környezet- fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Rózsadomb lakókörnyezeté nek rendezése	Lakókörnyezet integrált fejlesztése a fizikai környezet megújítása és szociális és közösségfejlesztő programok révén.	XXI. Kerület, Főváros		60 millió Ft	2019-2020	VEKOP	Minőségi környezet- fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Észak-Csepel infrastruktúrafejlesztése 1. Főtáv, távhő-hálózat összekapcsolása	Csepel Szabadkikötő út mentén a fővárosi távhő vezetékhez kapcsolódás a helyi Alpiq erőmű által termelt energia betáplálására, továbbítására a környező kerületek felé. Észak-Csepel beépítetlen területének energiaellátásának potenciális megteremtésére. Tervi előkészítés, engedélyezése, kivitelezés.	Főváros		Fővárosi partnerség függvényében	Fővárosi partnerség függvényében	KEHOP, Fővárosi forrás	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Csepel házgyári lakókörnyezet életminőség javítása	Erdősor úti lakótelep, Krizantém utcai lakótelep, Királymajor lakótelep, Simon Bolivar ltp. A tömbtelkes beépítésű területeken a panelházak közötti közterületek a házakhoz közvetlenül kapcsolódó lakótertek és az azoktól élesen leváló, intenzíven kialakított, nyitott terek kialakítása.	XXI. Kerület		előkészítés 10 millió Ft 100 millió Ft/ ltp. Összesen: 440 millió Ft	2016-2018	VEKOP	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
II. Rákóczi Ferenc út kiszélesítése	Az út kiszélesítése a Hárosi Csárda és a Mag utca közötti szakaszon 2x2 sávós keresztmetszetre, közműépítési munkákkal együtt.	Budapest Főváros Önkormányzata	Kormány	NA	NA	Fővárosi forrás	Térségi szerepkör erősítése
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Gubacsi híd rekonstrukciója	Tartalma a tervezés későbbi szakaszában pontosítandó	Budapest Főváros Önkormányzata	Szomszédos önkormányzatok	NA	NA	VEKOP	Térségi szerepkör erősítése

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Szilárd burkolatú utak kiépítése	A Csepelen található, szilárd burkolattal nem rendelkező utak aszfaltozása, vízelvezetésének megépítése.	XXI. Kerület	Főváros	5000 millió Ft	2017	Saját forrás	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Városmarketing	Pontos adatokra van szükség: tartalom, költség, ütemezés, projektgazda	XXI. Kerület	Főváros, Magánszektor, Civil szektor, Szomszédos önkormányzatok	NA	NA		Valamennyi célt horizontálisan szolgál
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése	Projektcsomag összeállítására van szükség, területi beavatkozások megnevezése, ütemezés, költségek.	XXI. Kerület	Főváros	NA	Folyamatos	VEKOP	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Városi zöldfelületfejlesztési projekt, játszótérfejlesztés	A csepeli közparkok zöldfelületi fejlesztése, öntöző rendszerek kiépítése. Játszóterek felülvizsgálata, játékeszközökkel történő bővítése	XXI. Kerület		NA	Folyamatos	Saját forrás, Fővárosi forrás	Térségi szerepkör erősítése Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Szent Imre téri buszparkoló kitélepítése	A projekt keretében elsőként a várakozó buszok parkolója kerül megszüntetésre, így az éppen forgalomban nem lévő autóbuszoknak új várakozási helyet kell biztosítani a városközponton kívül. Ennek eredményeképpen felszabadul a buszvezetők pihenésére fenntartott épület, mely felújítás után új funkciót kaphat, ezzel jobban kapcsolódva a felújított Szent	XXI, Kerület Csepel, Budapest Főváros		500 millió Ft	2016-2019 Folyamatos	Fővárosi forrás, Saját forrás	Térségi szerepkör erősítése

Imre térhez. A Kossuth L. utca mellett található pavilonsor átalakítása is szükséges az egységes városkép kialakításához.

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Corvin csomópont fejlesztése a különbszintű vasúti - közúti kapcsolatok kialakítására	Különszintű vasúti és közúti kapcsolatok kialakítása, a Szabadkikötő megközelíthetőségének javítására, a közúti forgalom blokkolásának enyhítésére.	Budapest Fővárosa	Magánszektor	NA	NA	VEKOP	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása Térségi szerepkör erősítése

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Ifjúsági mobilitástudatos sági akciók csepeli intézményekben	Közlekedési kampányok, rendezvények csepeli intézményekben. Évi 10 millió Ft, folyamatos.			évi 10 millió Ft	Folyamatos	VEKOP	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Stratégiai szereppel bíró revitalizációs ingatlanfejlesztések a Gyártelepen	A projekt keretében sor kerül az alulhasznosított épületek, illetve azok hasznosítási lehetőségeinek felmérésére. Ezt követően lehetséges az épületek megvásárlása és más fejlesztések elvégzése.	Budapest XXI. Kerület	Magánszektor	NA	2017-2018	Saját forrás, Magánforrás	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Technológiai park létesítése a Gyártelepen	A projekt keretében ki kell alakítani Csepelen egy olyan helyet, környezetet, amely alkalmas a K+F, és a magas hozzáadott értékkel bíró tevékenységeket folytató cégek működése számára.	Budapest XXI. Kerület	Kormány, Főváros, Magánszektor	1.000 millió Ft	2017-2018	VEKOP, Fővárosi forrás, Központi költségvetés, Magánforrás, Saját forrás	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Pedagógus szálló hasznosítása	A projekt keretén belül a volt pedagógusszálló felújítása valósul meg. Az így felújított épületben közösségi, szociális és oktatási tevékenység vagy inkubátorház valósulhat meg.		Főváros, Magánszektor, Civil szektor	400 millió Ft	2017	VEKOP	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Szabadidős park kialakítása az Erdősor utcai lakótelepen	Volt Görgey Iskola épületének rendezése, a közterületi és sportcélú fejlesztések megvalósítása.	Budapest XXI. Kerület			2016-2017	VEKOP, Saját forrás	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Munkaerőpiaci képzési, átképzési programok, magasabb presztízsű foglalkoztatási csoportokban dolgozók arányának növelése	Kiemelt cél, az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportba tartozó, legfeljebb középfokú iskolai végzettséggel rendelkező, (tartós) álláskereső lakosság munkaerő-piaci beilleszkedésének elősegítése.	Budapest XXI. Kerület	Kormány, Főváros, Magánszektor	NA	2016 Folyamatos	VEKOP	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Multifunkcionális birkózócsarnok kialakítása két ütemben	Birkózócsarnok a FILA előírásainak megfelelően, alkalmassá téve országos versenyek megrendezésére.	Budapest XXI. Kerület		I. ütem: 500 millió Ft; II. ütem 800 millió Ft	2016-2017	Saját forrás és központi költségvetés	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Kézilabda-csarnok létesítése	Tartalma a tervezés későbbi szakaszában pontosítandó	NA		300 millió Ft	NA	Saját forrás és központi költségvetés	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Közvilágítás és járófelületek fejlesztése az RSD mellett	A projekt célja az RSD elnevezésű projekt keretében kialakított közvilágítás kiépítésének folytatása mintegy 2,2 km-es szakaszon.	Budapest XXI. Kerület		40 millió Ft	2016	KEHOP	Minőségi környezet-fejlesztés a városrészi karakternek megfelelően
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Csepeli strand felújítása és fejlesztése	Tartalma a tervezés későbbi szakaszában pontosítandó	NA	Főváros	500 millió Ft	NA	Saját forrás	Dinamikus gazdasági szerkezet támogatása Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Ifjúsági tábor fejlesztése, funkcióbővítése	A TÉR-KÖZ pályázat keretében megvalósuló szálláshely fejlesztés folytatása, növelve az Ifjúsági tábor színvonalát.	Budapest XXI. Kerület		300 millió Ft	2016	VEKOP, Saját forrás	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Bölcsődefelújítási projektcsomag	Felújítási és korszerűsítési projektcsomag, a tartalma a tervezés későbbi szakaszában pontosítandó	Budapest XXI. Kerület		NA	Folyamatos	központi költségvetés, Saját forrás, VEKOP	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Óvodafelújítási projektcsomag	Felújítási és korszerűsítési projektcsomag, a tartalma a tervezés későbbi szakaszában pontosítandó	Budapest XXI. Kerület		NA	Folyamatos	Saját forrás, VEKOP	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom

Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Iskolafelújítási projektcsomag	Felújítási és korszerűsítési projektcsomag, a tartalma a tervezés későbbi szakaszában pontosítandó	Budapest XXI. Kerület		NA	Folyamatos	központi költségvetés, Saját forrás, VEKOP	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom
Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projekt-gazda	Külső szereplő	Költségek (Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás	Stratégiai cél
Egészségügyi intézmények felújítása	Felújítási és korszerűsítési projektcsomag, a tartalma a tervezés későbbi szakaszában pontosítandó	Budapest XXI. Kerület		NA	Folyamatos	Saját forrás, VEKOP	Egészséges, befogadó, erős identitású társadalom